SALI
30
HAZİRAN
1936

TAN EVİ
Gazetecilik, Matbaacılık, Klişecilik
TELEFON : 24318, 24319, 24310.
TELGRAF : TAN, İSTANBUL
İKİNCİ YIL — No. 430.
5 KURUŞ

TAN

SİYASAL GÜNDELİK GAZETE

iki italyan tahtelbahiri az kalsın ingiltere ile italya arasında harp çıkarıyordu.

[Yazısı 6 ıncı sayfada]

Asamble bugün toplanıyor

1- Zecrî tedbirler kaldırılıyor
2-Habeş ilhakı kabul edilmiyor

Mussolini Cenevreye bir muhtıra gönderdi ve mandater gibi hareket edeceğini bildirdi

Zecrî tedbirlere karar veren eski Uluslar Kurumu konseyi

Cenevre, 29 (Tan) — Milletler Cemiyeti Asamblesinin toplantısı arifesinde, burada bulunan bütün murahhaslar hummalı bir faaliyet göstermektedirler.

Blumla, Eden ve Delbos arasındaki dünkü görüşmeden sonra, bugün de Eden, Balkan ve Küçük Antant devletleri mümessilerile ayrı ayrı görüşmüştür.

Diğer taraftan Fransız hariciye nazırı Delbos, bugün Habeş heyeti başkanı Ras Nasibuyu kabul etmiş ve uzun müddet görüşmüştür. Bunu müteakip Delbos, Milletler Cemiyeti nezdinde Italyanın daimî murahhası Skopya ile görüşmüştür.

Skopya, Milletler Cemiyeti umum kâtipliğine Italyanın ne gibi şartlarla Asamble toplantısına iştira kedebileceğini bildiren bir muhtıra vermiştir.

Fransız hariciye nazırı, bundan başka, Avusturyanın Cenevre mümessilini görerek başvekil Şuşnigin yarınki Asamble toplantısına bizzat iştirak etmesini rica etmiştir.

Yarınki Asamble toplantısına Fransız hey'eti, Milletler Cemiyetinin islâhı için bir proje vererek teklifte bulunacaktır.

Eyi haber alan mahafilden sızan haberlere göre, dün, yemek sofrası başında Blum, Eden ve Delbos arasında yapılan konuşma neticesinde iki mühim nokta kararlaştırılmıştır:

1.— Yarınki Asamble toplantısında zecrî tedbirlerin kaldırılması.

2.— Habeşistanın Italyaya ilhakının tanınmaması.

Asambleye başkanlık edecek olan Van Zeeland

Bu iki meseleden başka, üç siyasî adam Akdeniz paktı ve Lokarno meselerini de görüşmüşlerdir.

Yarınki Asamble toplantısına Belçika başvekili Van Zeelandın riyaset etmesi kararlaştırılmıştır.

Mussolini asambleye bir muhtıra gönderdi

Londra, 29 (Tan) — Musolini, Milletler Cemiyeti Asamblesinin yarınki toplantısı münasebetile, umum kâtipliğe bir muhtıra göndermiştir.

Bu muhtıra ile Italya, Habeşistan hakkında Milletler Cemiyetine muntazamen raporlar vereceğini, yerlilerden asker toplamıyacağını ve umumiyetle başka manda devletler

[Arkası 3 üncüde]

MONTRÖ MEKTUPLARI :

Altıncı madde

Mantrö Palas, 25

Konferansa verdiğimiz Boğazlar projesinin altıncı maddesi, esasen beklendiği gibi, oldukça ehemmiyetli ve hararetli münakaşaları celbetti. Harp gemilerinin Boğazlardan geçişi meselesine taallûk eden bu bahis üzerinde bir taraftan Rusya, diğer taraftan İngiltere, karşılıklı mülâhazalar serdetmeğe başladılar.

Harp gemilerinin hangi şartlar altında Boğazlardan geçeceğini tesbit eden altıncı madde ile bizim aldığımız vaziyet sarihtir:

Gerek Akdenizden Karadenize, gerek Karadenizden Akdenize geçecek harp gemilerinin Boğazlardan nasıl geçebileceklerini altıncı maddenin muhtelif paragraflarile izah ederek netice itibarile bunların geçişlerini emniyetimizin istilzam ettiği birtakım umumi takyidat ve tahdidata tâbi tutuyoruz.

Fakat Ruslar, emniyetimize ait endişelerimizi tamamen teslim ve bu endişeleri tatmin için alacağımız tedbirleri kabul ile beraber, Karadenizin hususî vaziyetinden bahisle, Karadenize geçecek gemiler için takyidat konmamasını, yani en yüksek tonajlarile dahi Akdenize çıkabilmek salâhiyetini istiyorlar.

Mösyö Litvinofun toplantıda müdafaa ettiği tez şöyle hülâsa edilebilir:

— "Eğer bir göl değilse, o halde Karadeniz nedir? Bu gölün bir çıkar tarafı olmadığına göre, büyük devletler gemilerini niçin buraya sokmak isterler? Nezaket ziyaretleri için mi? Yahut bir harp takdirinde yardıma gelmek için mi? Halbuki Karadeniz sahillerindeki devletler büyük denizyollarından istifade edebilmek için Akdenize serbest çıkabilmelidirler. Yalnız büyük denizyollarına çıkmak için değil, Rusya için, bu, hattâ muhtelif üssübahrileri arasında bağ kurabilmek bakımından da bir zarurettir.„

Rusların bu noktainazarından son sa, İngilizler ve Japonların noktainazarlarını öğreniyoruz: İngilizler, Boğazlara giriş ve çıkışın umumî takyidata tâbi olması hakkındaki Türk projesi kayıtlarına dayanarak Rusların Karadenizden çıkmasını istemiyor görünüyorlar. Ve bu mesele hakkında talimat beklediklerini söylüyorlar. Japonlar da, İngilizlerin bu noktainazarına iltihak ediyorlar.

Fransızlara gelince, onlar, bilhassa harp zamanında yardımcı vasıtaların serbest geçmesi noktasına ehemmiyet veriyorlar. Uluslar Kurumu paktı ile mıntakavi paktların derpiş ettikleri yardım şeraitinin mahfuz kalmasını istiyorlar. Dünkü celsede Pol Bonkurun bu tezi kuvvetle müdafaa ettiğini gördük. Anlaşılıyor ki, yardımcı gemilerin geçişini temin ile Fransızlar bilhassa petrol tedariki ihtiyacını da gözönünde bulunduruyorlar.

Bu münakaşaların neticesi şu oldu ki, madde, Karadenize geçecek gemilerin tonajı miktarı ile mütakaddim bir ihbarda bulunmaları noktalarında esas itibarile anlaşılarak, teknik komisyonun tetkiklerine havale edildi. Bu suretle bugünkü konferansın da bu tetkikler bittikten sonra toplanması kararlaştı. Araya Cenevredeki Konsey ve Asamble toplantıları gireceğine göre, umumî toplantıyı temmuzun ilk günlerinde, yani herhalde önümüzdeki salıdan sonra beklemek lâzımgelir.

[Arkası 3 üncüde]

ALİ NACİ KARACAN

28 Haziran 1914

Harp başlangıcının 22 inci yıldönümü

Viyana, 29 (A.A.) — Gazetelerin ekserisi, umumî harbin başlangıcı demek olan 28 Haziran 1914 tarihinde Saray Bosnada vuku bulmuş olan suikasdın yıl dönümüne bir takım makaleler tahsis etmektedirler. Gazeteler, bu münasebetle Arşidük François Ferdinand'ın siyasî faaliyetinden bahsetmekte ve müteveffanın iktidar mevkiine gelir gelmez Imparatorluğun muhtelif milletlerin geniş bir muhtariyet vererek federal bir devlet ve halihazırda iltizam olunmakta olan şekilde bir Tuna iktisadî bloku vücuda getirmek plânını tatbik eylemek azminde bulunmuş olduğunu yazmaktadırlar.

Başvekil bugün Ankaraya dönüyor

Başvekil Ismet Inönü dün, otomobil ile Floryadan şehre inmiş ve Beyoğluna geçerek Perapalasta bir müddet istirahat etmiştir.Başvekilin bugün tayyare ile Ankaraya dönmeleri muhtemeldir.

Montrö konferansında

Verdiğimiz projenin esbabı mucibesi

Numan Rifat Menemencioğlu

Boğazlar konferansının hususî toplantısında ikinci delegemiz Numan Rifat Menemencioğlunun projemizin esbabı mucibesini izah ettiğini bildirmiş, gerek hususi telgraflarımız ve gerek ajans telgraflarile bu izahat etrafında etraflı malûmat vermiştik. Ajans dün bu izahatın metnini neşretmiştir. Bu metni ehemmiyetinden dolayı yedinci sayfamızda neşrediyoruz.

Dahiliye Vekili

Dün akşam İzmirden İstanbula hareket etti

Izmir, 29 (A.A.) — Bir kaç gündür şehrimizde bulunmakta olan iç bakanı ve Parti genel sekreteri Şükrü Kaya ve refakatindeki zevat bugün saat 16 da Izmir vapuriyle Istanbula hareket etmişlerdir. Pasaport önünde iç bakanını muzika ilesüel bir kıta, polis ve Belediye nzibat müfrezeleri selâmlamışlardır. Ilbay Fazlı Güleç müstahkem mevki Kumutanı ile şarbay ve Izmirde bulunan saylavlar, C. H. P. Ilyönkurul üyeleri ve basın delegeleri tarafından vapura kadar gitmek suretiyle Bakanı uğurlamışlardır.

Bulgar Kralı Berline gidiyor

Paris, 29 (Tan) — Bulgar Kralı Borisin bir iki gün zarfında Berline geleceği ve Hitlerle mülâkatta bulunacağı haber verilmektedir. İki devlet reisi kendilerini alâkadar eden siyasî meseleleri görüşeceklerdir.

Konferansa dair yazılanlar

İngilizler tayyarelere dair tahdidata itiraz etmişler

"İnfra-Ruj" ziyalarıyla tahkimatın uzaktan bile resimlerinin alınabileceğini iddia ediyorlar

Fransız murahhası Pol Bonkur

Dün gelen Daily Telegraph gazetesi, yeni Boğazlar rejimindeki tayyare seyrüseferleri hakkında şu mütaleaları yürütmektedir:

Türkiye harp tayyarelerinin Boğazlardan geçmesinin yasak edilmesini istediği gibi sivil tayyarelerin de bu mıntakalar üzerinden uçarken Türkiye tarafından gösterilen yollar üzerinden uçmasını istemektedir.

Ingiliz mümessili Stanhop bu Türk teklifine muariz kalmış Akdenizle Karadenizi alâkadar eden bir bahrî mukavelede böyle bir madde nin lüzumsuzluğuna işaret etmiştir.

Ingiliz mürahhası böyle bir tahdidin hüsnüniyet sahibi sivil bir tay -

[Arkası 5 incide]

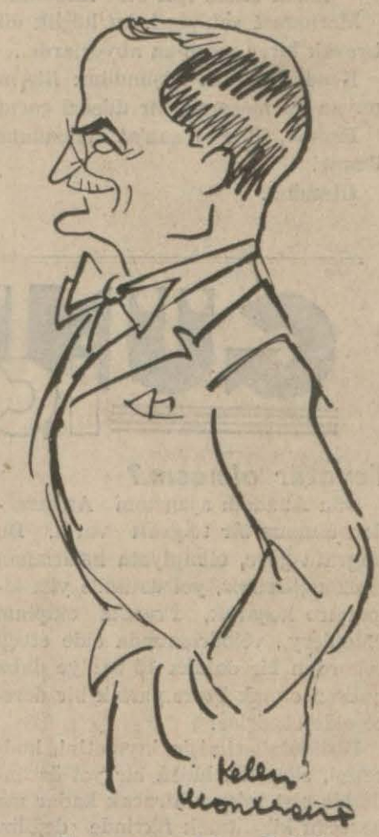

Yunan murahhası Politis

(Meşhur karikatürist Kelen tarafından sureti mahsusada Tan için çizilmiştir.)

Fransada Sosyalist nümayişi

Kızıl bayraklar altında enternasyonal söylendi!

Dahiliye Bakanı Salengro bu nümayiş esnasında bir söylev verdi

Roubaix, 29 (A.A.) — Mahallî sosyalist partisi şubesi, "Halkçılar cephesi" nin muzafferiyetini tes'it için büyük bir nümayiş tertip etmiştir. Bu nümayişte dahiliye nazırı Salengro, mesaî nazırı Lebas ve Roubaix belediye reisi hazır bulunmuşlar ve belediye dairesinin her tarafı kızıl bayraklarla donatılmış olan merasim salonunda kabul edilmişlerdir. Salonda bin kadar sosyalist bulunuyordu.

Salengro ile Lebas, yumruklar havaya kaldırılmış olduğu halde söylenen "Enternasyonal" ve "Yoldaş„ marşları ile karşılanmışlardır.

Lebas'ya bir takım san'atkârane hediyeler verilmiş ve kendisi de par

[Arkası 7 incide]

Fransız Dahiliye Bakanı Salengro

Yunan parlâmentosu önünde

Zabitler hâdise çıkardılar askerî kuvetle dağıtıldılar

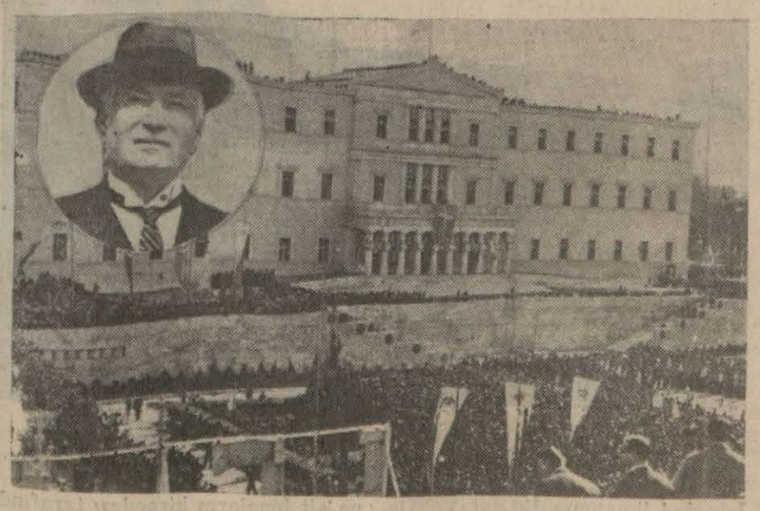

Yunan Parlâmento binası ve Sofulis

Atina, 29 (Tan) — Isyan hareketlerini hazırlamak ve bu nevi kıyamlara iştirak etmek suçile ordudan çıkarılmış subaylardan mürettep, kesif bir kalabalık dün parlâmento binası önüne gitmişler. Reis Sofulisi görmek istemişlerdir. Fakat Sofulis o saatte meşgul bulunması, zabitler heyetinin taleplerini is'afa imkân vermemiştir.

Parlâmento kapısında reisi mu - hakkak görmek için ısrar eden heyete parlâmento idare direktörü vaziyeti anlatmış ve bu yüzden kendilerini içeriye alamıyacağını bildirmiştir. Bu esnada idare direktörile zabitler heyeti arasında gürültü olmuş, parlâmento muhafız kıtaatmdan kuvvet celbine lüzum görülmüştür. Hâdise yerine çabuk yetişen muhafaza bölüğü âsayişi temin ederek zabitle-

[Arkası 3 üncüde]

Filistinde vaziyet

Lût kasabası ahalisi beş bin İngiliz lirası cezaya mahkûm!

Sokaklarda öldürülenler kamyonlarla nakledliyor

[Yazısı 3 üncüde]

GÜNAŞIRI

Sadaka

Diyorlar ki, izdivaç azalıyor. İnsanlar arasında gevşiyen bu bağ, şimdi, düğümlerini eşya ve müesseseler arasında vurmaktadır: İşte, sinema, saz ve sözle izdivaç etti. Fotoğraf, pal etle ve fırçayla birleşti. Nazm, nesirle ve sözle izdivaç etti. Fotoğraf, paletle ve fırçayla birleşti. Nazm, nesirle evlendi ve dün, hayretle gördüm: Dilencilik te ticaretle ortak olmuş!

Köprüyü geçerken, Divanyolunda yürürken, Beyoğlu caddesinde do - laşırken, peşinize takılan, yolunuzu kesen dilencilere bir göz atınız: Hepsi de sermaye sahibi birer küçük esnaf...

İşte, postane önünde bir elile zarf kâğıt uzatırken, öbür elini keşkül gibi uzatan kör dilenci!

İşte, çipil gözlerile merhamet dilenen bir topluiğne satıcısı!

İşte, potinbağlarile yolunuzu kesen bir sarsak kız!

Ve hepsinin dilinde ayni yalvarış:

— Allah rızası için bir sadaka!

Demin, ada vapurunda, bu yeni dil enciliğin bir başka örneğini gördüm: On yaşında bir çocuk, elinde büyük emeklerle çıkmış ve batmış bir mecmuanın renkli sayfalarını sallıyarak gelene geçene yalvarıyordu:

— Allah rızası için bir mecmua alın baylar!...

Merhamet sahipleri, bu küçük dilencinin avucuna beşer kuruş sıkıştırarak birer mecmua alıyorlardı...

Kendi kendime düşündüm: Bir müvezzi çocuğun elinde müşteri bulamıyan bu mecmua, bir dilenci çocuğun elinde kapış kapış gidiyordu...

Demek, fikir ve san'at mahsulüne verilen kıymet henüz bir sadakadan ibaret!

Utandım.

Yusuf ZİYA

GÜNÜN İÇİNDEN

Tevatür olmasın ?

Dün Anadolu ajansının Ankara - dan alınmış bir telgrafı vardı. Bu telgrafa göre, olimpiyata hazırlanan bisikletçilerimiz, yol üstünde yüz kilometro koşarak, Fransız ekipinin "Monlery,, velodromunda elde ettiği rekordan bir dakika 15 saniye daha noksan olmak üzere parlak bir derece elde etmişler!

Bisikletçilerimizin kıymetini, kudretini, süratini, hattâ bir yol üstünde bir pist rekoru kıracak kadar maharetini küçültmek fikrinde değiliz. Olimpiyatlara gitmelerine engel olmak ta, asla, hatırımızdan geçmez. Mamafih, olimpiyat seyahati bu senenin modasıdır. Onlar da güle güle gitsinler, güle güle gelsinler. Hiçbir şey yapmasalar, hiç olmazsa, bir yol ile bir velodrom pisti arasındaki farkı öğrenirler. Bu da büyük bir kârdır. Yalnız, olimpiyata gitmelerini haklı göstermek için bize Fransız ekipinin velodrom pisti üzerindeki rekorunu yol üstünde kırdıkları iddiasında bulunmasınlar. Çünkü bir kronometro ile saat, metro ile mülga endazenin farkını on paralık bilen lerdeniz.

Arkadaşlarile beraber ava gittiği zaman hiçbir şey vurmamak âdeti olan bir avcı bir gün yalnız başına ava gitmiş ve ertesi gün döndüğü zaman arkadaşlarına kırk beş çift bıldırcın vurduğunu söylemiş. Hepsi tatlı tatlı dinlemiş, fakat içlerinden biri dayanamamış:

— Senin avcılığına imanımız var, yalnız vurduklarının bıldırcın olduğunda tevatür olmasın!

Bisikletçi arkadaşlar! Krymetini - ze, kudretinize, süratinize maharetinize imanımız var; yalnız kırdığınız şeyin Fransız rekoru olduğunda tevatür bulunmasın!

Neler düşünüyor ?

Avcılıktan bahsederken sırası düştü: Negüs Londrada bulunduğu sırada Lort Beket tarafından İskoçyada avlanmağa davet edilmiş. Haile Selâsie bu daveti şu şekilde reddetmiş:

— Çok müteessifim, fakat davetinizi kabul edemiyeceğim. Çünkü bir gazeteci tüfek koltuğumda av bek - lerken resmimi çekerse, anlarsınız ya, Cenevrede fena tesir eder.

Sonu ne olacak ?

Amerika Birleşik hükûmetleri yirmi senede bir, nüfus sayımı yapar. 1790 da yapılan sayımın neticesi şudur: 3929214

Ondan sonraki sayımlara bir göz gezdirirsek Amerika Birleşik hükûmetleri nüfusunun durmadan arttığını ve muazzam bir yekûna vardığını görürüz:

1810	7.239.881
1830	12.866.020
1850	23.191.876
1870	38.558.371
1890	62.947.714
1910	91.972.266
1930	122.775.046

Her memlekette az çok nüfus artıyor. Bir gün gelecek ki, dünyaya sığamıyacağız. O zaman ne olacak? Muhakkak biribirimizi yiyeceğiz. Zaten dünyanın bazı mıntakalarında şimdiden bunun tecrübesini yapmıyorlar mı?

Ne imiş !

Danimarka gazetelerinden biri şöyle bir anket açmış:

"Kadın cesareti nedir?,,

Bu ankete gelen cevaplar arasında şöyleleri var:

— Kadının cesareti, yaşamak hususundaki iradesidir!

— Bulunmıyan bir dostu veya fena görülen bir fikri, düşman bir cemiyet içinde müdafaa etmektir.

— Sessiz ıztırap çekmesini bilmesidir.

Bir mizah muharriri ise şöyle cevap veriyor:

— Kadın cesareti, söylenilenlerin hiçbirisi değildir. Kadının cesareti, umumiyetle, bir erkeğin fena karakterine tahammül etmesidir.

Birşey ilâvesine lüzum var mı ?

— Doktor, sağırlığımı tedavi ettiğinizden dolayı borcum nekadardır?

— Yüz lira.

— İki yüz lira mı?

Doktor, bağırarak:

— Hayır, dört yüz lira!

Bilginizi Yoklayınız

Sorular

— **İngiltere sarayı tarihinde (Bed chamber Women = yatak odası kadınları) meselesi nedir?**

— **Viyana şehri Türkler tarafından hangi tarihlerde muhasara edilmiştir?**

— **Ortaya atıldığı günden bugüne kadar hiç değişmemiş olan musiki âleti hangisidir?**

— **Volapük nedir?**

— **Erzurumlu Ömer Efendi kimdir?**

Dünkü soruların cevapları

S — Ilk tramvay nerede işlemiştir ?

C — 1832 de Niyu-York ile Harlem arasında ve 1435 metroluk bir hat üstünde.

S — Tarihin kaydettiği en müthiş yer sarsılması nerede ve ne zaman olmuş, kaç kişi ölmüştür?

C — 526 senesinde Akdeniz sahillerinde tahribat yapan müthiş zelzele bazı müelliflere göre 120000, bazılarına göre de 200,000 kişi ölmüştür. Bu itibarla 923 senesinde 90 bin kişinin ölümüne ve 50 bin kişinin yaralanmasına sebep olan Japonya sarsıntısı bu kabil felâketlerin ikincisi görünmektedir.

S — "Otuz sene muharebesi" nedir ?

C — 17 ci asırdaki katolik - protestan muharebelerinin sonuncusu ve en mühimmi.

S — Triyeste şehri hiç Fransa hâkimiyetine girmiş midir ?

C — 1809 dan 1814 e kadar.

S — Çar ünvanı ilk önce hangi hükümdarlara verilmiştir ?

C — Slâvlar, şarki Roma imparatorlarına ilk olarak bu ünvanı vermişlerdir.

Kadıköy Ermeni mezarlığı

Kadıköyündeki Ermeni mezarlığı dün belediye namına tapuda tesçil edilmiştir. Burası ifraz edilmiş olduğundan yakında parça parça satılığa çıkarılacaktır.

ŞEHİRDE OLANLAR

İzmir postaları

Şimdilik haftada üç sefer yapılabilecek

Istanbul - Izmir ve Ankara - İzmir hava servisinin ihdası, devlet hava yolları idaresi tarafından Londraya sipariş edilen tayyarelerin gelişine taallûk edilmişken, vukubulan devamlı müracaatlar karşısında bu servisin derhal açılmasına karar verilmiştir. Bu karar, temmuzun ilk haftasından itibaren tatbik mevkiine konulacaktır.

Izmir servisinin şimdilik haftada üç güne inhisar etmesi zaruri görülmektedir. Ankara - İzmir doğru postası, ancak yeni tayyarelerin gelişinden sonra yapılabilecektir. O zamana kadar Ankaradan gelen hava postası haftanın üç muayyen gününde, Istanbuldan aktarma suretile Ankaraya gidecektir.

Belediyede

Esnaf muayene ve tescilleri yenilenecek

Belediyeye, Belediye müstahdemin bürosuna kayıtlı 35 bin küsur esnafın yeniden muayene ve tesçillerini yapmaya karar vermiştir. Bu maksatla 35 bin yeni cüzdan hazırlanmaktadır. Bu cüzdanlar hazırlanıncaya kadar yeni belediye bütçesi de gelmiş ve belediye müstahdemin müdürlüğünün yeni şekli taayyün etmiş olacaktır.

* Belediye reisi tarafından dairelere verilen şifahî ve tahrirî emirlerin ne dereceye kadar tatbik edilmekte olduğunu her hafta sonunda kontrol etmek üzere her şube amirinin bir yevmiye defteri tutması kararlaştırılmıştı. Bu defterlerin basışı bitmiş ve dün her şube şefine bunlardan birer tane verilmiştir.

* Halkın talebi üzerine Devlet Demiryolları idaresi Kızıltoprakla Haydarpaşa arasında Söğütlüçeşmede yeni bir durak yeri tesis etmişti. Civar halkın kalabalığı yüzünden bir aydan beri işleyen bu durağa rağbet çok artmıştır. Ancak burada gişe ve diğer istasyonlarda mevcut tesisat yoktur. Bu itibarla yine bu civar halkı tarafından yeni bir mazbata tanzim edilerek alâkadar makamlara verilmiştir. Bu mazbatada en kısa bir zamandan itibaren bu istasyonda diğerlerinde olduğu gibi bütün tesisatın vücude getirilmesi ve gidip gelme biletler verilmesi istenilmektedir.

* Florya yakinindeki Kaligaryanın belediye hudutları içine alınmasına karar verilmiştir.

Ticaret Odasının yeni yıl bütçesi geldi

Ticaret odasının 936 yılı bütçesi, Iktisat Vekâleti tarafından tasdik edilerek odaya gönderilmiştir. Yeni sene bütçesinde, vekâletçe ufak tefek bazı tadilât yapılmıştır. Yeni teşkil edilen endüstri şubesinin kadrosunda hiçbir tahavvül olmamıştır. Maliyet fiatlerini kontrol kanunu münasebetile endüstri şubesinin vazifesi artmaktadır. Ticaret odası bu kanun mucibince, fabrikaların satış ve maliyet fiatlerini takip edecektir. Şubenin diğer vazifeleri de Istanbul mıntakasındaki fabrikaların umumî vaziyetini takip etmek ve Iktisat vekâleti tarafından endüstri işlerine dair sorulan suallere cevap vermektir. En düstri şubesi direktörlüğü ile raportörlüklere kimlerin tayin edilecekleri henüz belli değildir.

Odada hazırlık

Ticarette tağşişin men'i ve ihracatın mürakabesi hakkındaki kanun mucibince, ticaret odasında şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. Kanun altı ay sonra tatbik edilecektir. Fakat, ihracat ticaretile uğraşan tacirlerin altı ay içinde birer ruhsatname almaları lâzımdır. Bunun için tacirler, kanunun tatbik edileceği güne kadar ticaret odasına rühsatname almak için beyanname vermiş bulunacaklardır.

Ne dersiniz ?

Eğer doğru ise !

Memnuniyetle öğrendik ki Şirketi Hayriye Boğaz kıyılarında ucuz evler yaptırıp isteyenlere müsait şartlarla satacak ve bu suretle Boğazın bugünkü tenhalığına bir nihayet vermekle beraber halkı da Boğaza alıştırmak için bu müsbet tedbiri yakında tatbika başlayacakmış.

Eğer haber doğru ise buna memnun olmak ve böyle ciddî bir tedbiri derpiş ettiği için Şirketi tebrik etmek çok yerinde olur. Çünkü hayat şartları değişip dururken bizim hâlâ bundan 25 - 30 sene evvelki şartlar içinde kurulmuş büyük kâşaneleri idame etmemize imkân yoktur. Yenileri yapmak ta her babayiğitin kârı değildir. Avrupada bir yerin arsasını satmak veya orayı kalabalıklaştırmak isteyince böyle evler yaparlar, hattâ döşerler, dayarlar ve ayda bizim para ile 30 lira gibi taksitlerle satarlar. Şirketi Hayriyede bu usulü tatbik ederse hem halka, hem şehre, hem de dolayısile kendisine faydalı bir iş yapmış olur.

Biz böyle düşünüyoruz.

Siz ne dersiniz ?

KUÇUK HABERLER

*** Ucretli memurların aylıkları** — Ucretli memurların haziran aylığı bugün verilecektir. Muvazzaf memurlar da temmuz aylıklarını yarın alacaklardır.

*** Afyon heyeti dönüyor** — Avrupada tetkik seyahatinde bulunan uyuşturucu maddeler inhisarı direktörü Hamza Osmanla Türk - Yugoslâvya afyon bürosu delegesi Ali Saminin bir haftaya kadar Türkiyeye dönmeleri muhtemeldir.

*** Yeni bir durak yeri** — Yerli mallar sergisi tertip heyetinin teşebbüsü üzerine tramvay şirketi tam Taksim bahçesinin kapısı önünde yeni bir durak ihdas etmiştir.

Şark Demiryollarında

Şark Demiryolları heyeti umumiyesi 3 Temmuzda fevkalâde bir toplantı yapacak ve hattın devlete satılması etrafındaki vaziyeti tetkik ederek bir karara raptedecektir. Şark demiryollarının devletçe satın alınması esas itibarile takarrür ettiği için bu toplantıda teferrüat halledilecek ve bu suretle formalite ikmal olunacaktır.

Yerinde bir karar

Otobüs servisleri sıkı kontrol altına giriyor

Belediye, otobüs kazalarının mümkün mertebe önüne geçmek ve otobüs imtiyazını kendi kullanmcaya kadar otobüs seferlerini intizama almak maksadile yeni kararlar vermiştir.

Bunun için de, bilhassa otobüs süratlerinin tahdidi cihetine gidilmiş, kontrolü temin maksadile yeni bir tedbir alınmıştır. Bu tedbire göre, muhtelif hatlara işliyen otobüslerin hareket ve münteha istasyonları arasındaki mesafeler tesbit edilmiştir. Bu mesafeler otobüslerin asgarî bir süratle seyretmeleri esasına göre tesbit edildiği cihetle, bir otobüs son istasyona muayyen vakitten evvel geldiği takdirde yolda fazla sürat yapmış addedilecek ve cezalandırılacaktır.

Bundan başka ilk ve son istasyonlardan yolcu ile dolsun dolmasın, otobüslerin muayyen bir tarife ile hareketleri temin edilecektir.Diğer mühim bir cihette, otobüsler, yollarda halkın her işe iki yerde duramıyacaklardır. Bunun için, belediye muayyen durak yerleri ayırmış, müşteri alabilecekleri yerleri tayin ve tahdit etmiştir. Otobüslerin bir kişi için beş kilodan fazla zati eşya almaları da yasak edilmiştir. Otobüsleri idare edenlerin bu yeni nizamlara ne dereceye kadar riayet eyledikleri kontrol için muhtelif hatların başlangıç ve son istasyonlarında birer belediye zabıtası memuru bulundurulacaktır. Bu suretle seferlerin intizam dairesinde cereyanı temin olunabilecektir.

Adliyede

Fazla yolcu alan kaptan mahkûm oldu

Ancak 174 yolcu alabildiği halde, yaptığı seferlerin birinde 384 yolcuyu gemiye yükletmek ve fazla yolcuya yetecek kadar tahlisiye vesaiti bulundurmayarak, umumî hıfzıssıhha kanununa uygunsuz hareket etmekten suçlu Mersin vapuru süvarisi Ahmet Cevdetin duruşması dün üçüncü ceza mahkemesinde neticelenmiş ve suçlu kaptan şimdilik cezası tecil edilmek üzere 100 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur.

* Mahmutpaşada seyyar çorapçı Hamzanın işportasından 6 çift çorap çalan sabıkalı Ali oğlu Hüseyin, birinci sulh ceza hâkimi kararile üç ay on beş gün hapse mahkûm olmuştur.

Limanda devir hazırlığı

Yarından itibaren kanunun tatbikatına başlanıyor

Istanbul limanına bir bakış

Istanbul limanının İktisat Vekâletine devri işi tamamlanmış ve limana ait işler 16 haziran tarihinden itibaren Iktisat Vekâletine geçmiştir.

Liman işleri umum müdürü Raufi, buna ait muameleleri tekemmül ettirdikten sonra Istanbula dönmüştür.

Kanunun tatbikatına Istanbulda bir temmuzdan itibaren başlanacaktır. Bir temmuzdan itibaren limana ait bütün işler bir elden idare edilmeğe başlanacak, bütün bürolar Karaköye nakledilecektir. Burada limana ait binaların kiracıları tarafından tahliyesi aybaşına kadar ikmal edilecektir. Liman işleri umum müdürlüğü büroları merkez rıhtım hanına, gümrük büroları da Çinili rıhtım hanına nakledileceklerdir.

Yeni teşkilâtın kadroları hazırlanmış ve yüksek tasdike iktiran etmek üzere Istanbula gönderilmiştir. Tasdikten çıktıktan sonra Ankaraya gidecek ve tatbik edilmek üzere vekâletçe yeniden Istanbula tebliğ edilecektir.

Dış siyasa

İtalyan ve İngiliz siyasetleri değişmiş midir?

Bir Alman - İtalyan ittifakı korku su nasıl zecrî tedbirlerin teşdidine mâni olduysa, son aylar zarfında Berlin ile Roma arasında fazlalaşan diplomatik faaliyet ayni surette gerek Ingilterenin gerekse Fransanın tedbirlerin kaldırılmasına karar vermelerine sebebiyet vermiştir. Habeşistanda kazandığı galebeden sonra ilk defa olarak bir İngiliz gazetesine mülâkat veren Sinyor Mussolini "Daily Telegraph"ta intişar eden ve İtalyanın dış siyasasının nim resmî bir izahı addedilen bu mülâkatın da zecrî tedbirler kalkmadığı takdirde İtalyanın Milletler Cemiyetinden çekilmeyi ciddî bir surette düşüneceğini, ve Avrupada yeni siyasî kombinezonlar arıyacağını açıkça söylemişti. İtalyan diktatörü, ayni zamanda, zecrî tedbirlerin kalkmasının İtalyanın Avrupadaki rolünü oynamağa avdeti demek olacağını, ve Romanın silâhlanan Berlin karşısında tekrar bir garanti teşkile başlıyacağını ilâve etmişti. Mussolininin bu sözleri Ingilterede Hitler Almanyası karşısında endişeler duyan siyasi mahfellerde gayet iyi karşılanmış ve İtalya ile teşriki mesaiye taraftar olanlar İtalyan emperyalizminin şüpheli gayelerinden endişe edenlere Mussolininin bu tatmin ve teskin edici sözlerini delil olarak göstermişlerdi. Bu İtalyan teminatı karşısında Ingiltere zecrî tedbirleri kaldırmaya karar vermişti.

Ingilterenin tedbirler aleyhine kararını Fransanın da kabul etmiş bulunmasına rağmen Mussolininin "Daily Telegraph,, muhabirine verdiği vâadleri yerine getirmediği görülüyor. İtalyan devlet reisi zecrî tedbirler kalktığı takdirde Ingiltere ve Fransa ile anlaşmaya söz vermiş olmasına rağmen Berlin ile Roma arasındaki siyasî münasebatı inkişaf ettirmek gayesini halâ terketmiş değildir. Bilâkis bu gayeye son günler zarfında daha büyük ehemmiyet veriyor denilebilir. İtalyan dış bakanı Cianonun karısı ve Mussolininin kızı Kontes Cianonun Berlini ziyareti, ve ayni zamanda İtalyan hava bakanı General Vallenin Almanyaya gidip Alman devlet adamları ile temaslar yapması Paris ve Londrada şüphe ve endişe ile karşılanmıştır. Ingilterenin zecrî tedbirlerin kalkmasından ve Habeşistanın ilhakından sonra bile İtalyan siyasetinin değişmemiş olduğundan korkmaktadır.

Diğer taraftan İtalyan dış siyasetinin harice aksettiren muharrir olarak tanılan Sinyor Gaydanın bir makalesinde, "zecrî tedbirler kalksa bile Ingiliz siyaseti değişmemiştir, demesi," ve Ingilterenin Akdenizdeki kuvvetlerinin geri çekmediğine işaret etmesi İtalyanın ayni korku da meşbu olduğunu göstermektedir.

Milletler Cemiyetini ıslah projesinde İngilterenin Fransız - Alman yakınlaşmasının behemehal icap ettiği üzerinde ısrarı İtalyan politikacılarını düşündürmektedir.

Kısaca iki devletin biribirine karşı gösterdikleri bu itimatsızlık ve ispat ediyor ki, zecrî tedbirler kalksa bile Ingiliz - İtalyan ihtilâfı halledilmiş olmıyacaktır. — N. M.

Maznunların kelepçeli götürülmesi meselesi

Adliyeye götürülen maznunların caddelerden elleri kelepçeli olarak geçirilmemeleri hakkındaki neşriyatımız etrafında, İstanbul Cümhuriyet baş müddeiumumisi Hikmet Onat, kendisile görüşen bir muharririmize, dün şunları söylemiştir:

"— Bu yazıyı haklı gördüm. Fakat Ankara caddesinden (Babıâli - den) kelepçe ile geçen bu adamlar, bizim İstanbul adliyesinin gönderdiği ve istediği kimseler değildir. Bunlar, memuriyetimizin haberi olmadan birtakım vilâyetlerden adliye tıp işlerine gönderilen ve orada muameleleri bitip tekrar memleketlerine iade edilen kimselerle, yol parası vermemiş olanlar ve kezalik jandarma mıntakalarında yapılmış olan suçlardan dolayı henüz takibat yapılmak üzere sevkedilmiş olan kimselerden ibarettir.

Bizim bir kamyonumuz vardır. Muayyen saatlerde hapisane ve tevkifaneden mahkûm veya suçluları alarak adliyeye getirir ve yine muayyen saatlerde götürür..."

İnönü kampı

İnönünde Temmuz ayı içinde açılacak olan yüksek uçuk kampına İstanbuldan iştirak edecek gençler, 8 Temmuz çarşamba günü şehrimizden hareket edeceklerdir.

SON HABER

Kot d'azürde

İşçiler yüzünden bütün oteller kapandı

Nis, 29 (A.A.) — Kot d'Azür otelleri, müstahdemlerinin mutalebi karşısında kapılarını kapamak mecburiyetinde kalmış olan Kan otelcileri ile tesanütlerini göstermek için kapılarını kapamışlardır.

Bu karar, dün gece verilmiştir.

Halihazırda bu otellere inmiş olan müşterilere otelde kalabilecekleri, fakat kendilerine servis yapılacağı hakkında teminat verilmiyeceği bildirilmiştir.

Otellerin kapılarına bir takım afişler asılmıştır. Bunlarda müstahdemlere ne gibi sebeplerden dolayi yol verilmiş olduğu beyan olunmakta ve bilhassa otel direktörlerinin yeni masraflara tahammül edemiyecek bir halde bulundukları zikredilmektedir.

Bununla beraber dün gelmiş olan seyyahlar, Nis'e uğrayan yolcuları kabul etmek için muhtelif sınıftan dört otel açık bırakılmış olduğundan, bir gece için yatacak yer bulmuşlardır.

Hitler Mussoliniye selâm gönderdi

Berlin, 29 (Tan) — Musolinin kızı ve İtalya hariciye nazırının eşi Kontes Eda Ciano, takriben iki hafta kadar Almanyada kaldıktan sonra, bugün Romanya hareket etmiştir.

Hitler, bu vesile ile, Kontese imzasını taşıyan bir fotoğraf hediye etmiş ve Musoliniye selâm göndermiştir.

Kahve ithali müsaadesi 6 ay daha uzatılıyor

Ankara, 29 (Tan) — Bir elden idaresi kararlaşan kahve ithal işinin şirketle Ekonomi Bakanlığı arasında imzalanmış bulunan mukavele müddetinin ayni esaslar dairesinde altı ay daha uzatılması, yeni mukavele içinde münakasa ilânının 7 Birinciteşrine kadar yapılması Heyeti Vekilece kararlaştırılmıştır.

Küçük Haberler

* Ankara, 29 (Tan) — Vakıflar Genel Direktörlüğü varidat ve tahsilât direktörlüğüne Vakıflar müfettişlerinden Cezmi tayin edilmiştir.

Ankara, 29 (Tan) — Finans Bakanlığı Muhasebat Umum Direktörlüğü şube direktörlüğüne Sıhhat Bakanlığı muhasebe direktörü Rıza tayin olunmuştur.

* Ankara, 29 (Tan) — Eczacı mektebi ispençiyari kimya profesörü Budendorfun Türk kodeks komisyonuna memur edilmesi Bakanlar Heyetince kabul edilmiştir.

Ankara, 29 (Tan) — Eski Sağlık müfettişlerinden Vehap Rize sıhhat direktörlüğüne tayin edilmiştir.

* Ankara, 29 (Tan) — Kırklareli ve Siirt Nafia direktörlüklerinde çalışmakta olan dördüncü sınıf müfettişlerden Ferit ve Rasim, üçüncü sınıf Başmühendisliğe tayin olunmuşlardır.

Mekteplerde parasız yatılı talebe kayıd muameleleri

Ankara, 29 (Tan) — Kültür Bakanlığı bu sene parasız yatılı olarak alınacak talebe için hazırlıklarına devam etmektedir. Bu sene alınacak talebenin kaydolunmaları 29 ağustosa kadar sürecek ve 1 eylülde bakanlıkça tesbit edilen mekteplerde imtihanlara başlanacaktır. Bakanlık parasız yatılı talebenin ne şartlar dahilinde imtihana kabul edileceklerini ve imtihanların hangi günlerde yapılacağını yakında kültür direktörlüklerine bildirecektir.

Fransa ile İngiltere arasında askerî bir anlaşma teşebbüsü

Londra, 29 (Tan) — İngiliz Harbiye Nazırı General Duf Küperin, geçen hafta Pariste, İngiltere ile Fransa arasında bir askerî anlaşma akdine dair söylemiş olduğu nutuk, muhalif partilerin tenkitlerine tekrar meydan vermiştir.

Avam Kamarasının bugünkü toplantısında, muhalif işçi partisi lideri Atle söz alarak Duf Kuperin nutku hakkında hükûmetten izahat istemiştir.

Başvekil Baldvin sayfiyede bulunduğundan dolayı, hükûmet namına Sir Con Simon konuşmuş ve Duf Kuperin nutkunun hükûmetin siyasetini ifşa eder mahiyette olmadığını söylemiştir.

Bundan sonra söz alan Arşibald Sinklerde nutku tenkit etmiştir. Çirçil ise bilâkis Duf Kuperi müdafaa etmiş ve münakaşaya mevzu teşkil eden İngiltere ile Fransa askeri antlaşma fikrinin İngiliz siyasetine tamamen uygun olduğunu söylemiştir.

Başvekil Baldvinin avdetinden sonra bu mesele tekrar münakaşa edilecektir.

İngiltere - Mısır müzakereleri

Londra, 29 (Tan) — İngilterenin Mısır yüksek komiseri Sir Lempson, bugün Iskenderiyeye varmıştır. Sir Lempson yarın Kahireye gidecektir. İngiliz - Mısır anlaşması akdi için, çarşamba günü tekrar müzakereler başlıyacaktır. Sir Lempson bu hususta yeni talimat almıştır. Müzakerelerin müsbet bir neticeye varacağı ümit edilmektedir.

İtalya Hava Nazırı Romaya döndü

Berlin, 29 (A.A. — General Valle, tayyare ile Romaya gitmiştir. General Michel, kendisine Berlin ziyaretinin bütün Alman tayyarecileri üzerinde derin bir tesir bırakmış olduğunu temin etmiştir.

Arabistanda

Ortaya yeni bir Lâvrens çıkmış

Paris, 29. (A.A.) — Matin gazetesi, yeni bir Lavrence'in ortaya çıkmış olduğunu yazmaktadır.

Bu adam, binbaşı John Glubb'dur. Büyük harpten beri fasılâsız olarak Arap kabileleri arasında İngiltere hesabına çalışmıştır. Glubb, halihazırda Çöl zabitesine kumanda etmektedir. Kendisi her türlü çareye baş vurarak maverayi şeriadaki 60.000 bedevinin dindaşlarına yardım etmek üzere Filistin'e gitmelerine mani olmuştur. Bu bedevilerin Filistini istilâ etmelerini men'e kadir yegâne adam olduğu söylenmektedir.

Kendisi bedevileri gayet iyi tanımakta ve onlar üzerinde büyük bir nüfuza sahip bulunmaktadır.

Türk denizciliği

Denizciler bayramı yarın kutlulanıyor

Deniz Ticaret Müdürlüğü yarın yapılacak olan Denizciler bayramı programını hazırlamıştır. Bu programa göre, denizdeki bütün gemiler bayraklarla donatılacak, devlet daireleri, müesseseler, hususî daireler de bayrak açacaklardır.

Deniz kumandanlığından gönderilecek olan deniz bölüğü, Kasımpaşa, Şişhane, Tepebaşı, yoliyle saat 9,45 de Kasımpaşadan ayrılarak Taksime gelecektir. Yüksek Deniz Ticaret Mektebinden bir bölük talebe Tophane rıhtımına gelerek orada mevki alacaktır. Talebe bölüğünün başında Şehir bandosu bulunacaktır.

Diğer taraftan Denizyolları, Akay, Şirketi Hayriye, kılavuzluk, liman idarelerile müteferrik armatörlerin göndereceksleri zabitan ve mürettebatı da Denizyolları meydanlığında toplanacaktır.

Alay, tam saat 10,05 de Denizyolları bulvarından sıra ile harekete başlıyacak ve Boğazkesen - Galatasaray yoliyle Taksime gidecektir. Alay sırası şöyledir:

Şehir bandosu, deniz talebesi, tekmil deniz idareleri zabitanı, denizyolları mürettebatı, tahlisiye umum müdürlüğü, fabrika ve havuzlar idaresi, gemi kurtarma şirketi, fenerler, Akay mürettebatı, liman, şirketi hayriye idarelerile hususi armatörler ve çelenkler.

Alay, 10,45 de Taksim meydanında bulunacaktır. Kıtaların ve merasime iştirak edenlerin düzene konulması İstanbul Deniz komutanlığına ait olacaktır. Saat 11 de bayrak v çelenk koyma merasimi yapılacaktır. Bayrak çekilirken limandaki bütün gemiler bir buçuk dakika sürmek ve yarım dakika fasılası olmak şartile üç defa selâm düdüğü çalacaklardır.

Çelenklerin konmasını müteakıp hazırlanmış olan kürsüde deniz ticaret talebesinden bir genç, deniz ticaret kulübü adına Kaptanlar Cemiyetinden bir zat tarafından iki söyler verilecektir. Bu söylevlerden sonra Parti Başkanı, bugünü yaratanlara denizcilerin menşe ve şükranını bildiren telgrafları okuyacak ve merasime nihayet verilecektir.

Gece bütün resmî, hususî müesseseler ve daireler tenvirat yapacaklardır.

Maliye Vekili tayyare ile Ankaraya gitti

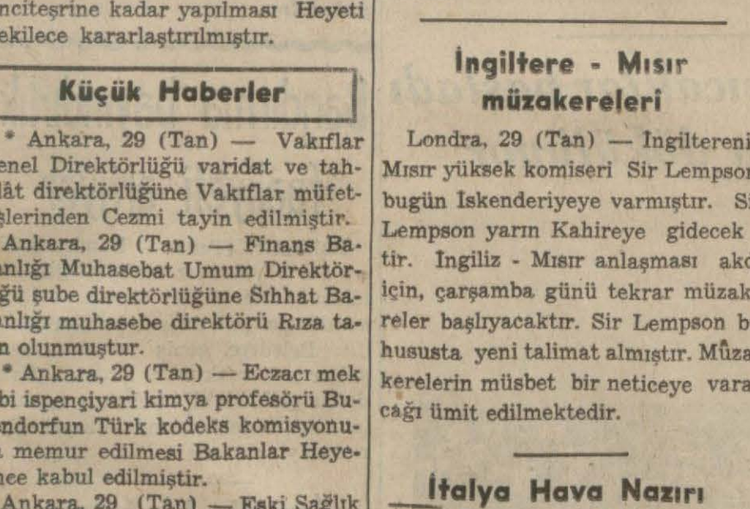

Cumartesi günü Ankaraden tayyare ile şehrimize gelmiş olan Maliye Vekili Fuat Ağralı dün saat 17,30 da yine tayyare ile Ankaraya gitmiştir.

Maliye Vekili Fuat Ağralı hareketinden evvel kendisile görüşen muharririmize demiştir ki:

— Tayyare yolculuğu kadar iyi geçen bir yolculuk, bilhassa hafta tatilinden istifade etmek istiyenler için, yoktur. Ayni zamanda insan vazifesini de kaybetmiyor. Ben cumartesi günü vekâlette çalıştım. Öğle yemeğini de yedim. Sonra tayyareye bindim. Iki saat içinde geldim. Şimdi Ankaraya dönüyorum. Iki buçuk saat sonra vekâlete giderek yine işin başında bulunacağım.

Filistinde vaziyet

Lût kasabası ahalisi beş bin İngiliz lirası cezaya mahkûm!

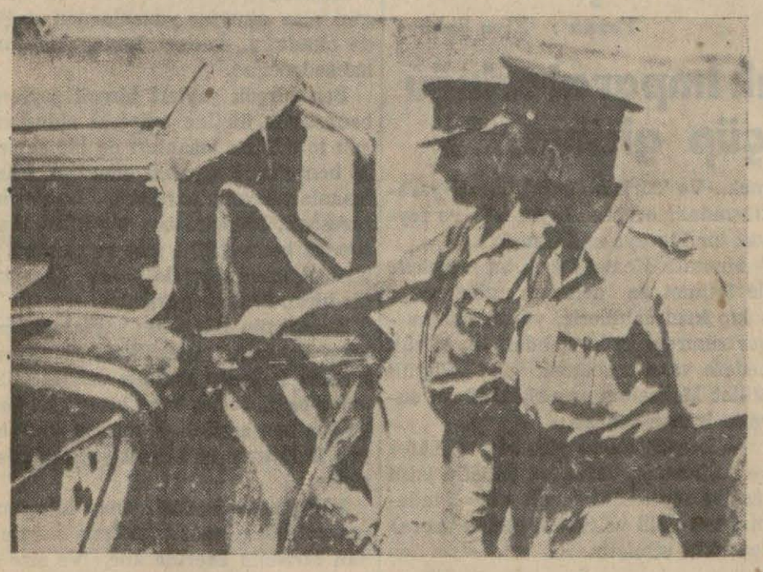

Filistinde nizamı iadeye çalışan İngiliz askerleri

Kudüs, 29. (A.A.) — Arap zimamdarları mahafili, bir Arap heyetinin Ammana gitmiş olduğu haberini tekzip etmektedir.

Arap mümessilleri ile mandater hükûmet arasında hiç bir müzakere yapılmadığı gibi yapılması mutasavver de değildir.

Bir İngiliz taburu gelmiş ve bu suretle İngiliz kuvvetlerinin miktarı dokuz tabura baliğ olmuştur.

Lût mıntakası ahalisi cezalandırıldı

Kudüs, 29 (A.A.) — Askeri makamlar, Loud kasabası ahalisinin kaffesini bu mıntakada vuku bulmuş olan tethiş hareketlerinden dolayı müştereken beş bin İngiliz lirası para cezası vermeğe mahkûm etmiştir.

Geçen hafta zarfında yalnız Nablus, Toulkerim ve Khanloubban kasabalarında vukua gelen arbedeler esnasında 54 kişi ölmüş ve 98 kişi yaralanmıştır.

Filistinde İngiliz yüksek komiseri

MONTRÖ MEKTUPLARI:

Altıncı madde

— BAŞI 1 INCIDE —

Fakat gelecek toplantıda altıncı madde nasıl bir şekli halle bağlanacak?

Bu nokta hakkında şimdiden herhangi bir tahminde bulunmak bile kabil değildir. Ancak, bu noktada hatıra gelen en doğru yol, yine Türk projesinin gösterdiği yol olabilir. Rusların Karadenizden Akdenize çıkmalarına hiçbir mâni tasavvur edilemez. Ancak çıktıkları gibi girmeleri ve diğer yerlerden gemilerin getirilip Akdenizde biriktirilmemeleri lâzımgelir. Esasen böyle bir toplantıya Karadeniz devletleri arasındaki vaziyet te lüzum göstermez. Karadeniz devletleri arasındaki dostluk ve ittifak bağları o kadar sıkı ve kuvvetli haldedir ki, Karadenizde herhangi bir Karadeniz devletinin donanma yarışına kalkmasında sebep ve hikmet tasavvur olunamaz. Böyle bir yarış Karadeniz sahilindeki devletlere karşı olamayınca, kime karşı olabilir? Akdeniz devletlerine karşı mı? O takdir de Akdeniz devletlerinin endişelerin de haklı görünmeleri ihtimali kuvvet kazanır.

Herhalde teknik komisyonların tetkikleri ve murahhasların hükûmetlerinden alacakları talimatlar ile Boğazlar projesinin şimdilik en mühim maddelerinden biri manzarasını gösteren bu altıncı maddesi üzerinde de, Türkiyenin emniyetini ve müşterek emniyetin zaruretlerini gözönünde tutacak bir şekli hallin bulunmasına muvaffakiyet elverecektir. Bütün devletler Türkiyenin emniyeti esasını kabul ettiklerine ve konferanstaki devletlerin biribirlerine karşı hiçbir gizli maksat ve niyetleri de tasavvur edilemiyeceğine göre, nekadar müşkül manzara gösterirse göstersin, harp gemilerinin geçişi meselesi, nihayet halledilemiyecek bir dava değildir.

Ali Naci KARACAN

Assamble bugün toplanıyor

— BAŞI 1 INCIDE —

gibi hareket edeceğini, fakat kontrola razı olamıyacağını bildirmiştir.

Yemekte neler kararlaşfı?

Paris, 29 (A.A.) — Echo gazetesi yazıyor:

Leon Blum, Delbos, Eden ve Lort Stanhop dün akşam yemeğini beraberce yemişler ve gece yarısına kadar görüşmüşlerdir. Bu zevat, aşağıdaki noktalarda mutabık kalmışlardır:

1 — Zecri tedbirlerin kaldırılması usulünde anlaşmamazlık keyfiyetinin asambleye tevdi edilecek bir karar sureti projesi şeklini alıp almıyacağı belli değildir.

Çünkü bu mesele, daha ziyade asamblenin toplanmağa çağırılmasını istemiş olan Arjantini alâkadar eder.

3 — Fransa ile İngiltere, bu dakikada girişelcek bir müzakerenin de legasyonların hiç birisinin hoşuna gitmiyeceğine kail olduklarından dolayı şimdilik italya ile umumî müzakereye girişilmemesi.

4 — Lokarno misakını imza etmiş olan devletlerin yapacakları toplantı, yarı resmî mahiyette olacaktır. Bu toplantıya iştirak edecek olanlar, Ren meselesini müzakere etmek için Alman cevabını beklemek şıkkının müreccah olacağını tebşir etmek le iktifa edeceklerdir. Kaldı ki, İngilizler süratle cevap vermesi için Berlin hükûmetinin sıkıştırmışlardır. Fransızlarla İngilizler, İtalyanın iştirak edip etmiyeceği şüpheli olmasına göre Lokarnocular içtimanın tehiri münasip olacağı mütaleasında - dırlar.

5 — Milletler Cemiyetinde reform yapılması meselesine gelince bu iş için bir tetkik komitesi vücuda getirmek saati henüz gelmemiştir.

Blum, bugün Litvinof ile uzun uzadıya görüşmüştür.

Necaşi, Habeş Delegasyonuna riyaset edecek

Cenevre, 29 (A.A.) — Necaşi, milletler Cemiyeti genel sekreteri Avenol'a asamblenin yarın öğleden sonra yapacağı toplantıda Habeşistan delegasyonuna bizzat riyaset etmek niyetinde olduğunu bildirmiştir.

Hükûmet ve zecri tedbirler aleyhine miting

Londra, 29 (A.A.) — İşçi partisi zecri tedbirlerin kaldırılması aleyhinde büyük bir miting tertip etmiştir.

İşçi lideri Altlee "kuvvet önünde ricat harbe müncer olur,, demiştir.

Mitingte zecri tedbirlerin kaldırılmasını takbih eden bir karar sureti kabul olunmuştur. ?

HERGÜN BİR FIKRA

Ahmet Vefik Paşa ile Bursa Kadısı

Bursalı bir tanıdıktan dinledim:

— Vaktile uzun müddet, Bursada Valilik eden Ahmet Vefik Paşanın kadı ile arası iyi değilmiş. Bir gün kadıya haber göndermiş:

— Yarın sabah, "bana,, gelsin!

Kadı, palas pandıras hükûmet konağına koşmuş. Bir de ne baksın, Vali odasında yok. İki saat bekledikten sonra, dönmüş. Ertesi günü, Vali, odacısını göndererek tekrar çağırtmış:

— Kadı Efendi, dün neye gelmedin ?

— Aman efendim.. Nasıl gelmedim, kapının önünde iki saat teşrifinize intizar ile vakit geçirdim!..

Deyincce Vali sormuş:

— Ben sana ne diye haber gönderdim?

— Yarın sabah "bana" gelsin, buyurmuşsunuz.

Ahmet Vefik Paşa, gülümseyerek:

— İyi ya, demiş, çağıran "ben" olduğuma göre, sen bana gelecektin. Ben ise, evimde otururum. Hükûmet konağının vali odasında oturan, Vilâyet valisidir!..

Salâhaddin GÜNGÖR

FELEK

Uyku!

Uykunun gündüzlük ismi şekerlemedir. Geceki ismi uykudur. İş esnasında gelen uykuya (gaflet basma) denir. Sanki gaflet yalnız gözü kapalı basarmış gibi.

Dün sabah erkence uyandım. Gök gürlemesile karışık yağan yağmur tanelerinin çinko derelere düşmesinden çıkan düzensiz tıngırtı uykumu açtı. Mübarek uyku da para gibidir. İstediğin vakit gelmez, gelince de önüne durulmaz. Belki bir saat kadar uyumaya çalıştım, fakat uyuyamadım. Hani şu iş başında çoğumuza basan gaflet gelse diye bekledim. Ne münasebet?! Derken bir şey aklıma geldi. Uyumak için sayı sayarlar; çifte minareli camileri, çıkmaz sokakları, çeşmeleri hatırlarlar. Ben de öyle yapmak isterken dikkat ettim ki; insan düşünürse uyuyamıyor ve uyumak için düşünmemek lâzım. Bütün o camiler, çeşmeler falan insanın kafasındaki düşünceyi atmak için vesile.

Bu müşahedeyi yaptıktan sonra bana da bir gaflet bastı ve uyudum.

Şimdi en inatçı uykusuzlara tavsiyem şudur: Rahatça uyumak için düşünceyi bırakın! Zihninizi düşüncelerden boşaltın! göreceksiniz ki; size de gaflet basacak ve rahatça uyuyacaksınız!..

Ve yine dikkat ediniz! Kim ki; uyur, uyuklar ve gaflet baskısı altındadır; düşünme ile alâkasını kesmiştir.

B. FELEK

Prost dönüyor

İstanbulun imar plânını hazırlıyacak olan Fransız şehircilik mütehassısı Prost, bu akşam Parise dönecektir. Prost, Eylûle kadar Pariste plân hazırlıkları ile meşgul olacak ve Eylûl başlangıcında tekrar şehrimize gelecektir.

Yunan Parlâmentosu önünde

[Başı 1 incide]

ri dağıtmıştır.

Kral Korfo Adasına gidiyor

Atina, 29 (Tan) — Kral, yakında Korfo adasına giderek bir ay kadar ikamet edecektir. Korfodan dönüşte kralın Başbakanla birlikte More seyahatine çıkacağı haberleri teeyyüt etmektedir.

Maksimos Ahali Partisi Liderliğini kabul etmedi

Atina, 29 (Tan) — Çaldarisin vefatı üzerine kendisine henüz bir lider seçemiyen ahali partisi, liderliği eski hariciye bakanı Maksimosa teklif etmiştir. Maksimos, sıhhi sebepler ileri sürerek teklifi kabul etmemiştir.

Atinaya gelen zengin bir ihtiyar

Atina, 29 (Tan) — Dün tayyare ile Londradan 75 yaşında Statatos adında bir kadın gelmiştir. Kadın 739 bin ingiliz liralık servetini de beraber getirmiştir.

500 İtalyan askeri memleketlerine döndü

Napoli, 29 (A.A.) — Nekahat halinde bulunan beş yüz kadar asker, bugün Habeşistandan buraya gelmiştir.

Büyük Türk inkılâbı Başlarken

No. 4

Yazan : Ziya Şakir

Yedi asırlık Osmanlı İmparatorluğu yavaş yavaş göçüp gidiyordu

Mustafa Kemal Paşa, her şeyden evvel; takip edilecek olan siyasi meslek tayin etmişti.. Osmanlılar devrinde güdülen siyasî yolların hiç biri, Türk milletini hakikî feyiz ve saadet sahasına eriştirmemişti. Hemen hepsi de şuursuzca düşünüşlerden ve fayda vermiyecek hayalperestane ideallerden mürekkepti.... Mutlakıyet devri, Padişahların arzu ve keyfine göre değişen bir fırıldak siyasetinden ibaretti. Meşrutiyet devrinde ise;

1 — Osmanlılık siyaseti
2 — Türk ittihadı siyaseti
3 İslâm ittihadı siyaseti.

Gibi, ciddî esaslara istinat etmiyen mefkûreler takip edilmişti.

Halbuki, bugün cihan siyasetinde şerefli bir yer almaya hazırlanan Türk milleti için.. O milletin (kavi, mes'ut ve müstakir yaşayabilmesi için; devletin tamamen millî bir siyaset takip etmesi) elzemdi.

Mustafa Kemal Paşa; bu millî siyaseti, şöylece çereçevelendirmişti:

[Hududu milliyemiz dahilinde, her şeyden evvel kendi kuvvetimize müsteniden muhafazai mevcudiyet ederek, millet ve memleketin hakikî saadet ve umranına çalışmak.. Alelitlâk tûlü emellerpeşinde milleti işgal ve izrar etmemek.. Medenî cihandan, medenî ve insan muameleye ve mütekabil dostluğa intizar etmek...)

Işte, Mustafa Kemal Paşanın açık bir vuzuh ile tatbik kabiliyeti gördüğü siyasî meslek, bu şekildeki (millî siyaset) ti.

Mustafa Kemal Paşanın meclise karşı ilk ve mühim tekliflerinden biri de, hükûmet teşkili meselesi idi... Fakat, mesele cidden mühim; mühim olduğundan ziyade, nazikti.

Ortada, büyük bir hakikat görülüyordu... Yedi asırlık Osmanlı imparatorluğu, göçüp gidiyordu. Türk milleti, göçen bu saltanatın tarümar olan enkazı altında ezilip gidemezdi. Esasen Türkler, tarih yaratan ve hükûmetler kuran kadr ve kabiliyetli bir milletti. Yıkılan her saltanattan sonra, ondan daha kavi ve daha kudretli birer hükûmet teşkil etmişler - di... Işte bu defa da, hâdisatın sıkleti altında kalan ve ihanet yüzünden bütün şirazesi dağılan imparatorluğun yerine; kavi, zinde, taassup ve muhafazakârlıktan âzade, asrın icabatına uygun, medeniyete hürmet eden ve kendi medenî duygularına hürmet ettiren yepyeni bir varlık tesis etmek elzemdi.

Fakat, o tarihte Büyük Millet Meclisini teşkil eden zevatın kâffesi, bu fikri hazmedecek kabiliyette değiller di... Saltanatın, saltanatın timsali olan (taassup ve muhafazakârlık) ın tesirleri, bazı dimağlardan henüz silinmemişti. Bunlar daha hâlâ, (atebei ülyayı saltanat - ve - makamı muallâyi hilâfet) e karşı derin bir hulûs ve rabıta beslemekte.. Ve hükûmetin idaresini sadece ve sadece bu iki tantanalı san'ati tevarüs etmiş olan adamdan beklemektelerdi.

Yine bu mebuslardan bazıları da Istanbulda cereyan eden hâdisatı, sadece Ingilizlere, Rumlara, Ermenilere; ve bunlarla elele veren hoca Zeynelâbidinlere, Rıza Tevfiklere, Mehmet Alilere, Gümülcineli Ismaillere, ve sairelere atfetmekte.. Padişah Vahdettini, (kafesteki kuş misali) mazur görmektelerdi.

Buna binaen, padişah Vahdettinin nasıl bir (şer ve mefsedet kaynağı) olduğunu bütün vuzuh ve sarahatile bilenler ve takdir edenler; -meclisin en münevver zümresini teşkil edenmahdut bir akalliyetten ibaretti... Milletin heyeti umumiyesinin vaziyeti de ayni şekil ve mahiyette idi.

Muhtelif düşünceler dolayısile zihinlerde kökleşen bu telâkkileri bir anda değiştirmek, mümkün değildi. Hattâ; böyle bir şeyden bahsetmek bile derhal aksi tesir husule getirir; maksadı altüst edebilirdi... Nitekim, daha meclis salonuna ilk adımlarını atan millet vekillerinden bazıları arasında:

— Inşallahü taalâ.. makamı hilâfet ve saltanatla bir itilâf buluruz da.. şu ikilik belliyesini def'ür ef eyleriz.

Diyenlerin adedi, bir hayli yükselivermişti.

Halbuki; Mustafa Kemal Paşanın (Büyük Millet Meclisi)ni toplamaktan yegâne maksat ve gayesi; asırlardanberi Türk milletinin refah ve saadetine engel olan o köhne saltanat idare ve istibdadına nihayet vermek.. Ve Türk milletini, kendi yaratılışındaki cevhere lâyik hür ve feyyaz bir idareye nail etmekti.

Mustafa Kemal Paşa, bu meselede de fetanet ve dehasını göstermiş; - kıp kızıl cahillerle, yarım münevver zümreyi kışkırtmadan - o büyük hedefe vasıl olabilmek için; Büyük Millet Meclisinin teşekkülünü şu suretle izah eylemişti:

— Büyük Millet Meclisi; (hilâfet ve saltanatın, vatan ve milletin istihlâsı ve istiklâlini temin edecek tedabiri tecemmül ve tatbik etmek üzere) teşekkül etmiştir.

*

Meclis; faaliyet sahasına girer girmez, endişe edilen temayüller baş göstermişti. Yukarıda arzettiğimiz temenniler tebellür etmiş; yarım münevverlerden oldukça mühim bir zümre; (makamı hilâfet ve saltanatla irtibat; ve hükûmeti merkeziye (1) ile itilâf aramak) için bir cereyan husule getirmişlerdi.

Bu cereyan, mühimdi. Ve buna kapılanların maksatları Istanbulda koskoca bir hükûmet dururken, şimdi Ankarada yeni bir hükûmet kurmanın lüzumsuzluğunu göstermek.. Meclise, böyle bir şekil vermenin önüne geçmekti.

Mustafa Kemal Paşa, bu cereyanı karşılamak için; şu şekilde bir mütalea beyan etmişti:

— Istanbulun bugünkü şeraitine nazaran.. vaziyetimiz; halife ve padişah ile, ne alenî ve ne de hususî ve mahrem temasa müsait değildir... Böyle bir temas ile ne anlamak istiyoruz? Milletin istiklâl ve tamamiyeti mülkiyenin temini uğurunda çalışmakta olduğunu haber vermek için ise; buna hacet yok. Çünkü; padişah ve halife olan zatın da, bundan başka bir şey düşünmesine, ve arzu etmesine imkân var mı?.. Bunun aksini, ağzından işitsem bile inanmam, Mutlaka bunun, icbar ve tazyik altında söylenildiğini kabul ederim... Aleyhimizde çıkarılmış olan fetvalar, sanıadir.Hükûmeti merkeziyenin evamir ve tebligatı tefsirlere mühtaçtır... Biz, bazı zaif kalpli ve zaif muhakemeli insanların saik olmak istedikleri teenniye lüzum görmüyoruz.

Zarurî olarak; hisleri ve telâkkileri bu suretle nazarı dikkate aldıktan sonra da, asıl maksadını ihtiva edecek şekilde bir takrir vermişti.

Mustafa Kemal Paşanın verdiği bu takririn ana hatları, şunlardan ibaret ti:

1 — Hükûmet teşkili, zaruridir.

2 — (Muvakkat) kaydile bir hükûmet reisi tanımak... Veya bir (padişah kaymakamı) ihdas etmek.. Kabili tecviz değildir .

3 — Mecliste mütekâsif (iradei milliye) yi, bilfiil mukadderatı vatana vâziülyed tanımak, ümdei esasiyedir... (Türkiye Büyük Millet Meclisi) nin fevkinde, hiçbir kuvvet mevcut değildir.

4 — (Türkiye Büyük Millet Meclisi), teşrii ve icraî salâhiyetleri camidir... Meclisten tefrik ve tevkil edilecek bir heyet, umuru hükûmeti rüyet eder... (Meclis reisi), bu heyetin de reisidir .

(Hatıra: — Padişah ve halife, cebrü ikrahtan âzade olduğu zaman, meclisin tanzim edeceği esasatı kanuniye dairesinde vaziyetini ahzeder)

(Mustafa Kemal Paşa) nın bu takriri, mecliste bazı itirazlara rağmen, kısa bir münakaşadan sonra, kabul edilmişti. Ve bu takririn kabul edildiği dakikadan itibaren de, (Hâkimiyeti Milliye) esasına müstenit olan ilk defa olarak (Türk halk hükûmeti) teşekkül etmişti... Bazıları, bu teşekkülün ismine hiçbir mâna verememişler:

— Türkiye Büyük Millet Meclisi.. Bu. ne demek?..

Demişlerdi... (Türkiye Büyük Millet Meclisi) demek; -istinat ettiği esasların mahiyetine nazaran - adı ile, sanı ile; (Cümhuriyet) demekti.

Mustafa Kemal Paşanın.. Tâaaa, 327 senesinde, henüz binbaşı iken, Mahmut Şevket Paşanın erkânıharbiye reisi sıfatile Arnavutluğa gittiği zaman, orada arkadaşlarına söylediği söz; nihayet tahakkuk etmişti... Mustafa Kemal Paşa orada, Arnavutluk dağlarında; hükûmetin bu mıntakada tatbik ettiği siyaseti tenkit ederken: [Arkası var]

(1) Yani Babıali hükûmeti

KUŞBAKIŞI

Kitaptan adam

Tanıdığım insanlar arasında, çok okumuş, az yazmış, çok yazmış hiç okumamışlar vardır. Fakat ben bugün size okuyup yazanlardan değil de okuduğu kadar konuşanlardan bahsedeceğim.

Ben birçok şeyleri birçok şeylere benzetmek illetine müptelâ olduğum için tanıdığım insanları da bir şeylere benzetmeden rahat edemem. Bazı insanları bozuk paralara, bazılarını pırasaya, kimisini boş bir kibrit kutusuna benzettiğim gibi bu okuduklarını konuşanları da yolda dolaşan bir kitap halinde görürüm.

Tesadüfün rüzgârile sayfaları açılınca noktaları, virgülleri, ve altları kırmızı kalemle çizilmiş satırları ile onlar bana doğru birer kitap gibi iler ler, ve ben ayaküstü onların sayfalarını karıştırır ve birçok şeyler öğrenirim.

Kitaptan adamlar, yine kitaptan parmaklarını altları çizilmiş satırlardan birisinin üzerine kor. Ve size o satırı anlatır. Kitaptan adamın gökleri kitapta okuduğu gökler kadar geniş veya dardır. Kitaptan adamın kitap sayfaları kadar az veya çok üzüntüleri, veya neşeleri vardır.

Kitaptan adam size kendisinden başka her şeyden bahseder. Onun kitaplaşmayan bir tarafını bulmak için manevralar yaparsınız, fakat sağınız, kitap, solunuz kitap, tavan, döşeme kitaptır.

Kitaptan adamın kendisi ayva çekirdekleri kadar mütevazidir. Ayva çekirdekleri gibi sırtına kitapların etli tarafını geçirmiş kendisi bu kalın ve özlü kılıfın ortasına büzülmüştür. Biz kitaptan adamın bilgilerini ayvanın etli kısmını ısırdığımız gibi ısırır. Ve çekirdekleşen kendisini de ayva çekirdekleri gibi haberimiz olmadan atarız.

Bedri RAHMİ

FİRUZAĞA CAMİİNDE MEVLÛD

Mülga Sadaret evrak mümeyyizlerinden merhum Bay Kâmil Rasihin eşi ve göz mütehassısı Doktor Bay Ziyanın hemşiresi ve Ziraat Bankası Başkontrolörü Bay Selâhaddin Şakarcan ile kardeşi Seyfettin Şakarcanın annesi Bayan Hatice Şakarcan ruhu için 5 Temmuz Pazar günü Divan Yolunda Firuzağa camiinde mevlût okutturulacaktır. Merhumenin hısım, akraba ve bildikleri davet olunur.

Akşehir belediyesinin yeni kararları

Akşehir, (Tan) — Uzun bir çalışma sonunda yeniden hazırlanan Zabıtai Belediye Talimatnamesi, belediyece tamamen tatbik edilmektedir. Sıhhî şartları haiz olmıyan bazı kahvehaneler kapatılmıştır. Esnaf ,dükkânların sokağa bakan kısımlarını camlı çerçevelerle yeniden yaptırmıştır.

Alım satım işleri geçen senekinden çok farklı vaziyettedir. Zamanında yağan yağmurların mahsuller üzerine büyük faydası olmuştur. Su ile temin edilen elektrik faal bir gece hayatı uyandırmıştır.

Tren kazası yaralıları

Sıvas, (Tan) — Sıvas yolu üzerindeki tren kazasında yaralananların sıhhî vaziyetleri iyileşmektedir.

Hayvan otlatırken

Zile, (Tan) — Çokça Abdal köyünden Hasan oğlu Dursun, Mustafa oğlu Dursun ve Sadık hayvan otlatmak meselesinden kavga ederek biribirlerini yaralamışlardır.

TAN

ABONE VE ILAN ŞARTLARI

	Sigortalı		Normal	
	Türkiye için Lira K.		Türkiye için Lira K.	Dışarı için Lira K.
1 aylık	1	50	1 35	— —
3 „	4	50	4 —	8 —
6 „	8	50	7 50	14 —
1 yıllık	17	00	14 —	28 —

İlân için İlâncılık Şirketlerine müracaat edilmelidir.
Küçük ilânlar doğrudan doğruya idaremizce alınabilir.
Küçük ilânların 5 satırlığı bir defalık 30 kuruştur. 5 satırdan fazlası için satır başına 5 kuruş alınır
Bir defadan fazla için yekûndan % 10 kuruş indirilir.
Memleket haricına sigortalı abone yazılmaz.
Günü geçmiş nüshalar 5 kuruştur

MEMLEKET MANZARALARINDAN: Akşehir

MEMLEKETTE "TAN,,

Balıkesir zeytinciliği için yeni ve mühim tedbirler

Balıkesir, (Tan) — Ziraat Vekâleti, ilimiz zeytinciliğinin inkişafı hususunda yeni ve mühim tedbirler almaktadır. Ilk olarak, zeytin bakımı işlerinin fennî esaslara uygun olarak yapılması bakımından bazı tedbirler alınmış, zeytin budayıcılar imtihana tâbi tutulmak suretile kendilerine birer vesika verilmiştir. Fennî budama kursları için bu yıl da hazırlıklara başlandığı gibi, fennî bakımın faydalarını göstermek üzere54 tane köy örnek fidanlığı tesis edilmiştir. Bu zeytinlikler için ayrıca birer budama ve aşı takımı da temin edilmiştir. Seyyar zeytin bakım memurları, müstahsille daimî temasta bulunarak kendilerine fennî malûmat vermektedirler.

Sivasta işlenen feci cinayet

Sıvas, (Tan) — Kılavuz mahallesinde bir kadının ölümü ile neticelenen feci bir cinayet işlenmiştir. Kasap Salih isminde birisi, Kılavuz mahallesinde oturan dul bir kadına birçok defalar tecavüze kalkışmıştır. Kadın, Salihin mütemadî iz'açlarından kurtulmak ümidile mahkemeye başvurmuştur. Bunu haber alan İsmail, kadının evine gelmiş ve mahkemeye verdiği istidayı geri almasını söylemiştir. Kadın, buna imkân olmadığını anlatınca, İsmail, koltuğunun altında bulundurduğu saldırmayı çekerek kadını muhtelif yerlerinden yaralamış, hemen ölümüne sebebiyet vermiştir. Katil, yakalanarak hakkında tahkikata başlanmıştır.

Silifkede müthiş sıcaklar başladı halk yaylalara dökülüyor

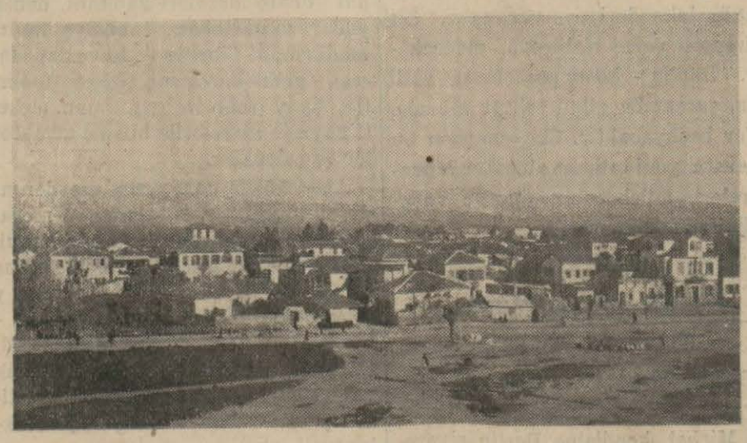

Silifkeye umu mî bir bakış

Silifke, (Tan) — Şiddetli sıcakların başlaması üzerine halk yaylâlara yayılmağa başlamıştır. Sıcaklık derecesi 30 u bulmuştur. En ziyade rağbet gösterilen yaylâlar, Gökbelen, Kavak ve Balandız yaylâlarıdır. Ilçebaylık, bir tamim yaparak yaylâya gitmek maksadile memurların mesai saatlerinde işlerinden ayrılmamalarını bildirmiştir.

Dolu birçok yerlerde tahribat yaptı

Söğüt, (Tan) — Bu sene fazla yağmurlardan dolayı ilçemiz bölgesi buğdaylarında pas hastalığı görülmüş, fakat mahsule pek fazla zararı olmamıştır. Biçme ve harman işlerine devam edilmektedir.

Uç dört gün evvel Gemici, Demirhan, DereSakan, Selbükü köylerine yağan dolu, bütün mahsulü kâmilen mahvetmiştir. Yağan dolunun büyüklüğü yumurtadan iridir. Iki saat devam etmiştir. Bazı mıntakalarda, dolu taneleri iki üç gün yerden kalkmamıştır. Doludan, üç kadının kafası yarılmıştır.

Meyva ve sebze pahalı

Silifke, (Tan) — Dolu, Silifke - nin sebze ve meyva bahçelerini tamamen mahvettiği için sebze ve meyva Mersinden gelmektedir. Fiyatlar, diğer yıllara nisebtle çok pahalıdır.

Bandırma bayındırlık faaliyeti artıyor

Balıkesir, (Tan) — Bandırma ilçesinin bayındırlık faaliyeti gittikçe inkişaf etmektedir. Yanan evlerin arsalarına yeni inşaat yapılmaktadır. Belediye, geniş ve muntazam yollar açtırmaktadır. Erdek - Bandırma yolundaki tamiratın tamamlanması ilçeler arasındaki seyrüsefer kolaylaştırmıştır.

İzmitin kurtuluşu

İzmit, 29 (Tan) — İzmit, kurtuluş bayramını, coşkun bir tezahüratla kutlulamıştır. Cümhuriyet alanında yapılan toplantıda belediye reisi Kemal, Nuri Özdoğan ve Cevdet Bay kal birer nutuk söylemişler, geçit resmini müteakip şehitlikte yurt için can verenlerin aziz hâtıraları anılmıştır.

Hafikte bu yıl inşa edilecek mektepler

Sıvas, (Tan) — Bu yıl Hafikte yeni okullar yapılmasına başlanmıştır. Karabük, Yeniköy, Ermeniş, Karabalçık, Horhon, Cıallı, Uğnevit, Mamuğa, Halâplı Tavşanlı köy ve nahiyelerinde birer köy okulu yapılmaktadır.

Hafik ilçesini güzel kamunlarından olan Ipsadaki yarım okul binası tamamlamak üzeredir. Ders senesi başına kadar ayrıca bir de pavyon ilâve edilecek ve yatılı bir hale konulmuş olacaktır.

Küçük Haberler

• Sıvas, (Tan) — Uray karşısında yaptan park inşaatı bitmiştir. Bugünlerde halka açılacaktır.

• Sıvas, (Tan) — Sıvasta kaplıca inşaatı başlamıştır. Devlet Demiryollarının sıcak kaplıcaya tertip ettiği tenezzüh trenleri işlemeğe başlamıştır.

• Söğüt, (Tan) — Bu yıl ilçenin Sakarya bölgesine iyi evsafta akala pamuğu dikilmiştir.

Kadıköy SUREYYA Sinemasının
BAHÇESİ
Yarın akşam açılıyor

Güzel San'atlar Akademisi Direktörlüğünden:

Güzel San'atlar Akademisinin Mimarî, Resim, Heykel, Fresk, Seramik, Afiş, Mobilya, Şark tezyini san'at şubelerinin büyük yıllık sergisi 4 Temmuz Cumartesi akşamına kadar her gün saat 10 dan 18 e kadar açıktır. Rehberler isteyenlere eserler hakkında lâzımgelen malûmatı verecektir. Duhuliye serbestir. (3440)

M. M. V. Hava Müsteşarlığından :

Eskişehir Tayyare meydanında yer altından içme suyu çıkarılacaktır. Bu işlerle meşgul firmalar hiç bir taahhüdü tazammun etmemek şartile incelemeler yaparak lüzumu olan proje ve teklif fiyatlarının M. M. V. Hava Müsteşarlığı İnşaat Şubesine en geç Temmuz 93 sonuna kadar vermeleri. (49) (3613)

Kanferansa dair yazılanlar

İngilizler tayyarelere dair tahdidata itiraz etmişler

BAŞI 1 İNCİDE

yareci için sadece bir mani olmayıp ayni zamanda bir tehlike kaynağı olacağını ileri sürmüştür.

İngiltere Türkiyenin bu gayri askerî mıntakaları tahkime başlamasından sonra sivil tayyareciliğe engel teşkil edecek sıkı kavait koymıyacağını ümit etmektedir. Fransız noktainazarı bu hususta aşağı yukarı İngiliz noktai nazarına tevafuk etmektedir.

Bu meselenin tetkik için gönderildiği teknik komitede zannediliyor ki, şu iddia ileri sürülecektir. "İnfra - kırmızı,, şuaların inkişafı uzaktan, çok uzaklardan fotoğraf alınmasını mümkün kılmıştır. Binaenaleyh Boğazlar tahkimatının fotoğrafını almak istiyen suiniyet erbabı arzu ettiği takdirde tahkimatın üzerinden uçmayıp uzaklardan uçarken de fotoğraf çekebilecektir. Mamafih Türkiyenin hüsnü niyet sahibi olarak bu iddiayı çabucak kendine mal edeceği zannedilmiyor.

Esasen Tevfik R. Aras Türkiyenin sivil tayyareciliğin Boğazlardan murur hakkını tanıyacağını söylemiştir.

İngiliz murahhası Stenhop

Harp gemilerinin Boğazlardan geçmesi

Yine dün gelen Daily Telegraph gazetesi, Boğazlardan geçecek gemilerin tahdidi meselesi etrafında Sovyet Rusya tarafından ileri sürülen teze dair şunları yazmaktadır:

Akdeniz kuvvetleri Rusyanın Akdenize serbestçe bir donanma çıkarması ve sonra icabında bu donanmayı Marmaraya, yani düşmanın takip edemiyeceği müemmen bir sığnağa çekebilmek teklif ve talebini kabul edemezler.

Harbiumumiden evvel bu ayni nokta o zamanki İngiliz hariciye nazırı Sir Edvard Grey tarafından o zamanki Rus dış bakanı Isvolskiye arzedilince Isvolski bu ihtimalin Rusyanın aklına hiç te gelmemiş olduğunu söylemişti. Ve ilâve etmişti.

[illegible] kiye bitaraf olduğu takdirde haliharpte olan her iki tarafın gemilerinin ayni kolaylıkla geçmesine müsaade edebilir.

Fakat böyle bir halde Türkiyenin hiçbir tarafa kolaylık göstermiye razı olmıyacağı zannediliyor.

Montrö - Cenevre

Dün gelen Temps gazetesi Montrö ve Cenevre başlığı altında bir baş makale neşretmiştir. Bu makaleyi aşağı alıyoruz.

Boğazlara ait 1923 te yapılan mukaveleyi yeniden tetkik için kurulan Montrö konferansı, mesaisini talik ederken, Uluslar Kurumu Konseyi, Italyaya tatbik edilen zecrî tedbirleri kaldırmak için bütün dünyanın beklediği kararı almak üzere, toplanıyor.

Bütün diplomasi faaliyeti bugün Montrö ile Cenevrede temerküz etmiştir. Çünkü bu iki toplantı, beynelmilel ve yakın bir istikbal imkânlarını tayin edecek neticelere varabilir. Ne Montrö'de ne de Cenevrede diplomasi işleri kolay halledilecek gibi görünmiyor ve hakikaten memnuniyet verici hal çareleri elde edebilmek için çok tedbirle hareket etmek ve büyük bir uzlaşma fikri göstermek icap edecektir.

Prensip itibarile Türkiyenin talebi tabiî ve meşru göründü. Konferansta mevcut devletlerin murahhasları, Türk talebini en büyük bir itina ile tetkik edeceklerini ve mevzubahs meşru menfaatleri nazari itibare alarak samimî bir surette hal çareleri arıyacaklarını müttefikan bildirdiler. Fakat Fransa baş murahhası Pol Bonkur, Türkiyenin talebinden doğan meselelerin karışık olduğunu kaydetti. Filhakika, harp gemilerinin Boğazlardan geçmesi prensibi münakaşaya başlanır başlanmaz, Sovyet birliği mümessili, tasavvur edilen tahdidatın Karadeniz sahili devletlerinden gayrilerine tatbikini istedi ki, bu Büyük Britanya murahhası Lort Stenhop'un kat'î ihtirazî kayıtlarına sebebiyet verdi. Diğer taraftan, Japonya murahhası Sato, Rus tezinin aksine olarak, harp gemileri için tasavvur edilen tahdidatın, Karadenize geçen gemilere olduğu gibi Karadenizden çıkacak gemilere de tatbikini istedi. Türkiyenin bir harp tehlikesi karşısında Uluslar Kurumunu haberdar ettikten sonra harp gemilerinin geçmesini hususî bir müsaadeye bağlamak hususundaki teklifi yapılınca, noktainazar ihtilâfları da arttı. Japonya murahhası, memleketinin artık uluslar kurumunda âza olmadığına işaret etti. Diğer taraftan Pol Bonkur, Uluslar Kurumundan gayri, bazı devletlerin, herhangi bir vaziyette tatbiki temin edilmesi lâzımgelen, mıntakavî paktlar mucibince almış oldukları taahhütlerin de nazarı itibare alınması lüzumunu tebarüz ettirdi. Litvinof hükûmetinin noktainazarını, matbuata da bildirilen bir tebliğ ile izah etti. Bu tebliğde, Sovyet heyetinin, Uluslar Kurumu Paktı mucibince, bir taarruza uğrayan devletlere yardım için, bütün devletlerin harp gemilerinin Boğazlardan serbestçe geçmek prensibi ileri sürülüyordu. Büyük Britanya Sovyet tezini kabulden ziyade Japon tezine temayül gösteriyor. Montrö konferansına iştirak etmiyen İtalyaya gelince, onun da Rus tezine itiraz edeceği tahmin ediliyor.

Montrö'de alınacak kararlar, nihayet, Cenevrede alınacak kararlara çok bağlıdır, ve bu sebepten, Boğazlar konferansı, vaziyetin hallini teknik bir komisyona havale edemedi ve konferansı talik etti. Fakat şu da kikada Uluslar Kurumu müzakerelerinden mantıkan neler beklenebileceğini tayin etmek güçtür. Şura muhakkaktır ki. Italyaya tatbik ... len zecrî tedbirler kaldırılaca... Büyük Britanya ile Fransa b... husu susta anlaşmışlardır. Bu h... sta,

NOTLAR

Zekâ - kurnazlık

Zekâ sarahattir. Kurnazlık mugalâta.

Zeki adamın kafası işler, yaratmak onda bir ihtiyaçtır. Kurnaz adamı tahrik eden haset ve ihtirastır, yaratmış gibi görünmek için taklit eder.

Zeki adamın malûmatı vardır. Kurnaz adamın mesmuatı çoktur: Ağız kalabalığı bundan ileri gelir.

Zeki adam vakurdur, feragat ve fedakârlık, iman onun tabiî vasıfları dır. Kurnaz adam sahte vakardır, tabiî vasıfları gösteriş, alkış ve tezyif, şüphedir.

Zeki adam bir çinardır, güç yetişir, gölgesi engin ve serindir. Kurnaz adam da bir ağaçtır. Fakat kokudan, gölgesinde oturulmaz. Yol kenarlarına dikilirler ve hemencecik fışkırıverirler.

Doğruluğa nazaran yalan ne ise, zekâya nazaran kurnazlık odur.

Fikret ADİL

Dünyadaki Alman ekalliyeti tazyik altında mı ?

Berlin, 29. (A.A.) — Bakan Hans Frank, Galsenkirchen'de Şimalî Vestefalya nasyonal sosyalist kongresinde söylemiş olduğu bir nutukta ezcümle şöyle demiştir:

" — Bütün dünyaya karşı alenen bir ihtarda bulunuyoruz, zira Avrupanın bir çok mıntakalarında bir takım insanlar cermendir diye istisafa düçar ediliyorlar. Tazyik altında bulunmakta olan Alman akalliyetleri meselesinin yeniden gözden geçirilmesi lâzım olduğu kanaatindeyiz.,,

Belçika, Polonya, İsviçrenin bu tezi kabul edecekleri malûmdur. ve Sovyet Rusya ile küçük anlaşma ve diğer bitarafların kabulünden de şüphe edilmektedir. Bütün fikirleri işgal eden nokta, zecrî tedbirler kalktık tan sonra, yeniden bir mania olmadan, Italyaya, Avrupadaki rolünü tekrar almasına müsaade edecek tabiî vaziyete nasıl avdet edilebileceğidir.

Habeş buhranı yüzünden ortalığın karışması o kadar büyük olmuştur ... zecrî tedbirlerin kalkması, 193... teşrinievvelinden önce mevcut bey... nelmilel teşriki mesaiyi tekrar ... cuda getirmek için kâfi gelmiy... İngiliz - Italyan gerginliği ... yaya malî ve ekonomik zecr... ler tatbik edildiği devre mi... alpların öte tarafında, de... rî mesai oldu. Bazı ema... riyor ki, bugün filen, ... lin arasında sağlam b... ise de, hâdiselerin ... ve Alman münase... tir ki, faşist hük... birkaç mesele ... lerini, Italyan... Fransa ve I... olduğu zam... şekilde y... yal görü... yetin ... pada ... Loka... nın ... ile ... d... ... duğu bir zamanda bir Akdeniz anlaşmasını nasıl tasavvur ediyor? Zecrî tedbirlerinden kaldırılmasından fazla, Cenevre görüşmelerinde büyük bir ehemmiyeti haiz olacak şey, bütün bunlardır.

(fragments along the tear: ...tal ...dbir ...tince, ...bir fik- ...r göste- ...a ile Ber- ...nlaşma yok ...rile Italyan ...o şekle girmiş ...eti, beynelmilel ...kındaki düşünce- Streza cephesinde ...tere ile ayni safta ...kinden başka türlü bir ...len tetkik etmeğe mey- ...lektedir. Kollektif emni- ...nize edilmesi, orta Avru- ...tika istikrarı ve garp için ...o garantisi hakkında Italya- ...ziyeti ne olacaktır? İngiltere ...ügünkü münasebetleri gözönün ...utulursa şarkî Akdenizdeki fili ...ziyeti Afrikadaki yeni arazisinin bakımından fevkalâde mühim ol-)

Sovyet Rusyanın deniz kuvvetleri

Sovyetlerin ne kadar harp gemisi var?

Bugün Sovyet Rusyanın yeniden ıslah edilmiş üç kruvazörü olduğu kabul edilebilir. Bu kruvazörler 1911 senesinde yapılmıştır. Bunlardan ikisi yani Reveloutsie (eski - Gangout) ve Marat (eski - Petro Pavlosk) Baltık denizinde bulunmaktadır. Uçüncüsü yani Komouna Karadenizdedir. Dördüncü bir gemi daha, yani Frounze (eski Poltava) Baltık denizinde yeniden ıslah ve tamir edilmektedir. Bu dört geminin her birinde m/m. 305 lik on iki m/m. 120 lik on altı, ve m/m. 76 lık iki topu vardır. Zırhlarının kalınlığı m.m. 228 ve tonajları 23.370 ton olduğundan bu gemiler Almanların Deutschland sistemindeki gemilerine karşı koyabilirler. Fakat şurası âşikârdır ki, Almanların yeniden inşa ettirdikleri safıharp gemilerile boy ölçüşemezler.

Kruvazörlerin haricinde, Sovyet Rusyanın sathı bahir filosu, en ba... şekline irca edilmiştir. Uluslar K... munun yıllığında, Sovyet Rus... filosu hakkında malûmat veri... dir. 1934 senesi istatistikler... re Sovyet Rusyanın 7 kru... destruyeri vardır, fakat ... kruvazörler 1915 ten ev... mişti. Yalnız 9 destr... telâkki edilebilir. Bu... hacmindeki altı tan... 1,350 ton hacmind... Marks destrüye... lar 1923 senesi... her birinde m... dokuzar tor... Filhakik... nazarıdik... üzerind... bunlar ... dar ... U... 19... ...dı. Servisteki tahtelbahirlerden ü..., yani üç Dekabrist harpten sonra yani 1929 senesinde inşa edilmiştir. Bunlar 850 ton hacmindedir. Ve her birinde 10 tane torpili atacak alet vardır. Diğer taraftan Sovyet Rusya filosuna, 950 tonluk, Jokobinetz sisteminde üç tahtelbahir ilhak edilmiştir. Vorochilov sisteminde dört tahtelbahir daha tecrübelerine başlamak üzeredir. Ayrıca Metallist tipinde altı tahtelbahir daha inşa edilmektedir Sovyet Rusyanın tahtelbahir üzerindeki faaliyetinin bundan ibaret olduğu zannedilmemelidir. Birçok tip tahtelbahirlerin daha tezgâhlarda bulunduğu şüphesizdir. Söylendiğine göre Rusyanın Vladivostok'ta otuz parça daha kuvveti vardır. Fakat sovyetlerin daima buzlarla mahsur olan bir limanda böyle bir filoyu nasıl bulundurduğu cayi sualdir.

(fragments along the tear: ...te ...gö- ...rü 36 ...tün bu ...nşa edil- ... modern 1.326 ton ...etrovski ve ...üç tane Karl ...ir. Bu sonuncu ...nşa edilmiştir. Ve 102 lik beş top ve ...tacak alet vardır. ...vyet Rusya, bütün ...ni tahtelbahir filosunun ...sif etmiştir. Ve bilhassa ...rinde, malûmatımız o kadar ... değildir. ...ar Kurumu yıllığına nazaran ...e Sovyet Rusyanın faal bir hal ...9 ve tezgâhta da 3 tahtelbahiri)

Vaziyet ne olursa olsun bugün Sovyet Rusya bir harp olduğu takdirde muhtelif sahalarda 35-40 tahtelbahirini kullanabilir. Bunlardan yalnız on beşi harpten evveline aittir.

Diğer taraftan Sovyetler, büyük bir bahriye vücude getirmek için çalışmaktadırlar. Baltıktaki tezgâhlarını ıslah etmeği düşünmekte ve gerek gemi siparişi ve gerek dahilde gemi inşaatı sanayiinin inkişafı için, harice müracaat etmektedirler.

(Petit Parisien)

Güne... - Dil

Güneş - Dil teoris... kelime tarihi ve tarihi tetkik ...mak tecrübeleri

VII.

Her sakaratın ete... ...dır: ...sayısız Sümer izi...

...ratların Anadoludaki bu ...ir? Ne isimlerini koyanlar ki...rın şimal- Sümerlilerin, ne Ak...yanmış bir de Karadenize kad... Asurun bazı istilâlarını bilmiyo... kumandanları sergüzeştçi ve ... Van gölü hav- Anadolu içinde... fa uzun seferler zasında birka... zaferler kazanmış yapmış ve ka...rın Karadenize kaise de bu a... olarak sürüp gittiğidar ve dev... bir eser yoktur. ni ispat e... sümerce isimler Ana- O hal... den geldi? Tetkikimizin doluya... ağı cihet işte budur. aydın... rin ve köylerin kurumu ge- Şe... e dağınıklık esasına dayanış... rada da hâlâ yedi bin yıllık n... tanrısı Ea'yı anarlar (1). ...u (2), ur, or gibi kelimelerin ye ...ve eski dillerdeki lûgat manala... ...nda bulduğumuz medlûller şun... ...lardır: Memleket, yer, toprak, bina, temel, barınak, harp, imar, etmek, yapı yapmak. Ve hepsinde muayyen sınırları belli bir yer.

Yaşıyan Türk lehçelerinde ur, or ve ordu kelimelerinin lûgat manaları.

Büyük Türk Lûgati yaşıyan türk lehçelerinin çoğunda bu kelimeleri bulmuştur. Meselâ:

Garp türkçesinde or: = sun'î tepe, toprak yığını.

Garp lehçesinde: or = hendek, hendekli istihkâm, toprak tabye, müstahkem yer.

Çağatay lehçesinde: ur = yüksek yüksekte olan, tepe.

Çağatay lehçesinde: ura: = kazık, direk.

Çağatay lehçesinde: ora = hudut gösteren işaret, toprak yığını.

Çağatay lehçesinde: uru = çayır.

Çağatay lehçesinde: urut = ordu, karargâh, yurt.

Uygur lehçesinde: uru = yukarı, yukarı üst.

Kazan lehçesinde: ür = yüksek yer, yukarı üst.

Harp ve askere ait olarak ta:

Garp lehçesinde: ordu = asker, bir askerî hükûmetin genel heyeti.

Çağatay lehçesinde: ordu = ordunun konduğu yer.

Uygur lehçesinde: ordu = sultanlara ve hanımlara mahsus daire, çadır.

Radloff'a göre:

Or:

1 — Çukur, hendek (Kırgız).

2 — Hendek ile çevrilmiş müstahkem kale (garp lehçesi).

3 — Kırımda bir şehir adı.

Böylece yeni Türk lehçelerinde değini öğrenmiş oluyoruz. Gerek esbu kelimelerin ayni manaları verdiki, gerek yeni lehçelerde olsun bütün bu kelimelerin yer kelimesinden üremediğine şüphe yoktur.

Yer kelimesi müştakı çok ve hemen bütün dillere geçmiş ve yerleşmiş ana kelimelerden biridir. Etimolojik analizi şudur:

(1) (2)

Yer = ey + er

(1) ey = prensipal köklerdendir. (. + ğ) ana kökünün toprak manasını ifade eder.

(2) er = ana kök anlamının bir süje veya objede takarrürünü gösterir.

Kelimede süje veya objeyi işaret eden bir eleman göremediğimiz için onu ancak şu şekilde ifade edebiliriz:

(ey + er) = (eyer) = yer = muayyen, durumu ve kurumu belli karlı bir toprak parçası. Şimdiki dilimizde mahal, mekân anlamına olan yer kelimesi de ancak bu manayı verir.

Tek heceli yer kelimesile eski ve yeni dillerde bulup öğrendiğimiz bu familyadan yine tek heceli kelimeleri altalta sıralıyarak tahlil etmek faydalı olacaktır:

Garp lehçesinde: yer = ey + er (muayyen toprak parçası)

Garp lehçesinde: or = oğ + or (sun'î tepe, toprak yığını)

Garp lehçesinde: ör = öğ + ör (hendek)

Çağatay lehçesinde: ur = uğ + ur (tepe)

Kazan lehçesinde: ür = üğ + ür (yüksek yer)

Bu kelimelerin hepsinde gördüğümüz ve öğrendiğimiz şey muayyen ve hududu belli, kararlı bir toprak parçasından ibarettir. Türk; bu ana kelimeyi kıymetlerini tabiat kanunlarına ve mantığa göre düzenlediği elemanlarile kuvvetlendirerek kelimeler ve terimler üretmiştir. Meselâ: herhangi muayyen bir toprak yığını ve tepe manasına gelen, fakat kendisinde bir süje veya obje alâkası bulunmıyan or kelimesine oir (. + ğ) elemanı ekliyerek onu (orağ) biçimine sokmuş ve hudut gösteren işaret veya toprak tümseği yapmıştır.

Yine yer kelimesine bir (. + ı) ekliyerek sahipsizlikten kurtarmış ve bir sahibin, efendinin muayyen ve kararlı bir toprağı haline getirmiştir. Yurt kelimesinin muhtelif devirlerde ne ifade ettiğini biliyoruz.

Almanca ort, Slavca grad (3) kelimelerinin de türkçe yurttan başka şeyler olmadığı iddia edilebilir.

H. R. TANKUT

(1) Anadolunun her tarafında halkın ağzında yaşamakta olan anu, abo, teha, üş, ea, tu gibi interjectionlar birer Sümer mabudu idi. Onların her biri bir tabiat kudret ve unsurunu temsil eder. Netekim (EA) akıl ve ferasetin tanrısıdır.

(2) Urbanizm denilen şehircilik terimi bu eski Türkçe ur, uri kelimelerinden gelmiştir.

(3) Louis Leger "Les anciennes civilisations Slaves,, adlı kitabında bu kelimenin dört şeklini gösterir: grad, grod, gard, Hrad, sonuncu ile yurd biribirinin aynıdır. Esasen etimolojik analiz hepsinin aynı kelimeler olduğunu ispat eder.

Müessif bir irtihal

Muteber tüccarandan Bay Mürüvvetin kızı esbak Trabzon valisi Bay Hilmi Ulucun gelini iş bankası müdürlerinden Rüştü Ulucun kardeşi Zeis İstanbul şefi Esat Ulus Ulucun refikası Bayan Müberra vefat etmiştir.

Cenazesi bir temmuz çarşamba günü Pendikteki evinden saat on üçte kaldırılarak Karacaahmetteki aile mezarlığına defnedilecektir.

Ailesine beyanı taziyet ederiz.

Evlerde elektrik aleti satmak üzere komisyonla çalışacak, referans ve Noter garantisi verebilecek

MEMUR Aranıyor

"Satış servisi" rumuzile 2248 posta kutusu adresine tahriren müracaat edilmesi.

(TAN) ın Polis Romanı: 20

Kapı arkasında bir cinayet!

Michel Herbe... - Eugene Wyl

— Peki, eğer kocanızdan başka kimler, kasada 30 bin frank bulunduğunu biliyordu, kocanız kasanın şifresini kime söylemiş olabilir?

— Bilmiyorum.

— Siz, kocanızın şifresini biliyor muydunuz?

— Hayır bilmiyorum... Zaten para işlerile hiç alâkadar değildim. Bunlarla Çezar meşgul oluyordu.

— Evinize sık sık gelip gidenlerden hiç kimse bu para işlerinden haberdar mıydı?

— Bil... bilmiyorum. Kat'î olarak bir şey söyliyemem.

— Yoksa birisinden mi şüphelemiyorsunuz?

— Böyle bir ş... asla söylemek istemedim.

Mösyö Guille... bir an sustu. Dosyanın kenarın... yine bir şeyler yazmağa başlad... Tekrar sorguya başladığı sırad... Leprince sordu:

— Efen...m müsaade eder misiniz ben de bi... şey soracağım...

— Ri... ederim.

Lepr...ice dikkatle kadının yüzüne baktı... e yavaşça sordu:

— Sizden, evinize gelip giden insan...ların bir listesini istemiştik. Siz de... yazıp verdiniz. Bu liste tamam m...?

— Zan.... zannedersem.

— Zannediyorsunuz... demek emin değilsiniz.

— Belki birkaç isim unutmuş olabilirim, fakat zannediyorum ya...

— Ama işin garibine bakınız ki, birisini unutmuşsunuz...

Genç kadın titrek ve endişe dolu bir sesle sordu:

— Kimi?

Leprince yavaşça ve kelimeler üzerinde ısrar ederek:

— Guy de Passeirtis'i... dedi.

Andrenin gözlerinde müthiş bir korku şimşeği çaktı. Mendilini ağzına götürdü, eli titriyordu, fakat yine cevap verdi:

— Evet... Bu mösyönün ismini yazmayı unutmuşum...

— Bu Guy de Passeirtis kimdir?

— Bir dost...

— Yani, demek istiyorsunuz ki, ailenizin en samimî dostlarından biri...

Biraz kendini toparlıyabilmiş olan Madam Vignon - Marcellet cevap verdi:

— Bir şey demedim, sadece bir isim söylemeği unutmuşum. Bu gibi ahvalde, böyle bir unutkanlık mazur görülebilir.

Leprince:

— Şüphesiz, dedi, fakat verdiğiniz liste, alfabe sırasile tertip edilmiş. Şüphesiz bunu adres defterinizden tertip ettiniz.

— Bu takdirde defterinizde Mösyö de Passevières'in ismi olmayışı veyahut yalnız bu ismin atlanmış olması garip değil mi?

Genç kadın buna cevap vermedi ve Leprince devam etti:

— Bu mösyö hakkında bana izahat verebilir misiniz?

— Kendi söylediklerinden gayrı bir şey bilmiyorum ki...

— İsterseniz size yardım edeyim madam. Misafirleriniz hakkında her halde hizmetçilerinizden daha fazla malûmata sahipsinizdir.

Genç kadın hafifçe titredi. Leprince bunu görmemezliğe gelerek:

— Kendisi, dedi, 29 yaşındadır değil mi? Bekârdır, ressamdır. Çok terbiyeli, nazik, iyi bir sana'tkârdır. Asil bir ailenin evlâdıdır. Fakat asaleti, servetinden daha çoktur. İyi bir sporcudur. Güzel ata biner ve iyi kılıç kullanır. Hattâ geçenlerde, kulüpte bir münakaşa olmuş ve bu yüzden düello da etmiş.

Genç kadının yüzünde beliren hayret alâmetleri Leprince'i şaşırttı:

— Yoksa, dedi, Mösyö de Passevières'in düello ettiğinden haberiniz yok muydu? Düello kocanızın ölümünden birkaç gün evvel olmuştu ve marki elinden yaralanmıştı.

— Onun elinden yaralandığını biliyordum. Fakat bana, attan düşerek yaralandığını söylemişti.

— Demek Mösyö de Passevières bu düellonun etrafa yayılmasını istemiyordu. Esasen bunu yalnız, şantaj yapmakla yaşıyan bir gazete yazmıştı.

Dul kadın:

— Fakat, dedi, samimî ahbaplarımızdan birisi hakkında niçin bu kadar hususî malûmat topladınız?

— Çünkü, davetlilerinizden ismini bildirmeği unuttuğunuz şahıs hakkında adliyenin malûmatı olduğunu göstermek istiyorum. Bu mösyö 14 Martta verdiğiniz çayda hazır bulunuyordu.

— Evet.

— Öğleden sonra Mösyö Vignon - Marcellet ile görüştü mü?

— Gidip kendisine hürmetlerini bildirdi. Kocam, davetlilerden yalnız onu kabul etmeğe razı olmuştu.

— Görüşürlerken yanlarında mı idiniz?

— Görüşmelerinin başlangıcında yanlarında idim, sonra davetlilerimle meşgul olmak üzere salona gittim.

— İkisi başbaşa uzun müddet kaldılar mı?

— Hayır. Ben gittikten birkaç dakika sonra, Doktor Miralle vızıtaya geldiği zaman o da kocamın yanından çıktı.

[Arkası var]

İki İtalyan tahtelbahir

Az kalsın ingiltere ile italya arasında harp çıkarıyordu!

Bir Sicilya gemisini takip ederken torpil dolu Malta limanına giren tahtelbahirlerin macerası

Aşağıda okuyacağınız hikâye, İngilizlerin Irakta ve Süveyş kanalı sahillerinde ekseriyetle anlattıkları bir maceranın hakiki safhasıdır.

Eritre ve Trablusgarp sahillerinde ki kahvelerde İtalyan zabitleri de bu hikâyeyi hararetle anlatmaktadırlar. Çünkü bunlardan biri tarafından yaşanan bu macera dolu vak'a az kalsın Ingiltere ile Italya arasında ve belki de bütün Avrupada bir harp doğurmak istidadında görülmüştür. Çünkü Malta limanlarında uyuyan Büyük Britanya aslanı rahatsız edil - mekten hiç te hoşlanmaz.

Geçen sonbaharda 85 gemiden mürekkep Britanya filosu, Akdenize girdiği zaman civarda Alessandro Rinuchini tesmiye edeceğimiz bir kumandanın idaresindeki iki İtalyan tahtelbahiri, cenubî Adiryatikte tam Yugoslavya - Arnavutluk hudutları civarında dalma tecrübeleri yapıyordu. Bu tahtelbahirler, Balilla tipinde süratli, hafif fakat kuvvetli torpillele mücehhez gemilerdi.

Yüzbaşı Rinuchini derhal Pantellen'a adasına gitmek için emir aldı. Bu ada Sicilya ile şimalî Afrika arasında Ingilterenin yolunu kesen ve İtalyanların Maltası telâkki olunabilen bir adadır.

Fakat Romadan kumandan Rinuchiniye gelen telsiz, vaziyeti bahriye de bir değişiklik olduğunu bildiriyordu.

Ingiliz filosu Maltayı geçmiş ve geride Libya denizine doğru ilerlemeğe başlamıştı. Binaenaleyh on iki ada - da bulunan İtalyan destrüyerleri ve tahtelbahirleri tarafından gözlene - ceklerdi.

Pantellenia üssübahrisine karşı herhangi bir taarruz ihtimali orta - dan kalktığı için, yüzbaşı Rinuchini Tarant üssüne yeni emirler beklediğini bildirdi. Bu esnada Maltaya 125 kilometro mesafede bulunuyordu. Kendisine iki tahtelbahirle beraber bu bulundukları yerden 150 kilometro dahilinde dolaşmaları bildirildi.

Iki tahtelbahir suyun yüzüne çıktılar ve iki saat kadar Malta istikametine doğru ilerlediler. Sonra tekrar daldılar ve yine bir saat kadar yol aldılar.

Güneş doğarken yüzbaşı Rinuchini, periskop'u vasıtasile ufku tetkik etti. Bir Ingiliz hava filosu, semada uzaklaşıyor ve tahtelbahirlere 35 kilometro mesafede bulunan La Valette (Maltadaki mühim liman) ın fenerleri sönüyordu.

Birdenbire İtalyan kumandanı Sicilya gemisi gördü. Yelkenli yeşil bir gemi idi bu. Üzüm hamulesile Maltaya doğru ilerliyor ve tahtelbahirleri 5 kilometro mesafede bulunuyordu. Yalnız ateşçi güvertede idi. Parmaklığa dayanmış bir şeyler çiğniyordu.

Yüzbaşı Rinuchini bunu deniz altından takip etmeğe karar verdi. Fakat rüzgârın geldiği tarafı tercih etmişti. Çünkü geminin güvertesindeki tayfanın tahtelbahirlerin periskop'u görmesini istemiyordu.

Yüzbaşı,kendi tayfalarına hiç gürültü yapmadan, pervaneleri döndürmeden düşman sularında bir gemi - nin nasıl takip edildiğini gösterdi - ğinden dolayı memnundu.

Malta uzakta sarı bir duman içinde teressüm etmeğe başlamıştı. Takip edilen geminin güvertesinde iki Sicilyalı daha peyda oldu.Bunlar hiç te takip edildiklerinin farkında değillerdi.

Yüzbaşı Rinuchini tahtelbahirlerine dalmayı, sonra da tekrar yükselmeyi emretti. Bu suretle gemiyi daha iyi takip etmek mümkündü.

La Valette limanın methalindeki kilise tamamen görünüyor, ve tahtelbahirlerdeki tayfa, kumandanın kendilerini nereye sevketmek istediğini biribirlerine soruyorlardı.

Yüzbaşı Rinuchini sakalını sıvazladı. Ve Malta körfezinin haritasını istedi.

Bundan sonra tahtelbahirlerine, tekrar dalmalarını ve 5 metro derinlikte ilerlemelerini emretti. Sonra iki tahtelbahire 3 metro kadar yükselmelerini, ve Sicilya gemisini 30 - 40 metrodan takip etmesini bildirdi.

Italyan bahriyelileri heyecan içinde idiler. Malta limanının methalinde torpil bulunduğunu pekâlâ biliyorlardı. Gayri ihtiyarî istavroz çıkarmağa başladılar.

Maltada İtalyan tahtelbahirlerinin girdikleri Valette limanı

Sicilyalı bir gemici yelkeni düzeltmek için direğe tırmanmıştı.

Tahtelbahirler muttasıl bu zavallı geminin arkasından ilerliyorlar ve Ingiliz üssübahrisinin çok yakininde bulunuyorlardı. Artık mevcudiyetleri keşfedilir diye, biribirlerine telsizle de haber vermiyorlar yalnız torpilden kurtulmak için Sicilya gemisinin izinden gidiyorlardı.

Derken gemi bütün yelkenlerini topladı. Ve demirini attı. Artık La Valette limanma üzümleri boşaltmaktan başka bir işi yoktu.

General Ormsby Bornett henüz uyanmış kahvaltısını yapmağa başlamış, ve Londradan gelen Daily Telegraph'ı okumağa başlamıştı. Hizmetçisine:

— Madama söyle saat on bire kadar Londradan gelen korye ile meşgul olacağım! Dediği sırada telefonun zili çaldı. Bu liman kumandanı idi. Gayet garip bir sesle konuşuyor, sükûnetini muhafaza etmeğe çalışıyordu.

— Generalim, diyordu. Meçhul milliyete mensup iki tahtelbahir, Malta limanına girmişlerdir.

Sir Ormsby:

— Iç limana doğru ilerliyor mu? diye sordu.

— Evet, Generalim. Bir yelkenliyi takip ediyorlar. Aletlerimiz bunların mevcudiyetini haber verdiği sırada gayet yavaş ilerliyorlardı.

— Denizin sathında bir şey görünmiyor mu?

— Hayır, Generalim!

Sir Ormsby bir müddet düşündü:

— Bizim torpillerin üzerine düşmeleri ihtimal dahilinde mi?

— Şüphesiz!

— Mersi!..

Ve Sir Ormsby telefonu kapadı.

Yapılacak bir şey yoktu. Italyan konsoloshanesine haber verilemezdi. Çünkü bu tahtilbahirlerin İtalyanlara ait olduğuna dair elde hiçbir vesika yoktu.

Fakat diğer taraftan bu tahtilbahirler torpile çarparlar ve batarlarsa, bir harp çıkması ihtimali dahilinde idi. Acaba Büyük Britanya buna hazır mı idi? Şüphesiz ki, hayır! Londradan talimat almak için de vakit müsait değildi.

Sir Ormsby, bir hâdise çıkmadan bu tayyareleri geri sevketmek imkânlarını arıyordu.

Birdenbire civardaki bir kahveden bir Hoparlör'ün son havadisleri neşrettiğini duyunca, aklına bir fikir geldi. Derhal otomobiline atladı. Beş dakika sonra Malta adasına mert - but destrüyer filosunun kumandanı Diksonun yanmda idi. Aradan çok geçmeden, 6 destrüyer harekete geçtiler ve bacalarından duman savurmağa başladılar.

Sir Ormsby buradan süratle Malta daki radyo neşriyat merkezine gitti.

Kumandan Rinuchini'nin iki tahtelbahiri hâlâ sükûn içinde denizin dibinde bulunuyorlardı. Açık göz kumandan radyonun başına geçmiş, Malta ile Cebelitarık ve Londra arasındaki muhavereleri dinliyor bunları bilâhara Romaya vermeği tasarlıyordu.

Birdenbire, kumandan Rimchini İtalyanca bir ilân duydu. Hiç şüphesiz bunun esrarengiz Romada ateşemiliterlik etmiş olan Sir Ormsby'nin mikrofon başında izzat bu ilânı yaptığını bilmiyordu. Fakat bu adam İtalyancayı bir İngiliz aksanile söylüyordu. Verilen telsiz su idi:

" Malta limanında kumandanlık, bütün gemiler; büyük Beritanya destiroyerlerinin yarım saat zarfında büyük manavralara başlayacağını ihbar eder. Bu manavralar, denizin dibine bomba atma sureti le yapılacaktır. Keyfiyet bu balıkçı gemilerine arzolunur. "

Kumandan Rinuchininin kafasına dank etmiş ilânın mahiyetini anlamışlardı.

Sonra tekrar radyoyu dinledi, İngiliz aksanile söyliyen spiker diyordu ki:

— Denizin dibine bomba atılması manavrası bittikten sonra bütün balıkçıların ölen balıkları toplamalarına müsaade edilmiştir.

Kumandan Rimuchini yerinden fırladı. ve diğer tahtelbahire derhal Malta sahillerini terketmesini bildirdi.

Tahtelbahirile La Valette fenerini geçtiği zaman, Britanya destiruyerlerinin açıldıklarını gördü, ilk infilâkların, Sicilya gemisinin öbür tarafında olduğunu anladığı zaman keyfine payan yoktu, on dakikalık bir ileri leyişten sonra İtalyan kumandanı defterine şunları yazdı:

" Malta limanında, tahtelbahirlerin mevcudiyetini anlamak için konan aletler çok kuvvetlidir. "

1936 senesi, ilkbaharında, bir İngiliz âmirali, Oksfordda, geçen sonbaharda İtalyan tahtilbahirlerinin Malta civarında dolaştıklarını söyledi.

Bir İtalyan Amirali buna cevaben tahtelbahirlerle kat'iyyen casusluk yapılmadığını bildirdi.

Fakat bu ne İngiliz âmirali Sir Ormsby Barett'ti. Ne de İtalyan amirali Alessandro Rinuchini idi. Her ikisi de Büyük Britanyanın Maltadaki bahrî üssüne giren iki İtalyan tahtelbahiri - nin macerasını bilmiyorlardı.

(Todoy - Nev-York)

SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Üzerliksin, devasın!

Siz görmediniz amma, büyük annelerinize sorarsanız, onlar bilirler; onların gençliğinde çocuklardan biri hastalanınca, kollarının bacaklarının oynak yerlerine sarımsaklı yoğurt sürerler, ondan sonra da bir ateş küreğinin içerisine birkaç yanmış kömür korlar, üzerine üzerlik denilen kuru bir ot atarlar ve bu otun çıkardığı kokulu dumanla:

Üzerliksin, devasın;
Her derde de şifasın!

Diye hasta çocuğu tütsülerlerdi. O zamanlarda üzerlik her türlü nazar değmesine karşı koyar diye tanınmıştı. Şimdi nazar değmesine inanan kalmadığı için hasta çocuklara üzerlik tütsüsü de unutuldu. Yine o zamanlarda üzerliği çocuk düşürmek için kullanan kadınlar da vardı. Bu iş içinde daha emniyetli çareler bulunduğu için olsa gerek, üzerliğin bu hassasından istifade etmek istiyenler de artık kalmadı.

Nazar değmesi, eski zaman adamlarının sandıkları gibi, hak olsun, ya hut yeni adamların bildikleri gibi saçma olsun, her halde üzerlik kokusuyla hastaları tütsülemek büsbütün de boş bir şey değildi.

Bu tütsüyü yapanlar ona güya manevî bir kudret isnat etmekle beraber, bizim şimdiki bilginlerimize göre kokuların mikropları telef etmek hassasından istifade etmek isterlerdi.

Havayı temizlemek için kokudan istifade etmek usulü pek eskidir. Büyük şair Omiros'un Odisevs kitabını okudunuzsa görmüşsünüzdür ki, onun anlattığı hikâyelerde bir oda içinde insanlar biribirlerini öldürdükleri vakit arkasından odada hemen kükürt yakılarak hava temizlenirdi.

Bizde hasta çocuklara sarmısaklı yoğurt sürülmesi de şüphesiz, sarmısak kokusunun -yine şimdiki tabirimizle - mikropları telef etmek hassasından istifade içindi. Yoğurda gelince, vâkıa yoğurdun barsaklardaki tahammürlere engel olduğunu sonra dan Meçnikoff hekim söylemişse de, eski zamanlarda yoğurt daha ziyade herhangi bir merhemin yağı gibi ullanılmış olsa gerektir.

Kokuların mikropları telef ettiği - sbat için yine haylica eski bir za - da "dört haramî sirkesi,, deni - ler de ilâç vardı. Bunu on sekizinci asrın iptidalarında Marsilyada çıkan veba salgını zamanında ölüleri yıkmak için evden eve dolaşan dörtsüz icat etmişti. Bu sirke yi sürünerek kendilerini o dehşetli hastalıktan korumuşlardı...

Bugün sıcak ateşli bir hastalıktan yatınca her tarafımıza kolonya suyu süründüğünüz vakit böyle yapmakla sadece - şimdiki kolonyalarda gittikçe az alan-alkolden istifade ettiği nizi sanmayınız.Alkole güzel kokuyu veren çiçek kokularında mikropları telef etmeğe yardım ederler. Hele bu run içerisindeki mikropları gidermek için kolonya suyu pek çok kimselerin tecrübe ettikleri ve emnun oldukları bir ilâçtır.

Onun gibi esansların hemen hepsi de mikropları az çok öldürücü maddelerdir. Onun için siz misk kokular, gül kokulu esanslardan sürünürken büyük annelerinizin üzerlik tütsülerini duyarsanız gülmeyiniz. Her türlü koku az çok bir devadır.

Lokman HEKİM

Talihli hamal

Paris, 29. (A.A.) — Liyon istasyonu hamallarından biri, dünkü at yarışlarında bir milyon frank kazanmıştır.

Yeni Nesil İlkokulu sergisi

Yeni Nesil ilkokulunda bu sene sonu münasebetile bir sergi açılmıştır. Bu sergide talebelerin sene içinde işledikleri yastıklar ve tablolar teşhir edilmiştir. Resimde de görüldüğü üzere bu işlerin muvaffakıyeti öğretmenlerin tecrübeli ve faydalı çalışmasile meydana gelmiştir. Tebrik ederiz.

MEMLEKET MEKTUPLARI

Bafra yeni tütün mevsimine emniyet ve ümitle bakıyor

Bafra tütüncüleri, yağmur ve sis kesildiği takdirde yeni mahsulü 4 milyon kilo tahmin ediyorlar

Bafra yolunda otomobil tamiri

Seksene dayanan merdivenini çoktan aşmış Tursun Ağa, torunları tarafından hazırlanan sofrada yemeğe iştirak etmiyor, fakat zerdalilerin pembe yanaklılarını hiç kaçırmıyarak anlatıyor:

"— Şimdi Mısırda Britiş Amerikan Tabakünün büyük hissedarı Matosyan evlâtlarının babalarını çok eskiden tanırım. Daha o zamandan açıkgöz bir adamdı. Elli denk tütünle atıldığı bu maceradan sonra seneler geçti. Matosyana elli bin denk bile fabrikasına kâfi gelmemeğe başladı. Amerikalılar bu işin arkasına düşerek Mısırda kurulan bu fabrikaya ortak olmak istediler ve nihayet beraber çalışmağa başladılar,ama evlâtları da yaman çıktı,babalarının kurduğu ocağı söndürmediler, mütemadiyen çalışıyorlar, aşkolsun onlara..."

Gençliğinde pek uzun boylu olduğu, vücudunun hafif meyil yapmasına rağmen yine şeklinden belli. Kendisi tütün tarihinin yaşıyan sayılı şöhretlisi, Samsun ve Bafrada pek meşhur. Yetiştirdiği nesil kâr etmiş, zarar etmiş fakat dedelerinin kurduğu bu yolu yürümekten usanmamışlar.

Tursun (Ağa) kendisine mahsus lehçesile, odada hafif görüşülen musahabeleri duyamadığından, dinleniyor, ve tekrar tütun üzerine konuşmalara girişiyor:

"— Mısırda o çanakçı yok mu, çok akılsızlık etti. Kendi ismini Ingiliz kumpanyasına bir milyon isterlinge sattı. Bundan sonra yine çok çalıştı ama, herkes kendisine değil, ismine koştu ve o da bir milyon Ingilizle yapayalnız kaldı."

Tosun (Ağa), hep tütün âleminin kendi zamanında şahlanan tiplerini anlatıyor ve onların hikâyelerini arada bir tekrar ediyor.. Odada bu hatıralara yalnız ben alâka gösteriyordum. Ailece kim bilir kaç kere dinledikleri için, başka mevzulara sapmak istiyorlar. Hep tütün mevzuu içinde genci ve ihtiyarını toptan çalıştıran Bafra, yeni mevsime emniyet ve ümitle bakıyor. Samsunda iki buçuk milyon kilo tahmin edilen bu seneki Bafra tütün istihsali, bura tütüncülerinin onuruna dokunuyor ve:

"— Nasıl iki buçuk, yağmur ve sis kesildiği takdirde dört milyon kiloyu bir arada görebileceğiz. Zaten Bafra bereketli senelerinde bu yekûnu her zaman tutabilmiştir. Bu sene iyi başladı, inşallah iyi gidecektir."

•

Bir senede bir buçuk, iki milyon liyi tüccarına, ziraatçisine dağıtan Bafranın biraz da etrafını gezelim:

Samsundan elli iki kilometro bir yolla ayrıldığı halde, bu mesafeyi üç saatiçinde aşabilmek haylice müşkül. Yer ne kadar son senelerde tütün piyasası mühim bir kriz atlatmış ise de yine çok mühim satışlara hazırlanan bu iki merkezi birleştiren yolun arabiyeti gelen geçeni hiç memnun bırakmıyor. Hele bizim gibi rahatlık olsun diye boş bir tenezzüh arabası içinde yolculuk ederseniz sallantıdan vücudunuzdaki bütün ahşa birbirine geçer. Bereket tenezzühümüz açık cinstendi. Yoksa her arızada başımızı tavana vurarak bir kazaya meydan verebilirdik. Fakat eskiliğine diyecek yoktu, Çoban Mehmet veyahut güreşçi Mustafanın sinirli zamanlarında sallıyacakları birer yumruk, arabamızın karoseri aksamı ile beraber, makinasının bütün parçalarını da biribirinden ayırabilirdi. Bu istidadı yolda giderken kulağımda akseden mütemadi tıkırtılardan hissetmekte idim. Hele biribiri arkası sıra, iki sıra lâstik tamirinden o kadar kızmıştım ki, asabiyetle bu yumruğu ben de indirmek istedim,istedim amma, bütün bütün yaya kalkmaktan korktum.

Bafrada Kunduz ormanları kereste fabrikası

Işte bu meşhur arabamızla, Bafrayı, iki tepeyi biribiri arkası sıra döndükten sonra güçlükle görebilü muntazam evler ve bunun üst tarafıda geçe Kızılırmak umumî manzarayı gösteriyordu. Doğrusunu söylemek lâzımgelirse Bafrayı daha güzel göreceğimi tahmin ediyorum. Vilâyet merkezlerinde bile bulunacağını pek tahmin etmediğim güzel binaları, pek karışık bir surette şehire dağıtmış. Eğer bu evler bir sıra takip ederek yapılmış olsaydı, hiç şüphe yok ki Bafra Türkiyenin en güzel bir caddesini yaratmış olacaktı. Bu gayrimuntazam inşaatın etrafındaki kulübeler bütün güzelliği kaçırmaktadır.

Caddeleri geniş olmakla beraber bakımsız, hele yeni dikilen ağaçların etrafındaki tahta parmaklıkları, Bafraya bir köy havası veriyor. Büyük evlerine misafir edilirseniz caddeye bakmamak şartile, Istanbuldaki lüks apartmanların bütün konforuna içinde rastgelebilirsiniz. Bahçeleri, evleri, manzarası tütünü zengin bu şehrin imar kısmına da biraz ehemmiyet verilse, Bafra yalnız Karadenizin değil, bütün Türkiyenin en güzel bir kaza merkezi olabilir.

•

Samsuna döndüğümüz tenezzüh değil, bir kamyon, fakat rahatımız geldiğimizden çok iyi. Dağlara, bayırlara çıkıyor, ormanlara pervasızca dalıp ilerliyor. Solumuzda kalan Bafra gölünü yavaş yavaş kaybediyoruz. Yanımdaki arkadaşım bu göl hakkında malûmat veriyor:

"— Bafra gölü Türkiyenin en güzel havyarını çıkarıyor ve senede bu mıntakadan siyah havyardan beş bin beyazdan da bu yekûnun on, on beş mislini ihraç edebiliyor."

Bu şöhreti de duyduktan sonra bir kutu almadığıma nadim oldum ve arkadaşıma bu civarın başka yerlerini sordum:

"— Ileride ve tam yolun ortasında Muşta kahvesi ve fırını vardır. Buranın ketesi pek meşhurdur."

Otomobilimiz akşam karanlığında bu kahveye geldi. Büyük gazinolardaki şemsiyelerin solmuş bir teki bahçesine kondurulmuş ve biz bunun altında bu ikinci meşhuru yemek için çaylarımızı ısmarlamıştık. Fakat şöhretli kete söylendiği kadar değil, ancak ortası dolgun susamsız bir simitten başka bir şey değildi ve akşam üstü haylice de güç hazmedebildik.

Sait ÇELEBİ

Projemizin esbabı mucibesi

Memleketin nizamatından başka olan bir nizam Türkiyenin mutlak hâkimiyetine bir taarruz teşkil eder

Numan Rifat Menemencioğlunun izahatı

Montrö konferansına verdiğimiz projenin hususî toplantıda Numan Rifat Menemencioğlu tarafından izah edildiğini gerek hususî telgraf ve telefon haberlerimizle, gerek Ajansın verdiği telgraflarla bildirmiş ve bu izahatın ihtiva ettiği esasları neşretmiştik. Dün Ajans bu esbabı mucibenin metnini vermiştir. Ehemmiyetine binaen aşağı aynen koyuyoruz:

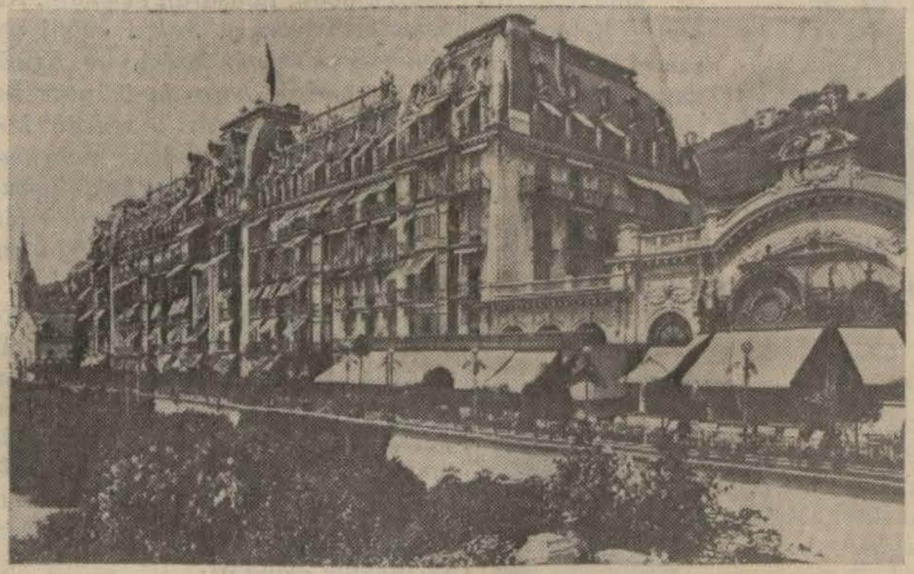

Boğaz Konferansının toplandığı Montrö Palas binası

Montrö, 29 (A.A.) — Konferansın hususî celsesinde Türkiye Dış Bakanlığı Genel sekreteri ve ikinci delege Numan Menemencioğlu tarafından aşağıdaki esbabı mucibe teşrih edilmiştir: Bu izahatın ehemmiyeti, bilhassa Türkiye delege heyeti tarafından verilen mukavele metninin tefsirine esas teşkil edecek olmasından ileri gelmektedir.

"— Evvelemirde memleketim hakkında söylediği nazik sözlerden dolayı Bruce'e teşekkür ederim. Avusturalyalılarla Türkler, bugün hatırlanması benim için pek kıymetli olan kardeşlik bağlarile birleşmişlerdir. Ve buna binaen Avusturalya delegesini Montrö konferansında başkan görmekle hususî bir memnuniyet hissetmekteyiz.

Projenin esbabı mucibesi

Şimdi size vermekle şeref kazandığımız projenin esbabı mucibesini izah etmek isterim. Projeyi kısım ve maddelerinin ihtiva ettiği taksimat itibarile takip edeceğim. Delege heyetlerinin arzu edebilecekleri bütün mütemmim izahatı sonradan vermeye âmade bulunacağım tabiidir.

Projenin muhtelif kısımlarının tedkikine girişmezden önce bu projenin tekrar silâhlanma meselesi hakkında hiçbir kaydı ihtiva etmediğini hatırlatmalıyım.

Buna binaen, projenin muhtelif maddelerini gözden geçirirken bu meseleye dönmiyeceğim. Bizi 1923 mukavelesinde mevcut askerlikten tecrit hükümlerinin kaldırılmasına sevketmiş olan sebepler üzerinde durmaklığım şüphesiz faydasızdır. Zira, bu hususun kendiliğinden kabulüdür ki, Montrö konferansına toplanmak imkânını vermiştir. Yalnız şunu söyliyeceğim. Projemizde, 1923 mukavelesinin askerlikten tecrit hükümlerine doğrudan doğruya veya bilvasıta taallûk eden her şeyi kasden meskût geçtik.

Mukavele projesi beş kısımda toplanmış, 13 maddeden mürekkeptir. Her kısım hakkında umumî izahat vereceğim ve bunu her madde hakkında bazı izahatla tamamlayacağım.

Birinci kısım

Birinci kısım, hastane ve balıkçı gemileri de dahil olduğu halde, tecim gemilerinin Boğazlardan geçmelerine dairdir. Bu hususta üç hal derpiş edilmektedir:

Barış hali, Türkiye bîtaraf iken savaş hali, Türkiye muharip iken savaş hali. Bu kısmın mümeyyiz vasfı, bu üç halde, hususî bir coğrafî duruma malik bulunan Karadenizin kıyıları arasında ve Akdenizden istifade eden bütün kıtalar arasında evrensel tecim seyrisefainine en müsait şekiller dairesinde tam bir geçme serbestisi teminine ehemmiyet vermiştir.

İkinci madde için, Boğazlardan transit suretile geçme esnasında tecim seyrisefainine yapılan mecburî hizmetler hakkında, Lozan mukavelesindekinden daha uygun bir tahrir şekli kabul ettik. Umumî menfaate hâdim hizmetlerin ifasını 1923 mukavelesinde esasen derpiş edilmiş olan servislere kat'î surette hasr ve tahdit etmek istedik. Lozan mukavelesinin imtiyazlı şirketler tarafından yapılan hizmetlerle devlet tarafından yapılan hizmetler arasında gözettiği farkı muhafaza etmemeyi bilhassa istedik.

Hatırlarsınız ki, Lozanda imtiyazlı şirketlerin taksları ipka edilmiş olduğu halde diğer takslar ya meşkût geçilmiş,, veyahut kaldırılmıştı. Sağlık, pilotaj ve fener hizmetleri gibi mecburî servislere hassaten müsavi bir ehemmiyet verdik. Sağlık hizmetleri Boğazların kıyılarının geçmesine de taallûk etmektedir. Kıyıların bulaşmasına mâni olmak mevzuu bahsolduğu gibi Boğazlardan bulaşık bir gemiden sonra geçen gemilerin bulaşmasına da mâni olmak mevzuu bahistir. Türkiyenin transit tecim gemilerinden aldığı sağlık takslarının yapılan hizmetler, karşılığını teşkil ettiklerini tasrih etmek icap eder.

Bu takslar, Türkiye hükûmetinin son defa kendiliğinden ittihaz ettiği bir kararla tenzil edilmiştir. Esasen Türk hükûmeti deniz tecimine yüklenen umumî masarifi gelecekte hiç bir suretle ağırlaştırmak niyetinde değildir.

Üçüncü maddede, savaş halinde Türkiye bitaraf kaldığı takdirde, tecim ve balıkçı gemilerine geçme serbestisini tanımıştır. Fakat Milletler Cemiyeti paktına göre bitaraflık vasfının tayinini meselesi kalıyor ve biz paktın bu hususta derpiş edebileceği icabatı evvelden kestiremez ve bu vasıf için herhangi bir tarifte bulunamazdık. Buna binaen, Türkiyenin Milletler Cemiyeti azası sıfatile bu cemiyet paktı mucibince deruhte ettiği vecibelere işaret ettik.

Bu bitaraflık vasfından neşet eden ziyaret hakları ve sairenin, geçmişte olduğu gibi, arazinin sahibile hakimiyeti hakkını haiz olan Türkiyeye ait kalacağı bizim için tabiî bulunmaktadır.

Dördüncü madde, düşmana yardım etmemek şartı, Türkiye muharip olduğu takdirdeki savaş hali için,tamamen Lozan mukavelesinden alınmıştır. ve bir yenilik teşkil eden başlıca hususiyeti tecim seyrisefaininin nef'ine olan ve günün aydınlık kısmında serbest geçme hakkının tahdidine dair olan cihetidir. Askerî ve müdafaa haline konulmuş olan bir bölgeden günün her saatinde ve mutlak surette serbest geçmenin tecim seyrisefaini için arzedeceği tehlikenin üzerinde durmayı lüzumlu görmüyorum. Her türlü karışıklığın önüne geçmek için, âşikârdır ki, yolun aydınlık kısmında geçmeleri lâzım geleceğini söylemeye mecbur bulunuyorduk.

Beşinci madde, daha yukarıda işaret ettiğim geçişin sahilin her türlü bulaşma tehlikesinden korumaya matuf olan kat'î zaruretten bahseder. Fakat burada, sağlık kontrolünün tecim seyrisefaininde hiç bir gecikme vukua getirmiyecek tarzda ve bunun için de sağlık vizitelerinin transit suretile geçen gemilerin içerisinde yapılması lâzım gelceği hakkında bir taahhüt ilâve etmek istedik. Bu viziteler, gece gündüz, herhangi bir saatte yapılması icap edecektir.

İkinci kısım:Harp gemileri

Şimdi sıra harp gemilerinin seyrüseferine dair olan ikinci kısma gelmiştir. Bu kısım "emniyet içinde serbesti,, kelimelerile tarif edebiliriz.

Harp gemilerinin serbest geçme hakkı, Karadenize giriş hususunda bizzat Lozan mukavelesinde de şarta bağlı bulundurulmuştur. Fakat mühim diğer bir unsur daha vardır ki, Türk projesi bunu ihmal edemezdi. İç Marmara denizi de dahil olduğu halde, Boğazlar bölgesinin emniyeti, bu bölgede, yabancı harp gemileri - nin geçmesi hiç bir halde Türkiye - nin ve filosunun emniyetine karşı bir tehlike teşkil etmemelidir. Buna binaen Boğazlara girecek kuvvetle - ... ilk hüküm bu suretle konulmuştur.

Yine mühim olan ikinci nokta, Karadenizi hususî vaziyetine ve bu denizin kıyılarında sakin memleketlerin emniyetine taallûk etmektedir. Bu denize serbest girme için yegâne ihtiyaç, herkesin bu deniz üzerinde bulunan dost memleket limanlarına yapacağı dostluk ziyaretleri ile tarif edilebilir. Fakat tek methali olan bu denize, bu denizde bulunan ve bu bölgede hepsini tatmin eden sakin bir hayat tesis etmiş bulunan memleketlerin müdafaasız kıyılarını ve çok zayif filolarını tehlikeye koyabilecek kuvvette harp gemilerinin girmesine kayıtsız ve şartsız müsaade edilemez.

Buna binaen de Karadenizden hariç memleketlerin bu denize girebilecek kuvvetlerinin yekûnu için ikinci bir kuvvet hududu derpiş edilmiş ve herkese Karadenizde dostluk ziyaretleri yapmak imkânını vermek maksadiyle, devletler arasında münavebe yapılabilmesi.

Ve yekûn tonilâtonun bu denize dostluk ziyaretleri hedefile vâki olacak girmelere zarar vermemesi için yedi gün had olarak konulmuştur.

Bu ikinci kısım 6, 7, 8, 9 ve 10 ... cu maddelerden müteşekkildir.

Altıncı fıkrada şimdi izah e...ğim hususu tanzim etmekte ve ...ormal barış vaziyetine mütedair b...unmak tadır. Altıncı maddenin A ...krası ön ceden ihbarı emreder.

Serbest geçiş için Tür...yenin müsaadesini iltizam etm...ek suretile iyi emellerimiz hakkın...a yeni bir delil daha gösterdik. ...akat gemileri Karadenize girmek ...steyen muhtelif devletler arasında ...geçişi tanzim için bir ay önce habe... vermek usulüne riayet edilmesi... istedik.

b — fıkras... Boğazlar bölgesinin emniyetine t...allûk eden azamî tonilâto meselesi...den bahsetmektedir. Bizi bu aza...iyi tesbite mecbur eden sebepleri ...biraz evvel izah ettim.

c — ...fıkrası Karadeniz kıyılarından o...layıp bu denize girebilecek mem...leketlere ait azamî tonilâtoyu tesb...it etmektedir. Bunun sebeplerini ...ikinci kısma ait genel izahatımda bildirdim.

d — fıkrası, Boğazları geçecek filonun teşekkülündeki tadilâta serbesti vermektedir. Bir kruvazörle iki torpidodan müteşekkil bir ünite derpiş ettik. Fakat her hangi bir devlet bu esasta değişiklik istediği takdirde, d fıkrasında derpiş edilen mekanizma bu hususta kendisini tatmine müsait bulunmaktadır.

c. fıkrası, Karadenizde kalma haddini on beş gün olarak tesbit etmektedir. Filhakika, bu haddin ziyaretler için kâfi olduğu kanaatindeyiz.

f. fıkrası, geçiş esnasında harp gemilerinin üzerinde bulunabilecek uçakların, Boğazlar bölgesine girdikten sonra kullanılmasını ve üçüncü kısım hükümlerine uygun olarak menetmektedir.

g. fıkrasiyle, transitin tevakkufsuz yapılmasını istilzam edilmektedir. Bu cihet esasen 1923 Lozan mukavelesinde mevcut hükümlerin tekrarından ibarettir.

Nihayet h. fıkrası serbest denize çıkacak Karadeniz devletleri filolarının vaziyetine dairdir. Bu h. alineasında Karadenizde sahili bulunan devletler hakkında buna benzer hükümler mevcuttur. Ancak, mevcut filoları bir hayli mahdut olup Akdenizdeki kuvvetler hesabına dahil olamıyacak olan bu denizden serbest denize çıkmak hakkı, azamî 25,000 tonilâtoluk bulunan gemiler için mümkündür. Fakat bu gemilerin evvelce Türkiyeden müsaade almaları ve Marmara denizinde emniyetin temini maksadiyle, tek başlarına seyretmeleri lâzımdır. Avdetlerinde bu gemiler Marmaradan geçiş bakımından ayni kuvvet tahdidine ve ayni geçiş müsaadesine tabidirler.

Türkiye bitaraf olursa

Yedinci maddede, Türkiyenin bitaraf bulunduğu harp halinde harp gemilerinin geçmesine, bundan evvelki şerait dahilinde mezuniyet vermektedir. Bitaraflığa, Türkiyenin Milletler Cemiyetinde aza sıfatiyle kabul etmiş olduğu harp taaahhütlerinin bir neticesi olduğundan, Türkiyenin bitaraf olduğu harp halinde harp gemilerinin geçişi hakkında da bu maddeye ayni bitaraflık kaydi ihtirazisi konulmuş bulunmaktadır.

Sekizinci madde, Türkiyenin de seferber olduğu harp halinde nizamat mekanizmasının, harp halinin hâkim devlete verdiği mecburiyetlere tâbi bulunmasını tasrih eder.

Harp tehdidi

Dokuzuncu madde, harp tehdidine aittir. Bu hal hiç şüphesiz ki, gerek hâkim devletin topraklarının emniyetini, ve gerekse umumiyetle sulh davasını alâkadar eder. Başlıca maksat, Türk topraklarını, herhangi bir yabancı devletin anî taarruzuna ...ruz bırakmamaktadır. Fakat ay... manda muhtemel bir mutaarrız ... pacağı anî bir baskını başarar... imkânsızlığında bırakmak v... likle, sulh davasına hizmet ... mak gerekmektedir .

Böyle bir harp tehdi... halinde, Türkiye, derhal hususî ...zamat tatbik etmek salâhiyetini ...aizdir. Türkiyenin siyasası, böyl... meşru bir müdafaa hakkının hiç... şekilde keyfi ve yersiz kararlara ...üncer olamıyacağına kâfi bir g...anti teşkil etmektedir.

Fakat, düny... efkârıumumiyesini tatmin etmek ...tiyen Türkiye, bu nizamata tahd... bir hüküm koymaya tereddüt e...yerek, harp tehlikesi halinin te...ti için Milletler Cemiyetine ve ...ukavelenameyi imza eden devletl... müracaat edeceğini bildir... Bu itibarla Türkiyenin iş... mekte... Milletler Cemiyetinden bir tedi... yar...m değil, fakat mevcut olup ol... m...ığının anlaşılması için harp teh... ...i halinin tayin ve tasrihidir.

...ıhhî tedbirler

Harp gemileri hakkında alınacak sîhhî tedbirler hakkında olan 10 uncu madde Lozan mukavelenamesinde ki ayni mevzua ait ahkâmı aynen ihtiva etmektedir.

Harp gemileri hakkındaki nizamat 1923 denberi mevcut olan hususî bir komisyonun mevcudiyetini tamamile lüzumsuz kılmaktadır. Bu itibarla Türkiye, Boğazlar komisyonunun lâğvedilmesini istemiş ve bu komisyona ait ahkâmı yeni mukavele projesine ithal etmemiştir.

Üçüncü kısım: Uçaklar

Uçüncü kısım bilûmum uçaklara aittir. Uçakların müstahkem bir mıntaka üzerinde cevelân etmelerine müsaade edilmesi bittabi mevzuu bahsolamaz. Şimdilik vasıtaların inkişafı, müstahkem mıntakayı tehlikeye düşürebilecek uçaklara karşı tedbir alınmasını emretmektedir. Müstahkem mıntaka üzerinde uçakların cevelan etmelerini meneden bir hükmün konulması da bir zaruret teşkil etmekte idi. Maamafih uçakların Karadenize girişini, veya Karadenizle Akdeniz arasında seyrini temin etmek isteyen Türkiye, bunları kendi toprakları içinden geçen ve Türk hava münakalâtı nizamatına uygun olarak çizilmis bir yol gösterecektir.

Dördüncü kısım

Dördüncü kısımda Türkiyenin, görüşmelerinize arzedilmiş olan mukavele projesi nizamatı haricındeki h â k i m i y e t hukukunu zikretmeyi münasip gördük. Filhakika bazı ahvalde bu hâkimiyetin tatbik edilmesinin imkânsız olduğu vakidir. Bu itibarla gemilerin geçişinin ziyansızca olduğu ve dostça olması lâzımdır. Serbest geçişin Boğazlar mıntkasında karışıklıklar tevlit etmesi ve hâkim devletin herhangi bir şekilde müdahale edememesi şüphesiz ki varit değildir. Bu takdirde, beynelmilel nizamat karışıklıklar tevlit edecek gemilere karşı alınacak tedbirler hakkında ahkâm ihtiva etmelidir.

Beşinci kısım

Beşinci kısım, üç yeni nokta ihtiva etmektedir. Bu noktaların birincisi, mukavelenamenin imzayı müteakıp meriyete geçmesine aittir. İmza eden devletlerin iştirakile ve en meşru yollardan hareket ederek Boğazlar mukavelenamesini tanzim etmek isteyen Türkiyenin, bir tatbik müddetini beklemek ve uzun veya kısa olacak böyle bir müddet içinde kendisine karşı doğabilecek tehlikelere maruz kalmak istemeyişini herhalde kabul edersiniz.

Bizce, Montrö kararı Boğazlar rejimini tesbit etmelidir.

İkinci nokta: Yeni mukavelename muvakkat olmalıdır. Türkiye, realist nizamnameyi düşünmektedir. Çünkü memleketin nizamatından başka olan kat'î bir nizam, Türkiyenin mutlak hâkimiyeti... bir taarruz teşkil etmektedir.

Uçüncü nokta: Mukavelenin beş senede bir tadili imkânının mevcut olması,Türkiye ayni ruh ve ayni samimiyet mefkûresi içinde hareket ederek bu tadil imkânını projeye ithal etmiştir. Ancak, yapılacak herhangi bir tadil hâkim devletin tasdikı şartına tâbi olacaktır.

Fransada Sosyalist nümayişi

Kızıl bayraklar altında enternasyonal söylendi!

BAŞI 1 INCIDE

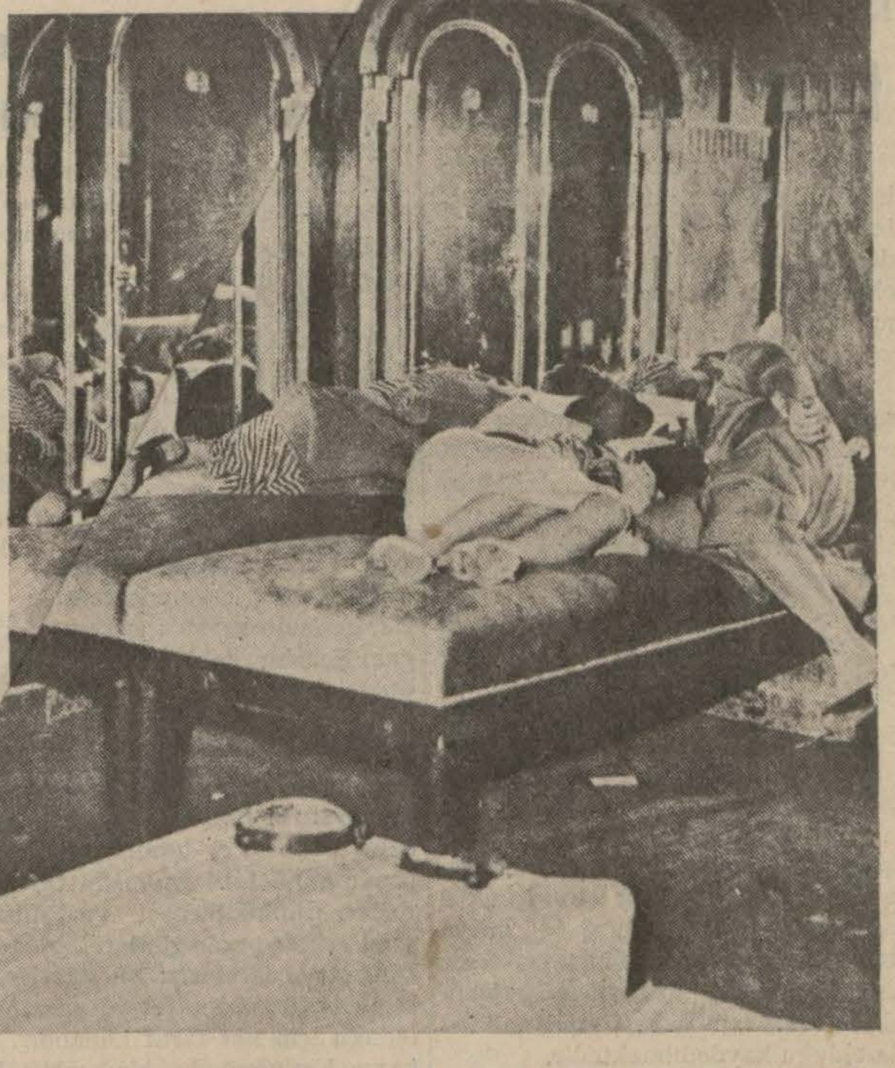

Paristeki büyük greve barlarda çalışan kızlar bile iştirak etmişti. Yukarıdaki resimde meşhur Lido barında işsiz kalan kızları uyurken görüyorsunuz

Fransadaki büyük grevde sokaklarda yemek yiyen amele

tinin faal âzalarına hararetle teşekkür etmiştir.

Lebas ile spor müsteşarı Lagrange'in hitabelerinden sonra Salengro söz alarak bilhassa şöyle demiştir:

" — Biz, iktidar mevkiine gelir gelmez kazanmış oldukları zaferi gûya bir kusur işlemiş gibi af ettirmeğe uğraşmaktan başka bir şey düşünmiyen hükûmetlerden değiliz. Bütün gayret ve ihtimamımızı programımızı bir kâğıt parçası ad ettirmeğe, imzamızı inkâr etmemeğe ve verilmiş olan söze sadık kalmağa sarfediyoruz. Demagojiye karşı bir cephe teşkil etmeğe azmetmiş ve fakat aynı zamanda milyonlarca insanın ümitlerini boşa çıkarmamağa karar vermiş olan bizler gerek hükûmette, gerek meclislerde ve gerek memlekette müttehit kalacağız.

Partilerimizin beraberce imzalamış oldukları programı ancak bu suretle tatbik edeceğiz."

Bazı cemiyetlerin fiyatları yükseltmeğe matuf olan spekülasyon manevraları yapmakta olduklarını haber veren Salengro, mücrimlere ait dosyaları adliyeye vereceğini ve bunların kanunun şiddetli ahkâmı ile tecziye edileceklerini söylemiştir.

Sözü birliklere intikal ettiren hatip, fesih kararnamelerini kat'iyen keyfî surette hareket etmeksizin ve aynı zamanda zâafa da kapılmaksızın tatbik etmeğe azmetmiş olduğunu beyan eylemiştir.

20 kişinin tevkifile nihayetlenen nümayiş

Paris, 29. (A.A.) — Zafer âbidesinde yapılan "meş'ale" merasiminden sonra feshedilmiş olan birliklere mensup bulundukları tahmin edilen iki yüz kadar delikanlı, "Fransa, Fransızlarındır" diye bağırarak ve Marseyyez marşını söyliyerek Şanzelize'den aşağıya doğru gitmek istemişlerdir.

Polis, bunları dağıtmış ve içlerinden yir mikadarını tevkif etmiştir.

Yüksek tedrisat umum müdürü Ankaraya gitti

Maarif Vekâleti yüksek tedrisat umum müdürü Cevat Ankaraya dönmüştür. Orta tedrisat müdürü Avni, gelecek tedris yılında orta mektep ihtiyacının ne suretle karşılanabileceği hakkındaki tetkikatına devam için on gün daha burada kalacaktır.

Soyadı almıyanlar

Soyadı yazımının son günleri olduğundan nüfus şubelerine büyük bir tehacüm vardır. Yazım işi 2 Temmuz perşembe akşamı bitirilecektir. Şimdiye kadar 800,000 kişinin soyadı tesçil edilmiştir. Vasatî beher 4 nüfus bir aile sayarak 200,000 aile soy adı almış demektir.

İngiliz Elçisi geldi

Bir ay mezuniyetle memleketine gitmiş olan Ingilterenin Ankara büyük elçisi Sir Percy Loren, pazar günü şehrimize dönmüştür.

EKONOMİ

Fındıklar

İstanbuldan kavrulmuş fındık ihraç ediliyor

İstanbul piyasasında son hafta içinde eski satışlardan İsviçreye 32 ton ve Mısıra 2,5 ton iç Amerikaya da 3,5 ton kavrulmuş fındık ihraç olunmuştur. Piyasada yeni işler olmamıştır. Nominal fiatlar içlerin 24 ve kabuklularm 25 kuruştur.

Samsun mıntakasında, fındık piyasası eski durumunu muhafaza etmektedir. Trabzonda gelecek mahsulün nisbeten az olacağı anlaşıldığından elinde mal bulunduran köylünün bunları satmamağı tercih etmekte olduğu bildirilmektedir.

Fiyatlar:

Giresunda: Son hafta; Tombul iç 40 - 41, Tombul kabuklu 18,50.

Orduda: Tombul iç 41, Tombul kabuklu 20.

Fatsada: Tombul iç 37 - 40, Tombul kabuklu 18,87.

Hamburg fındık piyasası son hafta içinde gevşek geçmiştir. Türkiyeden eski mahsul fındık içleri için 100 kilo başına cif Hamburg 44 liraya kadar teklif alındığı bildirilmektedir

Yeni mahsul üzerinden yapılan alivre satışların daha önemli miktar da olduğu kaydedilmektedir.

Ceviz piyasası

İstanbul mıntakası veviz piyasasında yeni bir iş olmamıştır. Elde mevcud stokların çok azaldığı söylenmektedir.

Ege mıntakasında, piyasada mal mevcudu kalmadığından işler yapılamamaktadır. Piyasanın inkişafı için yeni mahsulün idraki beklenmektedir. Fiyatlar nominal olarak içler için 25 - 26, kabuklular için ise 9 kuruştur.

Samsun mıntakasında da pek ehemmiyetsiz mal kaldığı ve sezonun geç miş olması dolayisile muamelelerin pek azaldığı bildirilmektedir. Samsunda kabuklu cevizin kilosu 7 - 8 kuruştur.

DIŞ PIYASALADA:

Hamburg ceviz piyasası hakkında son hafta içinde yazılmağa değer bir yenilik olmamıştır.

İncir piyasası

Ege mıntakasında mal yok muamele olmuyor

Ege mıntakası incir piyasasında mal olmadığından muamele olmamaktadır. Piyasa yeni mahsule inti zar etmektedir.

DIŞ PİYASALARDA:

Hamburg piyasasında ellerinde mal bulunanların bunları ucuz fiyatlarla ellerinden çıkarmak arzusunda oldukları bildirilmektedir. Yeni mahsul üzerine de bazı muamelelerin olduğu haber verilmektedir.

Londrada İzmir Genuin incirleri üzerine 30 - 31 şilin üzerinden muameler yapıldığı yazılmaktadır. Bazı alivelere satışların da yapıldığı kaydedilmektedir.

Berberlerin tatil günleri

Muhtelif semtlerdeki berberler arasında ihtilâf devam ediyor

Pazar tatili meselesinde henüz berberler arasında umumî bir anlaşma kabil olamamıştır. Berberlerin nasıl tatil yapacağı meselesi, yeni bir mesele değildir. Senelerdenberi berberler aralarında toplantı yaparak, veyahut tatil gününü kararlaştırmak üzere imza toplamaktadırlar. Fakat netice itibarile bu toplantılarda, bütün berberlerin tatil günü hakkında umumî bir karar vermeleri mümkün olamamıştır. Acaba berberler arasındaki bu âhenksizlik nedeniyle geliyor? Bunun sebepleri neler?

Bu mesele hakkında tetkikler yaptık, öğrendiklerimizi aşağıya yazıyoruz: Şehrimizdeki berberler, bulundukları semtlere göre, tatil günü hakkında bir fikir sahibidirler,yani bir berber vekâletin filân gün kapalı, filân gün açık olması, bulunduğu semtin şeraitine tâbidir. Meselâ: Sirkecideki beraberler umumiyet itibarile pazar günü tatil yapmağa taraftardırlar. Çünkü Sirkeci ve Eminönü semtlerinde pazar günleri berber dükkânlarında iş olmaz. Bu semtler ekseriyet itibarile çarşı ve pazar yeri olduğu için her taraf kapalıdır. Bilhassa Eminönünde bir berber dükkânının pazar günü açık olmasında, hiç bir sebep yoktur. Bu itibarla bu semtte çalışan berberler, umumî tatil günleri, dükkânlarını kapatmağı müdafaa etmektedirler. Bu müdafaa, diğer semtlerdeki berberlerin menfaatlerile tezat teşkil etmektedir. Bilhassa Beyoğlundaki berberlerin en çok iş yaptığı günü de pazar günleridir. Bilhassa akşam üzeri, Beyoğlu berberlerinde çok iş olur. Bu şerait altında Beyoğlu berberlerile, Sirkeci berberleri arasında ihtilâf çıkmasındaki sebep budur.

Bundan başka, Şehzadebaşı, gibi semtlerdeki berber dükkânlarında pazar günü çok iş yapılır,diğer günler, herkes işinde gücündedir. Bu itibarla herkes saç traşı olmak için de pazar günleri berber dükkânlarına düşer. Bilhassa Şehzadebaşı berleri pazar günü tatil yapmanın aleyhindedir. Muhtelif semtlerdeki berberlerin menfaatleri yekdiğerinden ayrı olduğuna göre, berberlerin umumî bir tatil günü yapmaları imkânsız görünmektedir. Netekim bu meselenin senelerden beri devam etmesi de bu imkânsızlığa iyi bir misal teşkil edebilir.

İlma istihsalât şenlikleri üzerindeki tetkikler

Gümüşhane, 28 (A.A.) — Bugün iktisat vekâleti Türkofis müşaviri Zeki Uğanın şefliğinde iktisat vekâleti mütehassıslarından Dr. Bade ve ziraat vekâleti mütehassıslarından Sait Ansin, Iş Bankası müşaviri Nahit Tahsin ve Almanyanın belli başlı meyve ihracatçılarından Mihayilis ve umum müfettiş iktisat müşaviri Saffetten mürekkep bir heyet şehrimize gelmiş, elma istihsalât şekilleri hakkında tetkikata bulunmuştur. Tetkikattan maksat meyve ürünlerimizin mükemmel bir surette ambalajları yapılarak ihracatı temin ve ihraç edilmiyeceklerini de fenni bir şekilde kurutmak suretile sürümünü temin etmektir.

BORSA

29 HAZIRAN PAZARTESİ

Paralar

	Alış	Satış
Sterlin	625,—	630,—
1 Dolar	123,—	126,—
20 İsviçre fr.	810,—	820,—
20 Belçika frangı	80,—	84,—
20 Drahmi	21,—	23,50
20 Çek kuron	84.—	88,—
20 Ley	13,—	16,—
20 Dinar	48,—	52,—
Liret vesikalı	190.—	196,—
Florin	82,—	84,—
Avusturya şilin	22,—	24,—
Mark	28,—	30,—
Zloti	23,—	23,—
Pengo	22,—	24.—
Leva	22.—	25.—
Yen	32.—	34.—
İsveç kuronu	31,—	33.—
Altın	971,—	972,—
Banknot	245.—	246.—

Çekler

Paris üzerine	12,06
İngiliz üzerine	628,25
Dolar	0,79,75
Liret	10,13,40
Belga	4,72,32
Cenevre	2,44,25
Sofia	63,10,64
Florin	1,17,36
Çekoslovak	19,14,88
Avusturya	4,19,—
Mark	1,97,72
İsveç kuronu	3,08,—
İspanya pezeta	5,81,66

Esham

İş Bankası Mü.	85,—
" " N	9,90
" " Hamiline	9,90
Anadolu % 60	24,65
" %100	41,—
Şirkethayriye	16,50
Tramvay	18,75
Bomonti Nektar	9,70
Terkos	12,50
Aslan Çimento Kupon kesik	9,35
Merkez Bankası	67,40
Osmanlı Bankası Kuponsuz	27,50
Şark Merkez Eczanesi	4,40

İstikrazlar

Türk Borcu I	20,85
" " II	19,50
" " III	19,65
İstikrazı dahili	96,—
Ergani A. B. C.	95.—
Sıvas Erzurum I	97,50
" " II	97,50

Mısır tahvilleri

1886 I	—,—	—,—
1903 II	97,50	98,50
1911 III	91,50	92,50

Tahvilât

Rıhtım Kuponsuz	10,30
Anadolu I ve II	42,85
" III	44,50
Anadolu Mümessil Kuponsuz	43,90
Kredi Fonsiye tahvili var.	

Fotoğraf Tahlilleri

Fotoğraflarınızı bize gönderiniz, karakterinizi size söyliyelim!

Ibrahim

Gergin, ürkek, asabî, inatçı bir karakter. Fakat zekâsı ve mantığı ile bütün bunların önüne geçmeğe çalışır ve ekseriya muvaffak olur. Kendisinde sarfedilmeğe hazır büyük bir enerji kuvveti vardır. Fikirlerinde oldukça otoriterdir. Çabuk ahbap olur, fakat samimiyetini güç verir. Şansı vardır.

*

Hayatın mesu'liyetlerinden çekinen ve ilk ağır tecrübede kendi kabına çekilen bir karakter. Kalabalıktan hoşlanmaz. Evini sever. Orada yalnız başına düşünmeği hariçte münakaşa etmeğe tercih eder. Başkalarının hakkına fazla hürmetkârdır. Elinden lokması alınsa ses çıkarmıyacak kadar diğerbindir. Ruhî istirahatini manevî şeylerde arar. Sorulan suallerin çoğunu cevapsız bırakır.

Kadri

*

Henüz teşekkül etmemiş, yahut marazî bir karakter. Bununla beraber muayyen şeyler hakkında muayyen fikirleri vardır. Onları şiddetle müdafaa eder. Hoşa gitmeği sever. Fakat içtimaî manada. Kadınlara karşı değil. Zira, kadınlara karşı biraz istihkarı vardır. Muvaffak olmak için icap eden şeyleri insiyakî olarak bulur. Yakında olandan ziyade uzakta olan şeyler hakkında daha iyi hükümler verebilir. Hisinden ziyade kafası ile hareket eder.

M. Niyazi

*

Muztarip bir karakter. Hayali kuvvetlidir. Istıraplı zamanlarında hayale dalar ve insiyakî olarak şiir âlemlerinde yaşar. Hakikatleri olduğu gibi görünür. Fakat izhardan çekinir. Çünkü cemiyete karşı bir hürmeti vardır. Meziyetleri vardır. Kuveti yoktur. Çalıştığı takdirde bunu da elde edecektir. Hayatında zaman zaman çok kuvvetli sinir buhranları olacaktır.

Cahit Yice

Sevişmeler Evlenmeler

Ayrılmak lâzım

Izmirden F. imzasile::

Kimsesizim. Kardeşçe bir nasihat istiyorum. 27 yaşındayım. Sekiz senedir evliyim. Kocam 45 yaşında. Sevişerek değil, tanışarak evlendik. Kocamı sevmiyorum. Fakat evimi seviyorum ve evimin kadınıyım. Kendi müessesemizde kocamla beraber hayatımızı kazanıyoruz. 6 senedir kocam erkeklik hislerinden mahrumdur. Ilelebet böyle bir erkekle yaşamak doğru mudur? Bunun tıbbî bir mahzuru var mıdır? Bu hususta bir akıl vermenizi rica ederim.

Kocanızın eksikliği hayatî bir eksikliktir. Bu kadar sene tahammül edişiniz fedakârlıktır. Bu hususta medenî kanunda kayıtlar vardır. Bir avukata müracaat ederek öğrenebilirsiniz. 27 yaşında bir kadının ihtiyaçları vardır. Bu ihtiyaçlar tatmin edilmezse hastalanabilir. Kocanızdan ayrılmanız lâzımdır.

*

18 ve 19 yaş

Ankaradan C. M. S. imzasile:

19 yaşındayım. Kendisile ta mektep sıralarında tanıştığım ve çok sevdiğim bir kız vardır. Aramızda öyle musahabeler cereyan etmiştir ki; meselâ;en mühimmi olabilen bir erkekle kızın nasıl tanışabileceklerini, ve nasıl uyuşabileceklerini velhasıl tamamile bir gönül tuzağı işinin nasıl vukubulacağını münakaşa gibi ehemmiyetli ve oldukça mühim mevzular konuşmusuzdur.

Böyle olduğu halde, benim kendisine karşı olan zâfımı bilmemesi veya bilmemezlikten gelmesi beni şaşırtıyor. Kendisini çok seviyorum. O ise hâlâ hercailikten ve tamamile "'Platonique" hayattan vazgeçmiyor. 18 yaşını bitirmiş olmasına rağmen bu anlamda çocuklukla itham etmemek kabil değil. Fakat nedense ciddî vaziyetten o kadar hassas ve zeki davranır ki bu mümtaziyetile de çocukluktan uzaklaşır. Inanılmayacak kadar ciddileşir. ve bittabi de ciddî konuşur. Işte belki hatalı bir an olmasına rağmen bana karşı gösterdiği fırsatlardan birisi de: "Erkeğin kıza karşı olan zâfını nasıl anlatabileceğini hikâye ederken" tamamile artık meseleyi anlatmış bulundum.

O anda bermutad ciddiyet kesbederek beni ithamda bulundu. Ve sanki bana böyle bir hareketi yakıştıramadığını anlatır yolunda red cevabı verdi. Oyle ki, artık bu hadiseden sonra benimle görüşmiyecek ve uzak duracak sandımdı. Bilâkis yine tamamile olmasa da eski vaziyette.Bu sefer ise mütekabilen daha hassas davranmak tayız.

Benim ona karşı hâlâ zâfım var. Bunu bir daha izhar etsem mi? Acaba eskisi gibi aksi tesir yapar mı? Ayni mecliste bulunduğumuz anlarda bana yapabileceği müsamahaları başkalarına da yapmasına kızıyor ve kederleniyorum.

Acaba bu halini münasebet getirip te söylesem mi? Yoksa bu hareketlerile aramızdaki samimiyetin bir arkadaşlık derecesinde olduğunu mu göstermek istiyor. Oyle ise bu vaziyette ben nasıl bir daha teklifte bulunabilirim?

Cesaret yolu ile cür'etkârlıkta mı bulunmuş olurum?

Şu müşkül vaziyetimi siz takdir buyurun.

Mademki kendisile birçok hususlarda serbest ve açık olarak görüşebiliyorsunuz, ona karşı duyduğunuz hisleri de açıkça söyliyebilirsiniz. Böylece, onun size olan meylinin cinsini tayin eder, ona göre hareket ederseniz.

Bize öyle geliyor ki, tarif ettiğiniz kızın aşkı da, arkadaşlığı kadar hoştur. Eğer size karşı "Aşk" duymuyorsa, muhakkak ki arkadaşlık duyuyordur.

Bir üçüncü ve en kuvvetli ihtimal, bu kızın "Flirst" etmesini seven bir kız olmasıdır. Kendisile sarih yapacağınız bir görüşme bu ihtimalleri tayin edecektir.

Karım bana âmirlik taslıyor

Eskişehirden M. S. imzasile:

Altı yaşımdanberi anasız babasız olarak yaşıyorum. Yoksulluk yüzünden ne bir sanat ne de bir meslek sahibi olabildim. Bu ana kadar el kapılarında çalıştım. Kimin yanında kaldisem onun teveccühünü kazandım. Hiç bir işten kavga gürültü ile ayrılmadım. Son zamanlarda mağazasına tezgâhtar olduğum patronun yanında üç sene çalıştım. Asker oldum. Askerlikten tezkere aldığım zaman beni yine yanına aldı. Kendisi oldukça ihtiyar ve bir kız evladından başka çocuğu yok idi. Bir müddet sonra beni kendisine damat almak ve bütün işleri bana bırakarak artık çalışmamak arzusunda olduğunu bana söylettirdi. Düşündüm. Yanında çalıştığım müddet kendisile hoş geçin dim. Uzaktan kızının da vaziyetlerini beğeniyorum. Kabul ettim ve evlendim. Karımla ilk zaman birbirimizi görmeden duramıyoruz diyecek kadar birbirimize muhabbet ve teveccühümüz fazla idi. Gün geçtikçe bu muhabbet azalmağa başladı. Son zamanlar karım bana âmirane tavırlar göstermeğe başladı. Bu vaziyet benim fazlasile zihnimi işgal ediyordu. Kendisinden bu hususta bir fikir sordum. Benim onların malile adam olduğumdan ve bu hareketinde haklı olduğundan birtakım masallar okudu. Kain pederim sağdır. Karım henüz mal sahibi olmadı. Şimdi böyle yaparsa yarın mal sahibi olunca beni esarete alacağını tahminle işimden ve karımdan soğudum. Ayrılmamıza engel olacak çocuk vesaire gibi aramızda bir şey yoktur. Ayrılırsam doğru yapar mıyım?

Oldukça müşkül bir vaziyettesiniz. Fakat tasavvur ettiğiniz kadar değil. Çünkü, mademki şimdiye kadar faaliyetiniz ve doğruluğunuz sayesinde herkesin teveccühünü kazandınız, idare etmekte olduğunuz kain pederinizin işlerine bakmakla beraber, kendi hesabınıza da iş yapmağa başlayınız. Eminiz ki pek yakında siz de bir iş sahibi olursunuz ve o zaman zevcenizin sözleri artık sizde bir muhatap bulamaz. Şayet bu noktai nazarında ısrar edecek olursa onu malile başbaşa bırakmak hakkınızdır. Fakat şimdi, ses çıkarmayınız, kuvvetli vaziyete geçiniz. Ondan sonra sesinizi yükseltiniz.

No. 68

Âdemle Havva

Bürhan CAHID

Ölümün felsefesi o kadar açık olduğu halde neden bu kadar ıztırap çekiyoruz bilmem.

Meral, beni o kadar değişmiş buldu ki, eski neşeli halini bulmakta gecikmedi.

Üç kişi terasta yemek yedik.

Meral yemekte ilk defa sordu:

— Hayal niçin gelmedi?

Birdenbire söyleyiverdim:

— Çocuğu ile uğraşıyor.

İkisi birden hayretle yüzüme baktılar.

— Evet, dedim, haberiniz yok mu?

— Ne zaman?

— Yirmi gün oluyor. Bir oğlumuz oldu.

Meral gözlerini yüzümden çekmiyor. Bir şüphe var gibi. Nihayet sordu:

— Niçin haber vermediniz?

Artık devam etmek lâzımdı:

— Size bir sürpriz yapacaktık. Olmadı.

— Mısırdan memnun mu Hayal?

— Çok!

Meral önüne baktı.

Düşünüyor. Kocası lâkırdıyı değiştirdi:

— Mısırın iyi mevsimi yaklaşıyor. Kısmet olursa bu kış..

Güldüm:

— Geleceksiniz değil mi. Almanya seyahati gibi olmasın ama!

—Bankadan geçen sene izin almadım. Bu yıl bir ay hakkım var.

Meral ilâve etti:

— Hayal'i çok özledik!

O, bahsi dolaştırıp Hayal'e getiriyor. Kocası karıştırıyor.

Bu sefer de:

— Yılbaşı tatili var, zaten, dedi. Kânunlar tam Mısırın mevsimidir. Öyle değil mi?

— Tabiî, tabiî.

Ve artık Meral de bize karışmağa mecbur oldu.

Bana öyle geldi ki Meral bir şeyler duymuş.

Istanbula gelmemi icap ettiren işleri üç gün içinde bitirdim. Allah razı olsun Meral'in kocası da çok yardım etti. Fuat Sait çok temkinli ve ciddî bir genç. Meral'i de öyle seviyor ki! Geçen sefer Istanbuldan geçerken kalmadığım için farkında olmadım. Şimdi onların biribirlerine candan sokuluşlarını farkediyorum. Meral de her halde böyle hırçın olmıyan düzgün ve az heyecanlı bir hayat arkadaşı istiyordu. Onunla anlaşamayışımızın başlıca sebebi bu idi zaten. Benim dillere destan olan çapkınlıklarım onu öyle korkutmuştu ki babamın ve amcamın benden gizli olarak bizi evlendirmek arzularını açık açık reddetmişti.

Onu şimdi mes'ut gördüğüm için memnunum. Fuat Sait Allah için pırlanta gibi çocuk. Ve her halde benden iyi bir koca.

Istanbuldaki işler mühim olmakla beraber nur içinde yatsın babam çok muntazam olduğu için pürüzlü değil.

Beni en çok meşgul eden konturatlar işi oldu. Babamın benden başka varisi yok. Hayırlı babacığım tutumlu adamdı. Hesabını bilirdi. Evdeki kasasında tuttuğu senetleri tetkik etmek birkaç saat sürerdi. Galatada rıhtım üstünde bir büyük han, Kuledibinde on daireli bir apartıman, Doğruyolda altında iki mağazası olan bir apartıman daha ve bir de Ereğlideki Meşeli kömür ocağının imtiyaz senetleri.

Bunların resmî muamelesini bitirmek uzun sürecekti. Bunun için acele bir veraset hücceti çıkarttım. Ayni gün bizim Fuat Saidi de Istanbuldaki işlerime umumî vekil tayin ettim. Bu çocuk tam manasile bir erkek.

Meral bir aralık:

— Istersen köşkü kiraya ver Kâmuran, dedi.

Birdenbire anlamadım.

Yüzüne bakıyordum. Kocası ilâve etti:

— Öyle ya. Artık bizim vaziyetimiz...

Birdenbire intikal ettim ve lâkırdısını yarıda bıraktım:

— Bunu nasıl düşünüyorsunuz, dedim. Siz, ikiniz de benim kardeşimsiniz.

Onlar babamın sağlığında onu yalnız bırakmamak için köşkte oturuyorlardı. Şimdi burada kalmalarına lüzum görmediklerinden veyahut benim köşkü kiraya vermem ihtimalini düşündüklerinden çıkmak istiyorlardı. Buradan alacağım kiranın ne kıymeti var. Hem Fuat Saide işlerime bakmak angariyesini de yükledikten sonra!

Babamın bankalardaki parası tahmin ettiğimden fazla çıktı. Iki bankadaki mevduatı yirmi beş bin lira tutuyor. Bunlardan başka on bin liralık ta demiryol eshamı, yirmi tane Kredi Fonsiye tahvili var.

Bütün bunlara el bile sürmeden yalnız kendi namıma çevirmekle iktifa ettim. Yalnız babamın kıymetli bir saatini aldım. Annemin elmaslarını yine bankada bıraktım. Bunlar bugün için benim, fakat yarın için... Benim de yetişen bir "Morkaya" m var.

Istanbuldaki işlerim bitti.

Köşkteki emektarlar için Meral'le konuştuk. Onlar karı koca karar vermişler. Bu üç emektara bakacaklar.

Meral dedi ki:

— Koca köşkte yalnız kalmak hoş bir şey değil. Iyi kötü bize hizmet ediyorlar. işte!

Onlara teşekkür ettim. Babamın yuvası bozulmasın da!

On beş günlük iznim bitiyor.

Akşam yemekten sonra Fuat Sait elinde kocaman bir defterle yanıma geldi. Meral karşıdan bakıp bakıp gülüyor.

— Ne var, dedim.

— Evdeki eşyanın inventaire'i. Bunları da beraber imza edelim.

Elimin sert bir hareketi ile defteri kapadım:

— Siz artık çok oluyorsunuz. Hatırıma gelmiyen şeyleri öğretmeyin, karışmam bir de kira mukavelesi yaparım.

Ne iyi çocuk yarabbi.

Benim lâtifeye boğmak istediğim bu eşya müfredat defterini bana imzalatmak için dökmediği dil kalmadı. Dayanamadım:

— Şu defteri parçalatmak istemezsen ısrar etme! diye haykırdım. Meral de bana yardım etti. Vazgeçirdim.

O hâlâ:

— Zararı yok, imzalama.. Ben onu da kasaya kor saklarım, diyordu.

Feneryolunda dokuz gün kaldım. Fakat bu sefer buradan hiç hoşlanmadım.

Meral'le kocası olmasalar sıkıntıdan çıldıracağım.

Meral ve Fuat Sait kışın bana misafir geleceklerini kat'i surette vaddettiler.

Son akşam kocası içerde meşgulgen Meral lâkırdıyı yine döndürdü. Dolaştırdı, Hayal'e getirdi. Dedi ki:

— Hayal bir aralık Nise' gitti galiba. Şişlideki bir aile dostuna oradan mektup yollamış.

Meral, acaba bir şeyler biliyor mu? Her halde ağzımı arıyor.

[Arkası var]

No. 132

Yazan: MITHAT CEMAL

Adnan gözlerinde alaylı bir hayretle odaya döndü ve sordu

Fakat eşya burada camekânlara bağdaş kurup oturmuş, sütunların ucuna tırmanıp çıkmış değildi. Bütün antikalar gizlenerek, kaybola - rak, biribirlerinin devamında silinerek, arıyan âşık gözlere yavaş yavaş teslim olarak odayı döşüyorlardı. İşte Sevailerin sırmalı bulutlarında, Hint kumaşlarının kat kat büklümlerinde kaybolan Acem kâseleri!... İşte ancak dikkat edilirse görülen asaletler gibi teşhir edildikleri köşelerde gizli kalmağı bilen râkım tuları!.. İşte çizgilerinde hançer şelâleleri çağladığı halde mavi bir sükût gibi uzanan Imad Murakkaatı!..

Sonra vaktile Hidayetin bir vesile ile mevcudiyetlerini misafirlerine haber verdiği antikalar: Hidayetin ikide bir çaldığı deve çanı!.. Ucunu Hacı Hulûsi Paşanın emdiği Hint işi nargile!.. Asırların içinden benzi atarak uzanan mertebani vazolar!... Rengin nükteleşip çizginin mana kesildiği Behzat ekolünden 14 üncü asır minyatürleri... Bizans sütunlarının uçlarından sarkan Bosna fenerleri... Sun'i mihrabın gufrana batmış gibi yeşil gölgesinde o gufranın kaynağını arıyor gibi kollarını göklere uzatan çapraz rahleler...

Snui mihrabın gufrana batmış gibi gölgesinde, o gufranın kaynağını arayor gibi kollarını göklere uzatan çapraz rahleler...

Bu şark odasının tavanından ay doğabilirdi. Moizin karısı Raşel, kulaklarının penbe uçlarından uzanan iki uzun yeşil küpeyle, bir Mımırlı kadın kıyafetinin sırmalı ipeğine bü:ünmüş ayakta duruyor, kâfuri beyaz elini rahibe pelerinli asuri sakallı asker nazır ibadet sessizliğile öperken kadının saçlarında semiramisin tacından akisler yatıyor.

Yatağında Selimin bıyığı, gözünün akında Süleymanın devri duran sivil nazır, yeşil Kütahya çatmalı divanın üstüne uzandı; şişman vücudunun silaha benziyen kolları, bacaklarile - uyuyan bir adamın dağınık şekilleri içinde - bu şark odasına daldı.

— Güzel diye ben buna derim. Tam benim meşrebimce bir oda.!

Dedi. Adnan, kendiside niçin bilmiyerek bu şark odasını beğenmemek istedi. Raşele karşı bu dekorun üstünde görünmek istiyordu.

— Allâhı seversen Moiz, dedi; bir şark odasının divarında bu İtalyan kadifeleri üstünde bu kilise anahtarları koleksiyonu neci?

İtirazı üç mebus başlarile tasdik ettiler.

Raşel sarardı. Asker nazır Hidayetin şark odasına Raşelin soktuğu İtalyayı müdafaa etti.

— Canım bu kadar karışıklık en büyük koleksiyoncularda da olur.

Dedi. Sivil nazır, Adnanın itirazından incinen Raşelin gönlünü almak isteli.

— Madam, dedi, sizin anlayacağınız. Adnan sizin salonu kıskandı.

Adnan yapma ciddiyetle:

— Neden kıskanacakmışım? Bir şark dasında bu Aubusson halısı neci? Bu münasebetsizliği de mi kıskanıorum?

Dedi odadan çıktı.

Evin tütün kadın hizmetçileri sevaiden ıtarilerile, herbiri yedi, sekiz yüz ra kıymetinde Leh kuşaklarile istâ devrindeki cariyeler gibi giyinmişler; gümüş İzmir tepsileri içinde içler getirdiler.

Adnan gözlerinde alaylı bir hayretle oda döndü; Moize sordu:

— Bu saltanatlı banyo yahu? Nereden ytın?

Demindeeri Adnana sinirlenen Raşel, yüzintikam dolu, cevap verdi:

— Demel bilmiyordunuz Adnan Bey? ocam kayınbabama Karar mermerindeoir türbe yaptırdı.

— Hayır lmiyorum madam.

— Evet... oiz, muharebeden evvel Milânoya tti. Oradaki Campo - Santo'lardan - kabir örneği seçti. Ve mezar içiı Karar'dan getirdiği mermerler türve fazla geldi; artan

Raşel, kocasına bakıyor, Adnana haddini bildirdiğini kımıldamıyan gözlerle haber veriyordu. Kadının yeşil gözleri — odadaki bütün gözlerden evvel — pembeleşmiş, ispirtonun yanan sönen minimini güneş damlalarile dolmuştu.

Moiz, karısının böbürlenmesinden memnun değildi: Nekadar zengin oldukları fazla mevsuk surette anlaşılıyordu.

Sivil nazır, türbenin kaça çıktığını sordu; Raşel Adnana hınçla bakarak nazıra cevap verdi:

— 20.000!

Sivil nazır — Kuruş mu?

Raşel — Lira!

Moiz — Fakat kâğıt lira! Yani harpten evvel iki bin altına yaptırmıştım.

Üç meb'us, lira olan sıfırları avuçlarında hayretle sıktılar.

Yemek odasına geçerlerken misafirler türbenin fiyatına başlarını çarparak sersemleşmiştiler. Moiz sıkılıyordu: "Karısı mezarın parasını ne diye söylemişti? Bu adamlar için yirmi bin lira para sayılırdı!"

Şimdi Sen Luvi bakarasından bardaklarda nektar içiyorlardı. Rakı -

dan
sarho içilen bu şarapla Raşe
la bakış, kıskanç Adnana hınç-
— Kanlatıyordu:
rmı da Abdülhamidin elmasla-
dık; satt:; fakat fırsatı kaçır-
madık. D Avrupadaydık. Ala -
sini ezber la resimleri var, hep
du vardı, 4: Bir tane Gonkol-
metindeydi. ı; on bin altın kıy-
dim. Olamacalmağı çok ister-
Moiz, korku
bu lâkırdıya hvetini anlatan
bulmadı. Bir şaşmamağı zeki
nın da bu gösteiyledi. Kocası-
ce Raşel coştu; şakini görün-
yah albüm getirtkaplı bir si-
simlerini misafirleşsların re-
"Bu, demin söyleceriyordu:
Bu da, Abdülhamidinkold'tu.
pembesi elmasıydı: Otur toz
meti on bin altındı. Bu, kıy-
ikinci renginde bir elmabenin
ti yirmi bin altın kadarme-
Raşel, bunları söylerke
tınların sayıldığı zamankı -
süyle doluyordu.

(Ark.

Poliste

Kızıltoprak yolunda dün çok feci bir kaza oldu

Bir adam başını tramvay direğine çarptı, kafası parçalanarak öldü. Hâdisede kimsenin suçu olmadığı anlaşılıyor

Dün, Kızıltoprak civarında bir kaza olmuş, Ali isminde birisi kafası parçalanmak suretile ölmüştür:

Kızıltoprakta Kuyubaşı mahallesinde oturan Bolu ağır ceza mahkemesi reisi Nüzhetin hizmetçisi Ali, eve öteberi almak üzere Çarşıya gitmiştir. Bağdat caddesinden Bostancıya doğru yürüyen Ali, arkadan gelen tramvaydan kurtulmak için yana kaçmak istemiş, Çiftehavuzlar tramvay durak yerine doğru koşarak hendeği atlamağa çalışmıştır. Fakat, önüne gelen tramvay direğini farketmiyerek olanca hıziyle başını çarpmış, bu şiddetli sadame neticesinde kafası parçalanarak yere yuvarlanmıştır. Ali, hastahaneye kaldırılmak üzere otomobile götürülürken ölmüştür. Kazaya mıntaka polis merkezi ile Müddeiumumilik vaz'ıyet etmiştir. Tahkikata devam edilmektedir.

Et kaçakçılığı çoğalıyor

Son günlerde şehrimizde kaçak et satışı ve kesimi yine çoğalmıştır. Son 24 saat içinde, üç et kaçakçısını cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

1 — Beyoğlunda Meşrutiyet mahallesinde Ayazma sokağında oturan ve ötedenberi et kaçakçılığı yapan Topal Hüseyinin evi şüphe üzerine polisler tarafından aranmıştır. Bu aramada kesilmek üzere bulunan üç koyun bulunmuş ve koyunlar müsadere edilerek Topal Hüseyin yaka-

2 — Mecidiye köyündeki Mecidiye caddesinde kasaplık yapan Ahmedin dükkânında ayni zamanda kaçak et te satıldığı anlaşılmış ve dükkân basılmıştır. Bu aramada bir mikdar kaçak et, kafa ve ciğer bulunarak müsadere edilmiş, kasap Ahmet yakalanmıştır.

3 — Cerrahpaşada Hobyar mahallesinde oturan ciğerci Mehmedin evi şüphe üzerine polisler tarafından basılmıştır. Evde birkaç koyun, ciğer vesaire bulunmuştur. Ciğerci Mehmet yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Tramvaydan düştü

Yerebatan sarayı çarşısında oturan Ali, Gülhane parkı önünde tramvaydan inmek isterken yuvarlanmış, ayaklarından yaralanmıştır. Ali, hastahaneye kaldırılmıştır.

Beş metreden düştü

Samatyada Hacıkadın caddesinde oturan Mustafanın 14 yaşındaki kızı Nadide evlerinin pencere camlarını silerken müvazenesini kaybederek beş metre yükseklikteki yerden düşmüştür. Bu düşmede vücudünün muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanan Nadide hastahaneye kaldırılmıştır.

Tuzlu balıktan zehirlenme

Yeniçarşıda Hayriye caddesinde oturan mütekait Hasanın hizmetçi-

si Marika, pazar
lu balık yüzünden ... ti tuz-
rika, hastahaneye ... Ma
kikata polis vaz'iyet ... h -

Motör kayışına

Unkapanında Beyl
çindeki boya fabrikas
Tekirdağlı Kabil, kendin
yışına kaptırdığından sol
miştir. Yaralı hastahaney
mıştır.

Dıvarın altında

Lângada Mimar Kemalett
hallesinde Evkaf tarafından
lan duvarlarda çalışan Armena
dındaki amele, birdenbire yıkıla
duvarın altında kalmıştır. Başını
ve kollarından tehlikeli surette ya
lanan Arşak hastahaneye kaldır
mıştır. Tahkikata polis el koymu
tur.

FAYDALI BİLGİLER

Bugünkü Program

İstanbul

18: Senfonik musiki (plâk); 19: Haberler; 19,15: Muhtelif plâklar; 20: Solo, stüdyo san'atkârları tarafından; 20,30: Stüdyo orkestraları; 21,30: Son haberler.

Saat 22 den sonra Anadolu Ajansının gazetelere mahsus havadis servisi verilecektir

Ankara

12,30: Plâk yayımı ve ajans haberleri; 19,30: Oda musikisi (plâk); 20: Doktor konuşuyor; 20,20: Karışık müzik (plâk); 20,30: Ajans haberleri; 20,40: Dans musikisi.

Budapeşte

20,45: Radyo salon orkestrası; 21,10: Konferans; 22,10: Haberler; 22,30: Opera orkestraları; 23,45: Almanca konferans; 24: Çigan musikisi.

Bükreş

18,15: Plâk; 19: Haberler; 19,15: Plâk; 20: Konferans; 20,20: Viyana musikisi; (Şrammel kuarteti); 21,05: Şarkılar; 21,30: Senfonik konser; 23,20: Plâk.

Moskova

17,20: Rus halk şarkıları; 18,30: Koro konseri; 22: Yabancı dillerle neşriyat.

Prag

20,15: Karışık orkestra konseri; 21,20: Aktüalite; 21,45: Janacek'in "JENUFA" operasını Torino operasından nakil; 24,05: İngilizce haberler.

Sinemalar, Tiyatrolar

- HALK OPERETİ : Taksim bahçesinde bu akşam saat 21,45 de (Telli Turna) opereti. Pek yakında (Rahmet Ef.) opereti.
- TÜRK : (Trivoli Cambazhanesi) ve (Voronzofların Esrarı).
- TAN : (Tangolita) ve (Altın Zincir).
- MELEK : (Marahuana) ve (Aradığım Kadın).
- İPEK : (Buhran Bitti) ve (Bir Gecenin Skandali).
- SÜMER : (Fırtınadan Sonra) ve (Hayat Avcıları).
- YILDIZ : (Hayat Kurbanları) ve (Mikinin Şen Saati).
- ŞIK : (Singapur Korsanları) ve (Çılgın Kız).
- SARAY : (Monte Karlo Geceleri) ve (Güldüren Gözler).
- FRANSIZ : (Prensesin Çılgınlıkları) ve (Fediler Alayı).
- ALEMDAR: (Petersburg Geceleri) ve (Morg Sokağı Cinayeti).
- ÜSKÜDAR HALE : (Mumyalar Müzesi)

Davetler, Toplantılar

ASKERLİK İŞLERİ

DAVET

Beşiktaş Askerlik Şubesinden :

316 ilâ 331 doğumlular dahil kısa hizmetli ve orta ehliyetnamelilerin 1 Temmuz 936 tarihinde yedek subay mektebine sevkedilmek üzere Şubeye müracaatları ilân olunur.

*

KONGRE

Türk Diş Hekimleri Kurumu Genel Sekreterliğinden :

Kurumumuzun altı aylık kongresi 5 Temmuz 936 pazar günü saat 10 da yapılacağından sayın üye arkadaşların o gün saatte Cağaloğlunda Etibba Odasındaki merkezimize gelmeleri rica olunur.

...ane telefonları

...hpaşa hastanesi	21693
...a hastanesi Yenibahçe	23017
...kadınlar hastanesi	24553
Kâmil hastanesi Üsküdar	60179
...astanesi Çapa	22142
...Zükûr hastanesi	43341
...astanesi Gülhane	20510
...Nümune hastanesi	60107
...nesi Şişli	42426
...ıl hastanesi	16.60

İtfa...

...olları Sirkeci	23079
...olları Haydarpaşa	42145

İsta...arı
Kadı—
Yeşil... 24222
Üsküd... 60020
Beyoğl... Büyükdere,
Büyüka... 50625
takaları iç... 44640
yangın den... Burgaz, Kınalı mm
...ralındaki memura

Çabık sıhh...

Bu numara... ...kilâtı
bili istenir

Müracaat yer... 44998

Deniz yolları a...
Akay (Kadıköy... 42362
... 43732

Her gün bir Hikâye

SIVACI

Peride CELÂL

II.

O günün akşamı etraf kararmaya başlayınca evlerine dönen işçiler mahalleden geçmeye başladılar, hepsi ellerinde çıkınları tam Ahmet ustanın küçük evinin önüne gelince yeşil asmanın siperinde, kapının önüne oturmuş boş gözlerle etrafına bakınan sıvacıyı görerek hayrete düştüler ve onun kocaman parmaklarının ara - sında evirip çevirdiği malaya hayretle bakarak "merhaba,, diyip geçip gittiler. Hepsi de derin bir hayrete düşmüşlerdi. Çünkü sıvacıyı böyle vakitsiz olarak kapısının eşiğine o - turmuş görmek kadar garip şey olamazdı. Her zaman saatinde evinin kapısından giren ve bir daha ancak sabah, herkes uykuda iken çıkan bu adama ne olmuştu? Onu akşam kapısının önünde gören hemen herkesin dudağında bu sual kıvrıldı. Mahallenin yaşlılarından bakkal Hacı Ah - met te bu şaşıranlar arasındaydı. Fakat o, sıvacıyı kapısında görünce öbürleri gibi yürüyüp geçmedi. Çünkü yakında ona evinin dökülen sıvalarını ucuzca yaptırmak istiyordu. O - nun için hem hatırını sormak, hem de bü küçük tamir işini açmak için arkasına kavuşturduğu ellerinde tesbihini sallıyarak ona doğru ilerledi. Ve yanına yaklaşınca sıvacının uzaktan farkedemediği yüzündeki solgunluk, bakışlarındaki boşluk onu âde - ta korkuttu. Ahmet usta hiç yerin - den kıpırdamamış, Hacıyı gördüğü halde ıslak çamurlu malasını elinde asabi hareketlerle çevirmesine de - vam ediyordu. Bakkal onun bu hareketine aldırmamayı menfaati için daha doğru bularak hemen yanına çömelip, sordu:

— Merhaba usta. Ne o yüzün bir tuhaf, eve de erken dönmüşsün, işleri bu akşam tez bitirdin galiba?

Sıvacı yine hiç kımıldamamıştı. Aralarında kısa bir sükût oldu. Hacı Ahmet içini garip bir sıkıntının bürüdüğünü hissediyordu. O sırada Ahmet usta birdenbire yüzünün hatları eklenir gibi garip bir mâna ile gerilerek, malasını yavaş yavaş toprağa vurup cevap verdi:

— İşi bugün öğlen bıraktım, evde yapacak sıva varmış meğerse..

Ses çok boğuk çıkıyor, kelimeleri söylerken boğazı kuruyormuş gibi yutkunuyordu. Bakkal bu gözlerinin feri kaçmış solgun yüze artık şüphe ile bakmaktan vaz geçmiş, onun al - dığı acayip tavırdan boşuna korktuğunu düşünüyordu.

Demek adamcağızın işi vardı. "Erken dönmesi de bundan,, diye, aklından geçirdi. Yüzünün sarılığıda fazla yorgunluktan olacaktı. Tam evinin dökülen sıvalarını, tamir meselesini söyliyecekti ki, Ahmet usta birdenbire oturduğu eşikten fırladı. Ona elile işaret ederek: "gel içeride yaptığım sıvayı gör,, diye, içeri girdi. Onun sesinde titriyen korkunç mânanın farkına varmıyan Hacı Ahmet hiç çekinmeden arkasından yürüdü, beraberce eve girdiler.

Aradan birkaç dakika geçmişti. Birdenbire merdivenlerde büyük bir gürültü oldu. Hacı Ahmet sıvacının evinden gözleri oyuklarında dehşet-
e büyümüş, korkudan kendini kay-
tmiş bir halde çıkarak, kasabanın
şısına doğru koşmaya başladı ve
m saat geçmeden peşinde bir yı-
halk, jandarmalar olarak geri
Biraz sonra iki jandarmanın
ratla kapısında nöbet dura -
seyi içeriye sokmadığı sıva -
ük beyaz evinin önüne bü -
lleli toplanmıştı. Herkesin
arı ve bakışları inanma -
yen dehşetli mânalarla görünmüş, beyaz sıvası kirli gölgeler içinde görünen küçük evi göstererek, yavaş yavaş biribirlerine vak'ayı fısıldıyorlardı:

Hacı Ahmet biraz evvel güzel güzel konuştuktan sonra yaptığı sıvayı görmek için Ahmet usta ile yu - karı çıkınca, sıvacı ona güzelce örüp sıvadığı geniş yer ocağını göstere - rek: "nasl iyi usta değil miyim Hacı Ahmet, bak nasıl sıvadım, hiç içinde adam olduğu belli mi?,, diye, birden bire boğuk, çılgın kahkahalarla gülmeye başlamıştı. O zaman ocağa korku ile gözleri açılarak bakan bak - kal yerde örülen yere doğru uzayan kan lekeleri görmüş, hemen çılgın gibi sokağa fırlayıp karakola koşmuştu ve biraz sonra jandarmalar eve gelip ocağı açtıkları zaman hepsinin dehşetten tüyleri diken diken ol - muştu.

Çünkü ocakta zorlukla tıkıldıkları belli, çıplak vücutları kan içinde kucak kucağa yatan iki ölü vardı. Bunlardan biri sıvacının genç karısı Pembe, öteki jandarma Kara Mustafa idi. İlk şaşkınlık geçtikten sonra jandarmalar hemen suçlu sıvacıyı aramaya başladılar. Fakat onun kanlı keseri ile daha üzeri yaş malasından başka bir şey bulamadılar.

Bütün kasabalı yaptıkları kötülüğe rağmen için için Pembe ile Kara Mustafanın bu feci âkibetine yanmıştı. Herkes sıvacının hemen bulunup cezasını görmesini istiyordu. Halbuki o bulunsa bile belki kanun cezasını hafifletecek, evine ansızın gelerek karısı ile sevgilisini bir yatakta uyurken yakalayıp, öldüren, sonra korku ile yaptığı işi saklamak için ikisinin de çıplak kanlı vücutlarını sürükleyip ocağa tıkayarak üzerini sıvayanı bu dehşetli işi yapar - kenhiç soğuk kanlılığını kaybetmi - yen sıvacıyı adalet belki haklı bulacaktı. Fakat ne olursa olsun yaptığı cinayet pek müthişti. O kadar ki, bütün kinine rağmen kendisi bile ocağı sıvarken yavaş yavaş gözlerinin ışığı boşalarak, bu işi niçin yaptığını unutacak kadar kendini kaybet - miş ve bakkal Hacı Ahmet onu ka - pısının önünde ıslak malasile bulduğu zaman çoktan çıldırmıştı.

Birkaç gün sonra onun cesedini morarmış, şişmiş bir halde kasabaya yakın göllerden birinde buldular ve kimseler içinin ateşini söndürmek için gölün soğuk sularına atılarak boğulan sıvacıya acımayı aklından bile geçirmedi.

Konservatuvarın projesi

Konservatuvar binasının projesini yapan ve inşaatına nezaret edecek olan mimar Polziğin Almanyada ölümü üzerine mimarın yakınları tarafından dün belediyeye gönderilen bir tezkerede, projenin hazır olduğu ve yakında bunun belediyeye gönderileceği bildirilmiştir. Projenin tatbikatına başka bir mimar nezaret edecektir.

Muğla lik maçları başladı

Muğla, 29. (A.A.) — Mıntaka lik maçlarına dün başlandı.Maçlara yalnız Muğla, Marmaris klüpleri iştirak etti. Marmaris nizamnameye aykırı hareketinden dolayı hükmen mağlup sayıldı. Her iki klüp hususi maç yaptılar. Maç çok heyecanlı ve canlı oldu. Sahada çok kalabalık vardı. Maçta her iki taraf gol atamadı. Berabere kaldılar.

SERVOİN
ADEMİ İKTİDAR

Balıkesirde gaz kursları bitti

Merzifon, (Tan) — Ilimizde bir müddetten beri devam eden gaz kursları sona ermiştir. Merkezi Edremit olmak üzere, Ayvalık ve civarı kurslarma devam edilecektir. Muvaffak olan muallimler, ilçe, kamun ve köylerde konferanslar vereceklerdir. Yukarıki resim, kursa iştirak eden mual limleri bir arada gösteriyor.

Uşakta kupa maçları oynanıyor

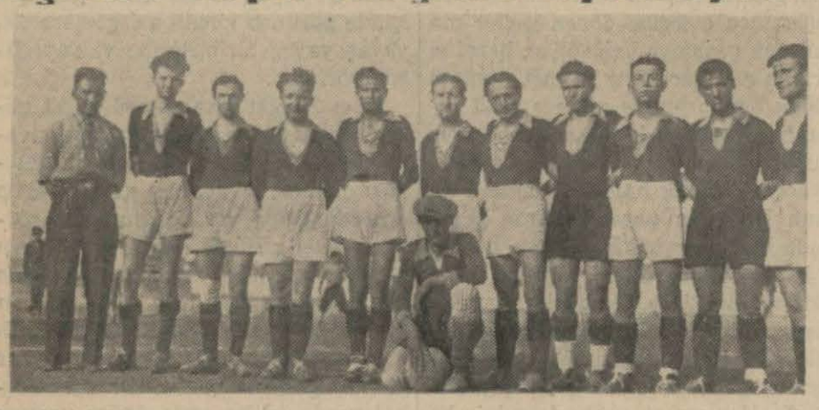

Uşak, (Tan) — Halkevi kupası için Turan Idman Yurdu, Gençler Birliği, Ergenekon Idman yurdu arasında bir turnuv ertip edilmiştir. Turnuvanın ikinci devresinde Turan ve Ergenekon takımları arasında oynanan maçı, Turan Idman Yurdu 1 - 0 kazanmıştır. Yukarıki resim, Turan Idman Yurdu oyuncularını bir arada gösteriyor.

Darphane ve Damğa matbaası müdürlüğünden:

Vaki teahhüdün yapılamamasından pazarlıkla alınacak olan 20,000 adet üç boy dikişsiz torbanın 15-7-936 saat On dörtte açık eksiltmesi yapılacaktır. Muvakkat teminat 422 liradır. Şartname hergün öğleden sonra Müdiriyetimiz Muhasebesinden alınabilir. (3522)

TAN

Basımevinin Bastığı Kitaplar

Lira	Kş.	Kitabın ismi	Müellifi
1	25	Gönülden Gönüle	M. Turan
0	40	Muvaffakiyet	Gasson tercümesi Muallim Mübahat
0	50	Propaganda	" "
0	75	Çok Seri Kazanç Yolları	" "
0	75	Kendini Tanır mısın ?	" "
0	75	Tali Sensin	" "
0	75	Müşküllerle Mücadele	" "
0	50	İdeal Büro	" "
0	50	Yeni Müşteri Bulmak Sanatı	" "
1	50	Askeri Mektepler için Yeni Kıraat Kitabı	Muallim Osman Senai
	75	Beş Mürebbi	Muallim Hüviyet Bekir
	50	Kılıcımı Sürüyorum	Reşat Enis

Beş taneden fazla alanlara % 30 iskonto yapılır.

Türk Hava Kurumu Büyük

PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir

3 cü keşide 11 - Temmuz - 936 dadır.

Büyük ikramiye

50.000 Liradır

Ayrıca: 20.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır...

Yüksek Mühendis mektebi ttırma ve Eksiltme Komisyor dan:

Mektebin Mayıs 937 senesi nihayetine r çamaşır yıkaması açık eksiltmeye konulmuştur. anacak çamaşırın mikdarı (125000) parça olub parçasının yıkama tahmini fiatı (3) kuruş ve çası (281) lira (25) kuruştur. Eksiltmesi 6-7-93 t 14 de yapılacağından isteklilerin şartnamesini ek için mekteb dahilindeki Komisyona her gün siltmeye girtları. (3419)
mek için de belli gün ve saatta mi 4607

KUMBARA DESTEKTİR

iş Bankasının kumbaralarını almakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda:

Taliinizi de denemiş olursunuz!

iş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiplerine senede 7 defa kur'a çekerek

20,000 Lira mükâfat

veriyor. Mükâfatların 10,000 lirası her sene 1 Nisan ve 1 Teşrinievvel tarihinde kur'a çekilerek verilmektedir. Bu iki Keşidenin her birinde 5000 lira, şu şekilde tevzi edilmektedir.

Birinciye		*1000*	*Lira*
ikinciye		*250*	*„*
10 kişiye 100	*yüzer liradan*	*1000*	*„*
20 „ 50	*ellişer „*	*1000*	*„*
175 „ 10	*onar „*	*1750*	*„*
Ceman 207 kişiye		*5000*	

ikişer bin liralıklar:

Diğer beş keşidenin her birinde yalnız 1 kişiye iki bin lira veriliyor. Bu keşideler her sene Şubat, Haziran, Temmuz, Eylül ve Birinci Kânun aylarının ilk günleri yapılmaktadır.

KUMBARA

FREE
'000
EREN
TRLADIR

TÜRKİYE ZIRAAT BANKASI

Maliye Vekâletinden:

Beheri bir litrelik şişeler içinde sekiz bin litre yazıldıktan sonra siyah olan yazı mürekkebi açık eksitme suretile mübayaa olunacaktır. Tahmin olunan edel 3232 lira ve muvakkat teminat akçesi 242 lira 40 kruştur. Şartnamesi İstanbul'da Dolmabahçe Kırtasiye deposundan parasız alınır. İsteklilerin 2490 sayılı anunun tayin ettiği vesaik ve teminat akçesile 15-7-1936 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 15 de Ankra'da Maliye Vekâleti binasında toplanacak Satınalma Komisyonuna müracaatları. (1467) (3546)

Adana Belediye Reisliğinden:

200 lira aylık ücretle Adana Belediye Mimarlığı münhaldir. İsteklilerin vesaikleriyle müracaat etmeleri ilân olunur. (3575)

Akay işletmesi Direktörlüğüden:

Adalar - Anadolu - Yalova hattı yaz tarifesi 2 Temmuz 936 Perşembeden itibaren

Ankara Şehri imar Direktörlüğünden:

1.— Eksiltmeye konulan iş Ankara Mezarlık dıvarı kapak taşlara olup keşif bedeli 21075 lira 31 Kuruştur.

2.— Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır :

A. Eksiltme şartnamesi
B. Mukavele projesi
C. Nafıa işleri şeraiti umumiyesi
D. Hususî şartname
E. Keşif cedveli
F. Proje

İsteyenler bu şartnameleri ve evrakı 1 lira mukabilinde Ankara İmar Müdürlüğünden alacaklardır.

3.— Eksiltme 10 Temmuz 1936 Cuma günü saat on altıda Ankara İmar Müdürlüğünde yapılacaktır.

4.— Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5.— Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1581 lira muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup eksiltme komisyonuna göstermesi lâzımdır.

Eksiltmeye en az bir parçada beş bin liralık temiz dıvar ve taş işi yapmış olduğuna dair vesikası olanlar girebilir.

6.— Teklif mektubları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Ankara İmar Müdürlüğüne getirilerek eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postadan olacak gecikmeler kabul edilmez. (1433) (3474)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü
Satınalma Komisyonu ilânları

1255 Ton Kriple Kömürü

Tahmin edilen bedeli 17570 lira olan yukarda mıktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 21 Temmuz 936 tarihinde Salı günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1317 lira 75 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatları. (3477)

4766

1750 Ton Lavamarin Kömürü

Tahmin edilen bedeli 22750 lira olan yukarda mıktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî fabrikalar Umum Müdürlüğü satınalma Komisyonunca 23 Temmuz 936 tarihinde Perşembe günü saat 16 da kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1706 lira 25 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 15 e kadar Komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatları. (3479)

4767

2000 ton Jeneratör Kömürü

Tahmin edilen bedeli 26000 lira olan yukarda mıktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 22 Temmuz 936 tarihinde Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname bir lira 30 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1950 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatları. (3476)

Evvelce 9 temmuz 936 tarihinde kapalı zarfla satın alınacağı ilân edilen 1750 ton Lavemarin kömürü,21 temmuz936 tarihinde kapalı zarfla satın alınacağı ilân edilen 1255 ton Kriple kömürü, 22 Temmuz 936 tarihinde kapalı zarfla satın alınacağı ilân edilen 2000 Ton Jeneratör kömürü ve 23 Temmuz 936 tarihinde kapalı zarfla satın alınacağı ilân edilen 14850 ton lavemarin kömürleri şartnamelerinde tadilât dolayısiyle Hükümsüz bırakılmıştır. (3478)

4768

14850 ton Lavemarin kömürü

Tahmin edilen bedeli 193050 lira olan yukarda mıktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonunca 23 Temmuz 936 tarihinde perşembe günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname Dokuz lira 66 kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 10902 lira 50 kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri Ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte Komisyona müracaatları. (3475)

Bir milyondan fazla sermaye ve ihtiyatı tamamen memleketimizde bulunan

ŞİRKETİ

ANADOLU SİGORTA

itimad edebileceğiniz en büyük millî müessesemizdir

Sermayedarları: Türkiye İş ve Ziraat Bankaları

Yeni postahane karşısında Büyük Kınacıyan Han - Telefon: 24293-4

4049

Gazetecilik ve Matbaacılık Türk Anonim Şirketi İdare Meclisinden :

Şirketimiz Heyeti Umumiyesinin görülen lüzum üzerine fevkalâde içtimaı 20-7-1936 pazartesi günü saat onbirde Şirketin Merkezi idaresi olan Istanbul'da Ankara caddesinde 100-102 numarada kâin Şirket binasında akdedileceğinden şirket hissedarları işbu içtimaa davet olunur.

RUZNAMEI MUZAKERAT :

Şirketin sermayesinin tenkisi :

Gerek esaleten gerek vekâleten en az (100) aded hisseye malik olup ta işbu fevkalâde heyeti umumiye içtimaında hazır bulunmak isteyen hissedarlar ticaret kanununun 371 inci maddesi mucibince içtima gününden bir hafta evvel sahip oldukları hisse senetlerini Şirket idare merkezine makbuz mukabilinde tevdie mecburdurlar.

Dr. İHSAN SAMİ
İSTAFİLOKOK AŞISI
İstafilokaklardan mütevellid (Ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı,arpacık) ve bütün cild hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.
Divanyolu No. 113

İstanbul Birinci Ticaret Mahkemesinden : Türkiye İş Bankasının Hatap Kapulu Zade Mehmet Kadri ve İsmail Hacı Gafur zimmetlerindeki 11970 liranın tahsili için adliye yangınından evvel bir dava açmışlardı. Bu kerre dosyası yenilenmiş ve 934 - 1362 numaralı işbu dava için müddeialeyhlerden Istanbulda asma altında 18 - 20 numaralı mağazada Kadriye gönderilen davetiye ikametgâhını terkettiği ve şimdi nerede olduğu bilinmediği cihetle tebliğ edilemediğinden mahkemece hakkında tebligatın ilânen yapılmasına karar verilmiştir. Muhakeme 21-9-936 pazartesi saat on dörttedir. Davetiyesi mahkeme divanhanesine asılmıştır. Müddeialeyh o gün o saatte mahkemeye gelmez veya vekil göndermezse hakkında ğiyap muamelesi yapılacaktır. Keyfiyet ilân olunur (24044)

İst. Beşinci Icra Memurluğundan: Mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen Kahvehane eşyası 8-7-936 tarihine tesadüf eden Çarşamba günü saat 12 den 14 e kadar birinci açık artırma suretile Şehremininde Halk Fırkası karşısında 340 No. lu kahvede paraya çevrileceğinden talip olanların mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (24042)

Istanbul Icra Hâkimliğinden : Evvelce Haydarpaşada Acı Badem mahallesi Esat paşa sokağı 1-3 No. lu köşkte iken halen nerede olduğu bilinmeyen Fatma Zelihaya: Katinaya olan borcunuzdan dolayi ipotekli Üsküdarda Altunî zade mahallesi Hekim Lambo sokağı, eski I, yeni 1-3 No. lu köşkün nısıf hissesinin satışa çıkarılması muamelesine esas olmak üzere satış tarzının tayini için 16-7-936 tarihine müsadif perşembe günü saat 10,30 da Duruşma yapılacağından, mezkûr gün ve saatte bizzat veya vekil vasıtasile Istanbul Icra Merci Hâkimliğinde hazır bulunmanız ve aksi taktirde duruşmanın giyabınızda yapılacağı davetiye makamına kaim olmak üzere ilânen tebliğ olunur. (24059)

Ankara Ikinci Noterliğine

Istanbul Ikinci Noterliğinden 17 Kânunusani 1339 tarihinde 630-5 No. lu bir kıta umumî vekâletname ile vekili umumî tayin ettiğim Istanbulda Fincancılarda 13 No. lu mağazada tüccardan Bay Samuel Baharı bu kerre vekâletten azıl ettiğimden Istanbulda Ticaret ve Sanayi Odası sicilli ticaret ve Tan ve Cümhuriyet gazeteleri ile ilân edilmesini ve bir nüshasının vekili mumaileyh Beyoğlunda Nişantaşında Teşvikiye caddesinde Modern apartmanında mukim, Bay Samuel Bahara tebliğini dilerim.

YAZ KURLARI
Ingilizce, Almanca, ve Fransızca haftada 3 ders iki ay için T. L. 3.50
AMERIKAN LISAN ve San'at Dersanesi
Mahmudiye caddesi 4-6, Türbe.
Telefon : 22202.

"TAN" gazetesinin 1000 liralık sigortalı abone teklifnamesi kuponu

No _____ Tarih : 30 - 6 - 1936

Adı, baba adı soy adı		
Doğduğu yer ve yıl		
Işi ve gücü		
Veresesi kimlerdir ?		
Ikametgâh Adresi		
Malûliyeti var mıdır, var ise neresinden malûldür?		
Nekadar zaman için abone olduğu		Başlangıcı _____ Sonu : _____

Bu kupona dercedilecek yazılar gayet okunaklı yazılmış olmalıdır.

İstanbulda Tan gazetesi sigorta servisine.

Gazetenizin 23 Nisan 1936 nüshasında yazılı şartlar dairesinde kazaya karşı 1000 liralık sigortalı abone yazılmak istiyorum. Aboneman bedeli gönderilmiştir. Sigorta muamelesinin yapılmasını dilerim.

15 kuruşluk pul ve Imza

Heybeliada deniz lisesi Müdürlüğünden

Bu yıl Deniz Lisesinin 9 ve 10 sınıflarına aşağıdaki şartları taşıyan okullar alınacaktır.

1 — Türkiye Cumhuriyeti teb'ası olmak.

2 — Orta okul mezunu olmak. Çok eyi ve eyi derecede olanlar tercih olunur. "İkmale kalanlar alınmaz."

3 — Vücudu zinde ve sıhhatı yerinde olmak "dilde rekâketi olanlar alınmaz.,,

4 — Lise 9. sınıf için 15:17 yaşı arasında olmak ve 18 yaşına basmamış bulunmak.

Lise 10 sınıf için 16:19 yaşı arasında olmak ve yirmi yaşına basmamış bulunmak.

5 — Yapılacak Sıhhî muayenede ve müsabaka imtihanında kazanmış olmak.

6 — Okul gece yatılı ve meccanidir. Mektebe girdikten sonra Yiyim, Giyim, kitap okul tarafından parasız temin olunur.

Getirilmesi mecburî olan kâğıtlar.

1 — Nufus cüzdanı.

2 — Mektep şehadetnamesi veya sınıf geçme derecesini gösterir tasdikname.

3 — Askerlik öğretmeninin mahrem raporu.

4 — Aşı kâğıdı.

5 — Altı adet vesika fotoğrafı.

6 — Dilekçe ve buna mümasil diğer kâğıtlar okul tarafından verilecektir.

Kayıt muamelesi 1 Temmuz 936 başlanarak 1 Ağustos 936 tarihinde bitecek ve bundan sonra müracaat edenlerin kâğıtları alınmıyacaktır. (3636)

Satılık Eşya

İSTANBUL ZİRAAT BANKASINDAN :

Bankamıza aid olup Tahmis sokağında Emtea depomuzda bulunan kapı, masa, dolap vesaire gibi ahşap eşya 3 Temmuz Cuma günü saat 13 de bilmüzayede satılacaktır.

Almak isteyenlerin o gün ve saatte depoda bulunmaları ilân olunur. (3584)

Istanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Mıktarı	Nev'i	Tahmin bedeli Lira Kr.	İlk teminatı Lira Kr.
80 Adet	Kundura bıçağı	240	18
1200 Kilo	9 No.monta çivisi	480	36
800 „	12 N. „ „	280	21
		1000	75

1 — Yukarda mıktarı, nev'i, tahmin bedeli ve ilk teminatı yazılı üç kalem kundura malzemesi açık eksiltme ile satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 6-7-936 pazartesi günü saat 15 de Gedikpaşada Jandarma Dikim evi binasındaki İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonunda yapılacaktır

3 — Malzemenin hepsi bir istekliye ihale olunacağı gibi kalemen ayrı ayrı isteklilerede ihale olunabilir.

4 — İstekliler şartname ve nümuneleri hergün Komisyonda görebilirler.

5 — Eksiltme günü teminat makbuzu ve sair Belgelerle komisyona gelmek lâzımdır. (3487)

4675

VENÜS RUJU :

Gayet cazib renklerile kullananları hayretlere düşürür ve 24 saat dudaklarda sabit kalır.

VENÜS KREMİ :

Terkibi, esrarlı, güzellik kremlerinin içinde en şayanı emniyet ve itimad olanıdır.

VENÜS PUDRASI :

Şık ve kibar familyaların rağbetini kazanan, narin ve nazik cildlileri teşhir eden yüksek evsafta eşsiz pudradır.

VENÜS RİMELİ :

Venüs Rimeli ile tuvalet gören kirpikler kalblere ok gibi saplanır.

Beyoğlunda tanınmış ve maruf arlman, N. Tarika, Şark Merkez iyat ve tuhafiye mağazalarında ır.

osu: Nureddin Evliya zade i ecza âlât ve ıtriyat anesi, Istanbul - Bahçekapı.

Ademi iktidar

ve

Belgevşekliğine karşı

HORMOBIN

Tabletleri

Her eczanede arayınız.

Tafsilât: Posta kutusu 1255 Hormobin

1170

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İdareleri İstanbul Levazım âmirliğine bağlı müesseseler için 44 bin kilo kırmızı Domates, Yüz bin kilo patlıcan, Sekiz bin kilo Bamya, 1100 kilo ince biber 55000 kilo Dolmalık Biber 15 bin demet maydanoz 13 Temmuz 936 pazartesi günü saat 15 de Tophanede Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla alınacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 9717 lira 95 kuruştur. İlk teminatı 728 lira 85 kuruştur. Şartnamesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermeleri. (29) (3590)

KANZUK

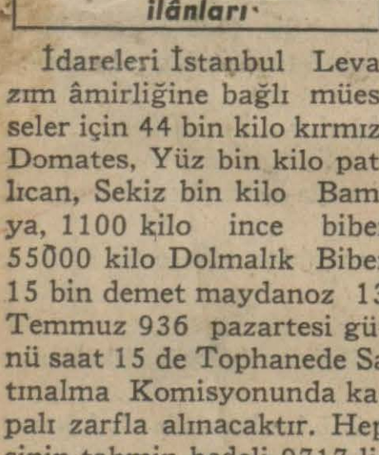

MEYVA TUZU

En hoş meyva usarelerile hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. Inkıbazı izale eder. Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

335

İstanbul Harirî Askerî Kıtaatı ilânları

Askerî lise ve orta mekteplere öğretmen ve Kırıkkale san'at lisesine tedrisat müdürü aranıyor:

1 — İstanbul ve Bursada ki Askerî liselerle, Kırıkkale deki askerî san'at lisesine aylık ücretle tarih, riyaziye, fizik.

Erzincan, Konya, Ankaradaki orta mekteplere Tarih Coğrafya, fen bilgisi, Almanca, Fransızca, İngilizce öğretmeni ve san'at lisesine tedrisat müdürü alınacaktır.

2 — Lise öğretmenliği için: Lise öğretmeni ehliyeti, orta mektep için orta mektep öğretmenlik ehliyeti gerektir.

3 — İstekli olanların dilek kâğıtlarını aşağıda sıralanmış evrakla Ankarada Millî Müdafaa Vekâleti Askerî Liseler Müfettişliğine göndermeleri lâzımdır.

a) Tasdikli fotoğraflı fiş

b) Yüksek tahsil şahadetnamesi veya tasdikli benzeri.

c) Üniversitede imtihan vererek ehliyetname almışsa ehliyetname tasdikli benzeri.

d) Nüfus tezkeresi tasdikli benzeri

4 — Durumu uygun görülenlerden aşağıda yazılı evrak sonra istenecektir.

a) Hüsnühal ilmühaberi

b) Tam teşkilâtlı askeri hastaneden alınmış sağlık raporu.

c) Teahhüt senedi (noterlikten)

5 — Ücretler.

İstanbuldaki askerî liseler riyaziye, fizik, derslerine 108: 126 tarih dersine 98: 108 liraya kadar.

Bursa lisesi ve Kırıkkale san'at lisesi riyaziye fizik derslerine 108: 126 tarih dersine 98: 108 liraya kadar. Orta mektep derslerine 108 liraya kadar aylık ücret verilecektir.

6 — Kırıkkale san'at lisesine alınacak tedrisat müdürü için lise öğretmenlik şartlarını taşımak ve iki ders zümresinde ihtisası olmak gerektir. Ücreti 165 liradır.

7 — İsteklilerin 1 Eylûl 936 gününe kadar müracaat etmeleri dileği yerine getirilmiyenler bir hak isteyemezler. (9) (3073)

4162

* * *

Eskişehirde yapılacak yapılar kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 286 bin 473 lira 48 kuruştur. İhalesi 10 Temmuz 936 Cuma günü saat 15 dedir. İdarî ve fennî şartnameleriyle keşif ve projeler 14 lira 33 kuruş karşılığında Komisyondan alınır. Eksiltmeye girecekler 15 bin 209 liralık teminatlariyle 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı ve Bayındırlık bakanlığından alınması gereken fennî ehliyetnameler için ihale gününden sekiz gün evvel mezkûr bakanlığa müracaat ederek buradan alacakları belgelerle İdari şartnamede yazılı ve verilmesi behemhal mecburî olan vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. V. Satınalma Komisyonuna vermeleri. (33)

(3444) 4601

* * *

İzmir Müs. Mevki kıt'atının 126450 kilo un kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 14 Temmuz 936 Salı günü saat 15,30 da İzmirde kışlada Müs. Mevki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Beher kilo Un için 12 kuruş 25 santim fiyat tahmin edilmiştir. Mecmu tutarı 15491 liradır. İlk teminatı 1162 liradır. Şartname her gün Komisyonda görülebilir. İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirâk edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarla teminat ve teklif mektublarını ihale saatinden bir saat evvel Komisyona vermiş bulunacaklardır. (44) (3612)

* * *

1 — 936-937 ders senesi Kuleli, Maltepe, ve Bursa liselerile Kırıkkalede ki Askerî San'at lisesine ve Konya Erzincan AS. Orta mekteblerine talebe alınacakdır.

2— Kabul şartları A.S.Lise ve orta mektebler talimatında yazılıdır. Bu talimat askerî mekteblerde ve askerlik şubelerinde görülebilir.

3 — İsteklilerin aşağıda yazılı hususları da göz önünde bulundurmaları lâzımdır.

A — Bütün mekteblerde kaydı kabul 1 Temmuz 936 da başlar ve 10 Ağustos 936 da biter. Müsabaka imtihanı da 15 Ağustosla 21 Ağustos arasında yapılır.

B — Mekteblerin bulundukları yerler haricindeki mevkilerde oturan isteklilerin 10 Haziran 936 dan 31 Temmuz 936 tarihine kadar bulundukları yerlerin Askerlik şubelerine müracaat etmiş olmaları lâzımdır.

C — Kabul şartlarını taşıyan istekliler evrâkını tamamlattırılıb askerlik şubeleri vasıtasile mektebe göndermeleri ve mekteblerden davet vaki olmadan hiç bir istekli mektebe gitmemelidir.

D — Müsabaka imtihanına girmek için davet edilen isteklilerin imtihan yapılacak yere kadar gitmek ve imtihanı kazanmayınca geri dönmek için yapacakları maraflar tamamen istekliye aittir.Bunun için de gidiş ve dönüş masrafını beraber götürmesi lâzımdır.

E — İstekli mektebe kabul edilmediği takdirde hiç bir hak iddia edemez ve bir sene terki tahsili olanlar da mektebe alınmazlar.

4 — Mektebler leylî ve meccanidir. Talebenin iaşesinden başka giydirilmesi teçhizatı ve kitapları mektebe ait olduğu gibi ayrıca her ay bir miktar maaş da verilir.

5 — Askerî liseleri muvaffakiyetle bitirenlerden arzu edenler müsabaka imtihanına girerek kazandıkları takdirde mühendis ve fen memuru yetiştirilmek üzere Avrupaya tahsile gönderilir. (18) (3244)

4433

* * *

Beytüşşebap ve Hakkâri Garnizonları için 115000 kilo Fabrika unu kapalı zarfla eksiltmeye konuldu. Eksiltmesi 10 Temmuz 936 Perşembe günü saat 10 da Beytüşşebapta yapılacaktır. Umum İlk teminatı 1552 lira 50 kuruştur. Taliplerin teminatlariyle ve teklif mektuplariyle birlikte muayyen gün ve saatte Komisyonda hazır bulunmaları. (3589)

* *

24,000 kilo sade yağı ile 118,000 kilo Unpalı zarfla münakasaya konulmuştur. Sade yağ ve unun şartnameleri ayrı ayrıdır, ve bedelsiz olarak Masa'da Tümen Satınalma Komisyonundan verilir. 5 Temmuz 936 Çarşamba günü saat 16 da Sadeyağının ve aynı günde saat de unun Tümen Satınalma Komisyonunda ihalesi apılacaktır. Muhammen bedelleri sade yağının beher kilosu 83 kuruş ve unun ber kilosu 13 kuruş 50 santtdir. İlk teminatları sade yağının 1494 lira ve ununl195 liradır. İstekliler nundaki sarahat dahilinde esika ibraz edeceklerdir Kanunî şekilde yazdıkları ektublarını ihale saatinden bir saat evvel Manisada Tnen Satınalma komisyona verilecektir. (52) (3:7)

*

Edremit garnizyundaki birliklerin 10,000 lo sade yağı kapalı zarfla sın alınacakır.Tahmin bedi 9000 liradır. İlk eminaı (5 liradır. İhalesi 20-7-93 pazartesi günü saat 10da dremit te Satınalma Komiyonunda yapılacaktır. İsikli olanların ilk teminatlını ve banka mektublarını yahut tahvilâtlarını 4.Tümn Muhasipliğine 20 Temmz 936 pazartesi günü saat),5 da yatırmış bulunacakırdır. Evsaf ve şeraitini bilmk isteyenler her gün komisyonda görebilirler. (51) (364)

*

Malkara kıt'aları in 800000 ve Tekirdağ fırınları için 250000 kilo odunu pazarlığı 2 Temmuz 93 perşembe günü saat 15 v 15,30 a bırakılmıştır. Şartname muhammen bedel, muvakkat teminat eskisi gibi olup her gün komisyonda görülebilir. Pazarlığa girecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte komisyona o gün ve saatte müracaatları. (50) (3649)

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul Komutanlığına bağlı hastahaneler için alınan 500 adet hasta pijamasını veremiyen üstenci namı hesabına 13-7-936 pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme ile alınacaktır. Muhammen tutarı 1450 liradır. İlk teminatı 109 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel Komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektublarile belli gün ve saatte Fındıklıdaki Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (3607)

ZAYİ

24458 numaralı beyannameye ait 29612 numaralı ve 26-1-29 tarihli 275 liralık Galata ithalât gümrüğünden aldığım makbuzu zayi ettim hükmü yoktur.

Tütün gümrük Cemil

ince ruhlu ve duygulu kibar kadınlar bu çok caz p ve pırlanta (Brillant)

Hasan Tırnak Cilâlarına

bayılıyorlar

Beyaz ve kırmızı 10 ve 20 kuruş

Sedef 40 - 60 kuruş

Hasan deposu: Istanbul - Ankara - Beyoğlu

Deniz Levazım Satınalma komisyonu ilanları

Cinsi	Tahmin Bd. Lira	K.	M.Teminat		Eksiltme tarihi	Saati
50 ton Benzollü benzin	19500	00	1462	50	1 Temmuz 936	14 de
40 „ Benzin	14200	00	1065	00	1 Temmuz 936	14,30da

Yukarda yazılı iki kalem benzin kapalı zarf suretiyle 1 Temmuz 936 tarihine rastlayan çarşamba günü hizalarında yazılı saatlerde alınacaktır. Şartnamelerini görmek isteyenler her gün ve eksiltme için yazılı saatten birer saat evvel teminat makbuz veya mektuplariyle teklif ve kanunî belgeleri muhtevi mazrufları Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına vermeleri. Benzollü Benzin Şartnamesi 97,5 kuruş mukabilinde satılır.

(3233) 4460

Cinsi	Mikdarı Ton	Tahmin bedeli Lira	Muvak.Tem. Lira	Kr.	Eksiltme gün ve saatı
Tüvenan kömürü	2000	21000	1575	00	6 Temmuz 936 14
Rekompoze kömürü	2000	23000	1725	00	6 Temmuz 936 15

Cinsi, mikdarı ve tahmin edilen bedellerile muvakkat teminatları yukarıda yazılı iki kalem kömür, hizalarında gösterilen gün ve saatlerde kapalı zarf suretile alınacaktır.

Şartnamesi her gün komisyondan alınabilir.

İsteklilerin, 2490 sayılı kanunda yazılı vesikaları ve teklifi havi olan mazrufları belli gün ve saattan birer saat evvel Kasımpaşada bulunan Komisyon Başkanlığna vermeleri. (3316) 4598

Tahmin edilen bedeli (51975) lira olan (462000) kilo ekmek 6 Temmuz 936 gününe rastlıyan Pazartesi günü saat (16) da kapalı zarf suretile alınacaktır.

Muvakkat teminatı (3898) lira (13) kuruş olup şartnamesi (260) kuruş mukabilinde Komisyondan her gün alınabilir.

İsteklilerin, (2490) sayılı kanunda yazılı vesikalarla teklifi havi mazrufları belli gün ve saatten bir saat evvel Kasımpaşada bulunan Komisyon Başkanlığına vermeleri. (3338) 4599

MÜJDE !

Cemiyetleri olan Bay ve Bayanların düşünmelerine lüzum yok.

Sipahi oğlu HASAN HÜSNÜ

BURSA PAZARI

Müşterilerinden gördüğü teveccühten cesaret alarak cihaz için lâzım olan bütün eşyaların en küçük teferruatına kadar en ucuz fiyatlarla mağazalarımda satmaktadır. Model üzerine verilecek siparişler çok kısa bir zamanda hazırlanır. Yazlık çamaşırlar, spor gömlekler, banyo havluları vesaire.. İstanbul, Sultan Hamam No. 24/4 - Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 376. - Bursa, Uzunçarşı No. 98, BAŞKA YERDE ŞUBEMİZ YOKTUR.

Sahibi: ŞÜKRÜ ARIÇ — Umumî Neşriyatı İdare Eden: S. SALİM
Gazeteçilik ve Matbaacılık T. A. Ş. — Basıldığı yer: TAN Matbaası